

Butlletí d'Informació Agrària

4r Trimestre 2023

Número 232

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Agricultura,
Ramaderia i Pesca

SUMARI

■ 1. CONJUNTURA AGRÀRIA

1.1 *Situació dels embassaments*

En este apartat es mostra la situació dels embassaments, en el quart trimestre de l'any, de les conques hidrogràfiques del Xúquer, Segura, Millars i Túria.

1.2 *Meteorologia*

Exposició de dades i anàlisi sobre l'evolució de la meteorologia al llarg del quart trimestre de 2023.

1.3 *Evolució dels principals cultius*

En este apartat s'analitza com van evolucionar al llarg del quart trimestre de l'any els principals cultius de la Comunitat Valenciana.

■ 2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.1 *Estadístiques agrícoles*

S'inclouen els avanços corresponents a 2023, amb data 31 de decembre de les superfícies i produccions dels cultius herbacis i llenyosos.

2.2 *Estadístiques ramaderes*

En este número del BIA s'oferixen el moviment comercial pecuari en el quart trimestre de 2023 i les existències de bestiar porcí en data de novembre de 2023.

2.3 *Estadístiques pesqueres*

S'oferixen les captures pesqueres desembarcades durant el quart trimestre de 2023 a la Comunitat Valenciana.

■ 3. COMERÇ EXTERIOR AGROALIMENTARI

3.1 *Exportacions de productes agroalimentaris*

Es faciliten les xifres del volum i valor dels productes agroalimentaris exportats des de la Comunitat Valenciana, tant a la Unió Europea com a la resta de països, en el quart trimestre de 2023.

3.2 *Importacions de productes agroalimentaris*

S'exposen les dades de pes i valor dels productes agroalimentaris importats a la Comunitat Valenciana, tant des de la Unió Europea com de la resta de països, en el quart trimestre del 2023.

3.3 *Destinacions de les exportacions cítriques de la Comunitat Valenciana*

En este apartat es mostren les principals destinacions de les exportacions de cítrics realitzades des de la Comunitat Valenciana en la campanya 2023/2024.

■ 4. NORMATIVA AGROALIMENTÀRIA

En aquest apartat s'arreglen les referències de les disposicions normatives d'interés per a la Comunitat Valenciana en matèria agroalimentària publicades durant el quart trimestre de 2023 en el DOGV, BOE i DOUE.

1. CONJUNTURA AGRÀRIA

1.1. Situació dels embassaments

Riu / Cuenca / EMBASSAMENT	Capacitat (Hm ³)	OCTUBRE		NOVEMBRE		DESEMBRE	
		Volum (Hm ³)	%s/Cap.	Volum (Hm ³)	%s/Cap.	Volum (Hm ³)	%s/Cap.
Riu Sénia							
ULLDECONA	11,0	3,0	26,8	2,4	21,9	1,7	15,8
Conca Millars	181,6	66,9	36,8	62,4	34,4	60,6	33,4
ARENÓS	110,9	47,3	42,7	50,4	45,5	46,3	41,7
SÍTJAR	49,3	16,2	32,9	8,9	18,1	11,7	23,6
ALCORA	1,4	0,6	42,9	0,6	40,7	0,5	38,6
MARIA CRISTINA	18,4	2,3	12,4	2,0	10,6	1,7	9,0
BALAGUERAS	0,1	0,1	73,7	0,1	73,7	0,1	73,7
VALBONA	0,5	0,2	44,0	0,2	44,0	0,2	44,0
MORA DE RUBIELOS	1,0	0,2	20,0	0,2	21,0	0,2	20,0
Riu Palància	12,3	1,4	11,5	1,4	11,2	1,4	11,5
REGAJO	6,0	1,4	23,3	1,4	22,8	1,4	23,5
ALGAR	6,3	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2
Conca Túria	323,0	185,7	57,5	178,7	55,3	174,9	54,2
BUSEO	7,5	1,4	18,3	1,3	17,3	1,3	16,9
ARQUILLO SAN BLAS	21,0	13,8	65,9	13,8	65,6	13,8	65,7
BENAGÉBER	221,3	149,1	67,4	142,4	64,3	138,4	62,5
LORIGUILLA	73,2	21,4	29,2	21,2	29,0	21,5	29,4
Conca Xúquer	2.243,3	1.050,7	46,8	1.044,7	46,6	1.056,5	47,1
ALARCÓN	1.118,0	569,0	50,9	574,1	51,3	583,0	52,1
CONTRERAS	360,8	233,3	64,7	231,6	64,2	229,5	63,6
LA TOBA (*)	9,7	3,7	37,6	4,9	50,6	5,4	55,3
COMPLEJO CORTES (*)	171,0	143,1	83,7	142,1	83,1	142,0	83,1
TOUS	378,6	70,5	18,6	61,3	16,2	65,8	17,4
ESCALONA	98,7	4,5	4,6	4,5	4,6	4,5	4,6
BELLÚS	69,2	15,6	22,6	15,7	22,7	16,2	23,4
FORATA	37,3	11,1	29,7	10,6	28,4	10,2	27,3
Sistema Marina Baixa	28,8	11,4	39,4	10,5	36,4	9,7	33,8
AMADORIO	15,8	4,3	27,1	3,9	24,8	3,6	22,9
GUADALEST	13,0	7,1	54,5	6,6	50,5	6,1	47,0
Sistema Serpis	27,0	10,4	38,5	8,7	32,1	7,4	27,3
BENIARRÉS	27,0	10,4	38,5	8,7	32,1	7,4	27,3
Conca Segura	1.141,0	248,0	21,7	222,0	19,5	216,0	18,9
LA PEDRERA	246,0	54,0	22,0	53,0	21,5	53,0	21,5
CREVILLET	13,0	9,0	69,2	8,0	61,5	7,0	53,8
D'altres Segura**	882,0	185,0	21,0	161,0	18,3	156,0	17,7
FUENSANTA	210,0	30,0	14,3	24,0	11,4	17,0	8,1
TALAVE	35,0	15,0	42,9	15,0	42,9	15,0	42,9
CENAJO	437,0	75,0	17,2	60,0	13,7	58,0	13,3
CAMARILLAS	36,0	14,0	38,9	13,0	36,1	16,0	44,4
ALFONSO XIII	22,0	4,0	18,2	5,0	22,7	6,0	27,3
SANTOMERA	26,0	4,0	15,4	4,0	15,4	4,0	15,4
ARGOS	10,0	7,0	70,0	7,0	70,0	7,0	70,0
LA CIERVA	7,0	4,0	57,1	4,0	57,1	4,0	57,1
VALDEINFIERNO	13,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
PUNTES	26,0	15,0	57,7	14,0	53,8	14,0	53,8
ANCHURICAS (*)	6,0	6,0	100,0	5,0	83,3	5,0	83,3
TAIBILLA	9,0	6,0	66,7	6,0	66,7	6,0	66,7
ALGECIRAS	45,0	5,0	11,1	4,0	8,9	4,0	8,9
D'altres embassaments	2,6	1,5	57,7	1,5	55,8	1,4	55,0
ALMANSA	1,6	1,1	66,9	1,1	68,1	1,1	70,0
ONDA	1,0	0,4	43,0	0,4	36,0	0,3	31,0
TOTAL PRINCIPALS EMBAS. C. VALENCIANA	3.970,6	1.577,5	39,7	1.530,9	38,6	1.528,4	38,5
Transvasament Tajo-Segura							
Conca Tajo							
ENTREPEÑAS-BUENDÍA	2.474,0	503,0	20,3	532,0	21,5	603,0	24,4

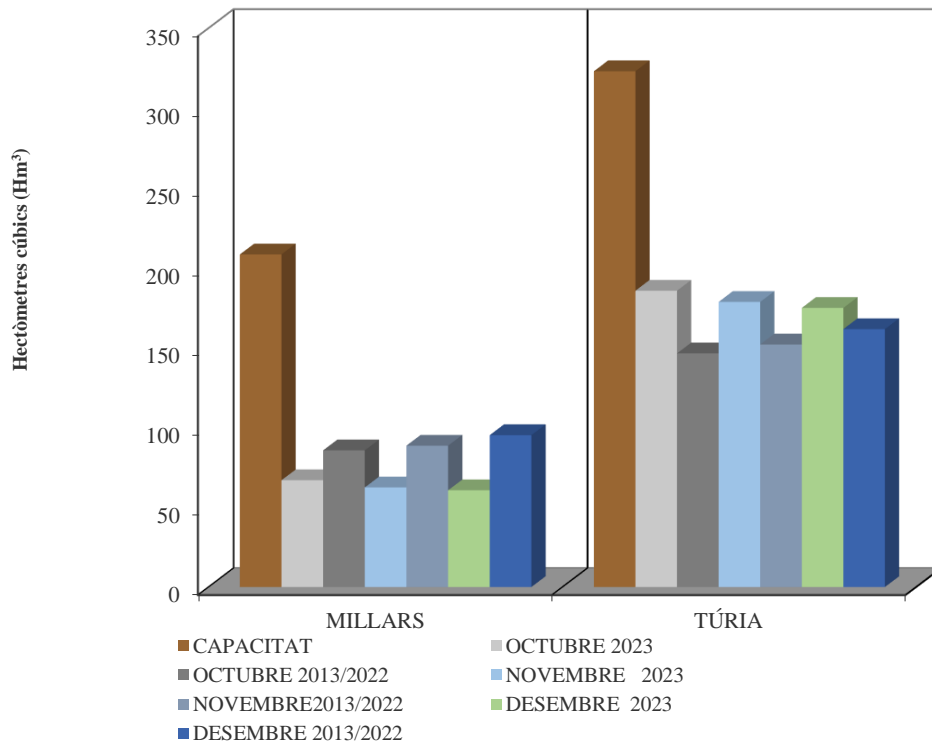
(*) Embassaments d'ús hidroelèctric.

(**) Situats fora de la Comunitat Valenciana, però les reserves de la qual poden ser aprofitades a la província d'Alacant.

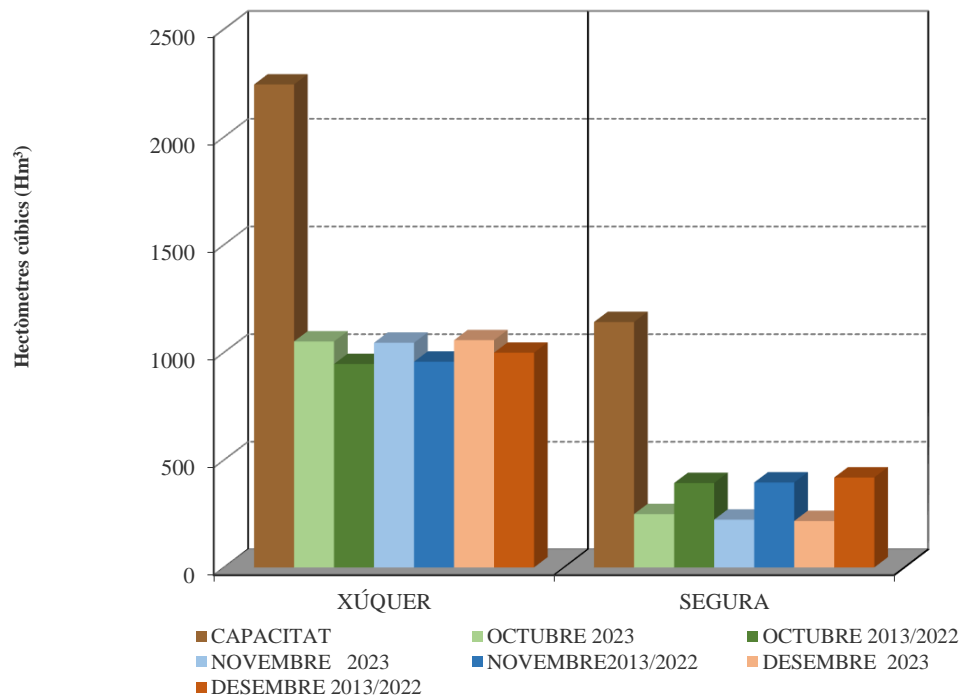
1. COJUNTURA AGRÀRIA

1.1. Situació dels embassaments

EMBASSAMENTS DE LES CONQUES DE MILLARS I TÚRIA

EMBASSAMENTS DE LES CONQUES DE XÚQUER I SEGURA

1. CONJUNTURA AGRÀRIA

1.2. Meteorologia

A. TEMPERATURES (°C)															
OBSERVATORI	OCTUBRE					NOVEMBRE					DESEMBRE				
	Temp. Mitjana			Temp. absoluta		Temp. Mitjana			Temp. absoluta		Temp. Mitjana			Temp. absoluta	
	mensual	màx.	mín.	màx.	mín.	mensual	màx.	mín.	màx.	mín.	mensual	màx.	mín.	màx.	mín.
BENICARLÓ	20,2	25,8	15,1	30,0	9,3	15,0	21,8	9,5	29,1	5,1	11,3	17,7	6,0	22,2	1,1
BURRIANA	20,3	27,3	14,7	30,7	9,1	14,9	23,4	7,8	29,2	2,3	10,7	19,5	3,8	24,3	-1,8
CASTELLÓ (BENADRESA)	19,7	26,1	14,4	29,7	8,8	14,7	22,3	8,5	27,9	4,0	10,5	18,3	4,8	23,1	1,0
ONDA	20,1	25,8	14,7	30,2	10,0	15,9	22,2	10,1	27,8	5,5	11,7	18,1	6,7	23,3	2,8
RIBERA DE CABANES	20,8	26,8	15,9	32,0	10,1	15,6	22,1	10,3	29,8	5,3	11,7	18,2	6,9	23,9	3,6
SAN RAFAEL DEL RÍO	19,0	24,8	13,9	28,6	8,2	14,3	20,9	8,9	27,0	4,6	10,2	16,1	5,5	21,6	-0,8
SEGORBE	18,4	25,4	11,9	32,0	5,3	14,4	22,0	7,3	29,3	0,0	10,0	17,8	3,5	25,2	-3,6
VALL D'UIXÓ	20,8	27,1	15,7	31,2	10,4	16,2	23,1	11,0	28,7	6,1	12,1	18,9	7,1	26,4	3,1
VILA-REAL	21,2	27,0	16,2	31,2	12,7	16,7	23,2	11,4	28,9	6,8	12,6	19,2	7,7	24,8	3,5
ALGEMESÍ	20,7	26,8	15,6	32,9	9,0	16,6	23,2	11,2	29,0	4,0	11,6	18,9	5,9	26,3	0,8
ALGIMIA DE ALFARA	20,1	26,8	13,8	30,7	7,7	15,9	23,5	8,9	31,0	0,9	11,6	19,0	5,4	25,6	-1,9
BÉLGIDA	20,1	27,7	13,7	35,4	6,4	15,9	23,7	9,3	30,4	-0,2	10,9	19,4	3,6	29,4	-2,9
BENAVITES	20,1	26,3	14,4	29,4	7,6	14,9	22,5	8,3	28,3	0,2	10,7	18,3	3,3	25,3	-2,9
BENIFAÓ	20,6	27,0	14,8	34,0	8,0	16,6	23,5	10,5	29,4	2,4	11,9	19,2	5,5	26,5	-0,7
BÉTERA	19,8	26,0	14,2	31,3	7,0	15,5	22,6	9,2	29,9	0,7	10,6	18,6	3,4	26,1	-2,1
BOLBAITE	21,0	29,6	14,2	35,1	12,1	15,4	22,7	9,1	29,2	0,8	10,4	18,8	3,6	27,4	-2,8
REQUENA (CAMPO ARCÍS)	16,7	24,4	10,4	33,0	3,8	11,3	18,5	4,7	25,0	-4,3	6,2	14,2	-0,7	19,9	-6,7
CARCAIXENT	21,2	28,6	14,9	35,6	8,3	16,9	24,4	10,3	30,3	3,2	11,4	19,8	4,1	27,2	-1,1
CARLET	20,7	27,3	14,7	33,9	8,3	16,4	23,5	10,4	28,6	0,8	11,4	19,2	4,6	26,5	-2,2
CHESTE	18,9	25,7	12,9	33,4	5,9	15,1	22,1	8,7	30,0	0,5	10,5	18,4	3,2	26,3	-2,0
CHULLILLA	18,9	25,0	13,2	32,7	5,2	15,1	21,3	9,6	28,2	3,5	10,9	17,5	5,6	24,8	-0,6
GANDIA (MARXUQUERA)	20,4	27,1	14,7	32,8	7,5	17,2	23,9	11,5	31,2	2,1	11,6	19,6	5,4	30,3	-1,5
GODELLETA	19,6	26,0	14,0	33,2	8,0	15,7	22,0	10,3	27,2	2,6	11,2	18,0	5,1	24,0	-0,2
LLÍRIA	19,2	25,7	13,2	32,0	7,3	15,1	22,3	8,6	29,6	1,3	10,5	18,2	3,4	26,1	-2,5
LLUTXENT	19,9	25,6	15,0	33,2	8,9	15,4	21,5	10,5	27,9	4,5	11,1	17,5	6,2	27,4	2,2
MONCADA (IVIA)	20,5	26,7	14,9	31,2	7,7	15,8	23,2	9,5	30,8	1,2	10,9	19,1	3,8	27,8	-1,2
MONCADA2	21,0	26,2	16,3	31,0	9,8	16,8	22,8	11,7	29,1	5,3	12,4	17,4	8,0	25,6	3,3
MONTESA	20,0	27,0	14,4	35,9	7,7	16,2	22,8	10,5	29,8	3,2	11,6	18,6	6,3	28,3	0,7
PEDRALBA	19,7	26,3	14,7	33,2	8,1	16,2	22,6	10,9	29,1	5,0	11,8	18,5	6,6	24,8	1,0
PICASSENT	19,9	26,1	14,9	31,8	8,7	16,3	22,6	11,3	27,3	4,9	11,8	18,5	6,6	24,9	1,3
POLINYÀ DE XÚQUER	20,5	26,5	15,5	31,5	9,3	16,7	23,1	11,4	28,9	3,9	11,7	18,8	6,1	26,5	0,3
REQUENA (CERRITO)	16,9	24,3	11,0	34,7	4,7	11,6	18,1	6,1	25,1	-1,9	7,4	14,1	1,5	19,0	-4,7
SAGUNT	21,5	26,1	17,0	29,8	11,4	16,8	22,5	11,7	30,3	4,7	13,1	18,5	7,4	25,2	1,4
TAVERNES DE LA VALLDIGNA	21,1	26,6	15,8	31,6	8,1	17,6	23,5	12,3	31,1	1,8	12,1	19,2	5,6	28,4	-1,6
VILLALONGA	21,1	26,9	16,5	32,5	11,6	17,5	23,6	12,3	30,4	7,7	12,8	19,4	8,0	30,4	4,1
CASTELLÓ	20,6	27,7	14,2	35,6	7,5	16,4	24,1	9,8	29,9	1,9	10,7	19,7	3,3	28,5	-1,2
XÀTIVA	20,2	27,7	13,8	35,5	7,2	15,7	24,0	9,0	30,7	0,8	10,2	19,6	2,8	28,7	-3,2
AGOST	20,0	26,9	13,8	33,0	8,6	16,6	23,0	10,8	29,3	3,3	11,6	19,1	5,6	29,7	-0,4
ALMORADÍ	21,3	27,3	16,5	32,7	12,0	17,3	23,8	12,3	29,4	8,2	13,1	19,3	8,9	27,5	4,4
ALTEA	21,1	26,4	16,7	32,6	12,0	16,9	22,7	12,1	28,6	7,7	13,3	18,8	9,0	24,2	5,5
CALLOSA D'EN SARRIÀ	20,7	26,4	15,9	32,2	12,0	17,0	22,7	12,3	27,2	7,6	13,0	18,9	8,5	25,4	4,2
CAMP DE MIRRA	17,6	24,9	11,0	31,9	6,6	12,7	20,1	6,2	26,5	-1,2	8,3	16,0	1,8	25,7	-3,6
CATRAL	20,7	28,6	14,1	34,4	7,6	16,4	24,6	9,5	31,0	1,2	11,4	19,7	4,7	26,5	-1,2
CREVILLENT	21,8	27,9	16,2	33,5	10,8	17,6	24,3	11,9	31,1	5,8	13,0	19,3	7,5	26,5	2,6
DÉNIA GATA	19,8	26,9	12,5	33,3	5,7	15,9	23,4	8,4	28,2	-0,4	11,2	19,0	4,0	26,1	-2,2
ELX	21,7	28,4	16,2	33,1	9,7	17,8	24,7	12,0	32,5	7,9	13,2	19,9	8,0	26,6	2,8
MONFORTE DEL CID	19,7	27,1	13,2	32,3	7,5	16,3	22,9	10,6	29,9	4,9	11,5	18,9	5,6	30,0	-0,7
ONDARA	20,2	26,9	13,8	34,2	8,0	16,3	22,9	9,5	29,6	0,8	11,4	18,5	4,7	26,8	-2,0
ORIHUELA (LA MURADA)	20,0	27,0	14,2	32,5	9,5	16,2	23,1	10,3	29,7	1,4	11,4	18,7	5,1	27,4	-1,0
PILAR DE LA HORADADA	20,9	27,3	15,7	31,8	10,3	16,8	23,9	10,8	30,9	5,0	12,7	19,5	7,4	26,0	3,2
PINÓS	18,1	24,6	12,7	31,0	7,5	13,9	19,7	8,9	25,1	4,6	9,9	16,1	4,8	26,0	1,3
PLANES	19,0	26,5	12,5	34,3	5,4	14,6	21,8	8,5	28,0	-0,6	9,9	18,1	3,2	28,1	-3,8
VILA JOIOSA	21,2	26,7	16,8	32,1	12,9	16,9	22,7	12,0	27,9	7,0	13,1	18,6	8,8	22,9	5,2
VILLENA	17,5	25,4	10,1	31,5	3,2	12,7	20,3	5,5	25,6	-2,6	7,8	16,7	0,3	25,9	-6,6

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Reg de l'IVIA. Dades provisionals.

1. COJUNTURA AGRÀRIA

1.2. Meteorologia

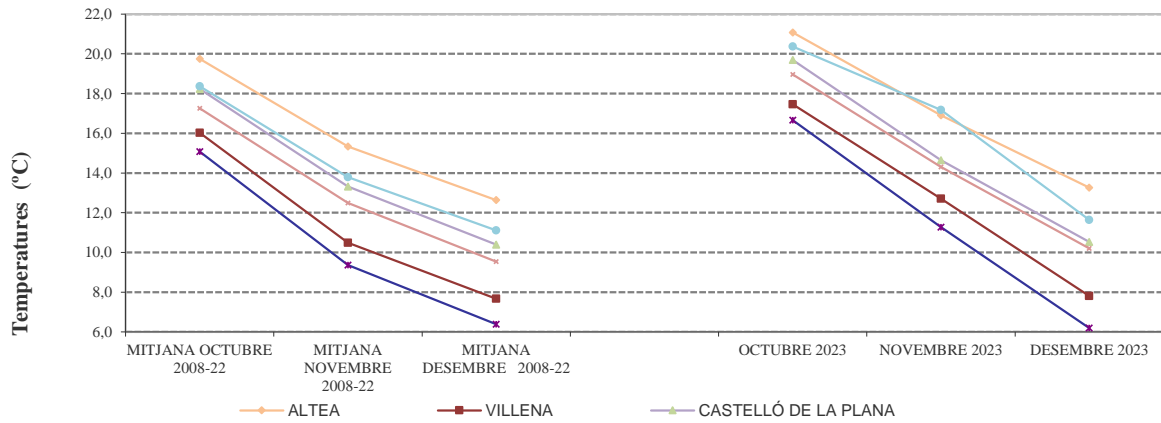
B. PRECIPITACIONS (l/m²)						
OBSERVATORI	OCTUBRE		NOVEMBRE		DESEMBRE	
	Pp total	Pp màx. diària	Pp total	Pp màx. diària	Pp total	Pp màx. diària
BENICARLÓ	3,3	1,8	4,5	4,1	5,5	3,7
BURRIANA	2,2	0,6	0,8	0,2	4,9	3,5
CASTELLÓ (BENADRESA)	9,5	3,8	2,8	1,8	4,0	3,2
ONDA	4,0	1,2	0,4	0,2	4,0	3,4
RIBERA DE CABANES	3,9	2,4	1,2	1,0	5,1	3,9
SAN RAFAEL DEL RÍO	7,7	4,4	4,6	2,4	5,0	3,8
SEGORBE	5,6	1,6	2,6	1,6	3,4	2,2
VALL D'UIXÓ	2,8	1,2	0,4	0,2	2,8	2,4
VILA-REAL	3,5	1,2	1,1	0,8	3,7	3,1
ALGEMESÍ	4,4	2,6	2,8	2,0	3,4	2,0
ALGIMIA DE ALFARA	4,7	1,4	1,2	0,8	4,3	3,1
BÉLGIDA	3,2	1,0	0,6	0,2	3,0	1,2
BENAVITES	3,0	1,0	1,0	0,6	3,2	2,0
BENIFAÓ	5,8	3,8	5,4	4,4	3,6	1,6
BÉTERA	1,8	0,2	0,4	0,2	1,6	1,0
BOLBAITE	1,4	0,4	0,4	0,2	1,2	0,6
REQUENA (CAMPO ARCÍS)	13,7	4,5	5,0	4,6	4,2	1,8
CARCAIXENT	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CARLET	9,4	7,6	1,5	0,6	1,2	0,4
CHESTE	2,8	1,4	1,2	1,2	3,2	1,7
CHULILLA	5,2	2,0	5,4	5,4	2,4	1,4
GANDIA (MARXUQUERA)	4,6	2,2	0,8	0,2	4,0	1,2
GODELLETA	3,6	1,4	1,0	0,8	1,4	1,0
LLÍRIA	4,0	1,4	0,8	0,4	0,8	0,2
LLUTXENT	1,1	0,5	0,3	0,1	3,3	1,5
MONCADA (IVIA)	3,0	0,5	1,0	0,6	2,1	1,1
MONCADA2	0,4	0,4	1,2	1,0	4,0	2,0
MONTESA	3,2	1,2	0,4	0,2	3,4	2,2
PEDRALBA	4,3	1,8	2,2	1,6	1,6	0,6
PICASSENT	5,7	2,5	1,0	0,4	2,7	0,8
POLINYÀ DE XÚQUER	4,0	1,9	2,3	1,2	3,9	1,9
REQUENA (CERRITO)	15,6	5,8	10,1	8,1	5,0	1,5
SAGUNT	0,8	0,6	0,4	0,2	3,1	2,0
TAVERNES DE LA VALLDIGNA	2,4	0,4	0,8	0,2	4,1	1,2
VILLALONGA	5,9	5,5	0,2	0,2	2,2	1,0
CASTELLÓ	3,7	2,7	1,6	1,2	3,3	1,6
XÀTIVA	3,2	0,6	0,8	0,2	0,6	0,2
AGOST	8,5	4,9	0,0	0,0	2,9	1,2
ALMORADÍ	5,6	1,8	0,6	0,4	3,0	1,0
ALTEA	0,4	0,2	0,2	0,2	2,8	1,6
CALLOSA D'EN SARRIÀ	1,0	0,8	0,2	0,2	5,0	2,8
CAMP DE MIRRA	5,0	2,2	0,2	0,2	3,2	1,6
CATRAL	2,2	1,6	0,4	0,2	3,6	1,2
CREVILLENT	2,0	1,6	0,0	0,0	3,2	1,2
DÉNIA GATA	0,2	0,1	0,0	0,0	2,9	1,6
ELX	1,7	1,0	0,0	0,0	2,8	1,7
MONFORTE DEL CID	3,6	1,8	2,4	2,2	2,2	0,8
ONDARA	6,8	6,0	0,6	0,4	4,0	1,6
ORIHUELA (LA MURADA)	3,1	2,7	0,0	0,0	2,1	1,0
PILAR DE LA HORADADA	5,4	1,4	0,2	0,2	4,8	1,4
PINÓS	10,0	8,0	1,2	1,2	2,4	1,2
PLANES	2,0	0,4	3,4	1,8	7,7	2,6
VILA JOIOSA	2,0	1,0	0,0	0,0	2,0	1,2
VILLENA	8,0	5,2	0,4	0,2	2,2	1,6

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Reg de l'IVIA. Dades provisionals.

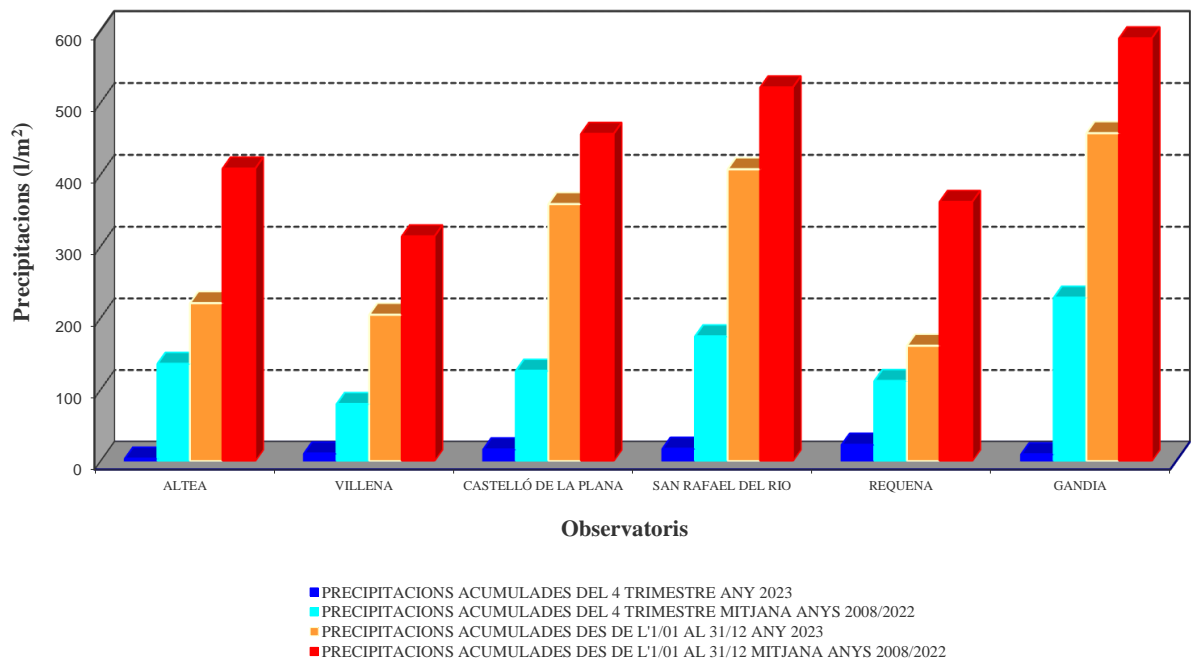
1. CONJUNTURA AGRARIA

1.2. Meteorologia

EVOLUCIÓ DE LES TEMPERATURES MITJANES (°C)

PRECIPITACIONS MITJANES (l/m²)

1. CONJUNTURA AGRÀRIA

1.2. Meteorologia

Per a la realització d'este apartat s'han utilitzat dos fonts de dades: la que publica l'Agència Estatal de Meteorologia (AEMET) i la que proporciona la xarxa d'estacions agroclimàtiques del Sistema d'Informació Agroclimàtica per al Regadiu (SIAR) que gestiona l'Institut Valencià d'Investigacions Agràries (IVIA). La xarxa d'observatoris i estacions d'AEMET cobrix tot el territori de la Comunitat Valenciana amb informació principalment d'àrees urbanes, mentre que la xarxa SIAR aporta informació referida específicament a les zones més representatives de la producció agrària valenciana.

D'acord amb les dades publicades per AEMET, a la Comunitat Valenciana el tercer trimestre de 2023 va ser *molt sec* pel que fa a precipitacions i *molt càlid* quant a temperatures.

Segons les dades de les estacions de la xarxa SIAR la temperatura mitjana de les mínimes durant el quart trimestre de 2023 en el territori valencià (9,8 °C) va estar 0,8 °C per damunt de la mitjana dels mateixos mesos en el període 2008-2022, la mitjana de les mitjanes (15,6 °C) va ser 1,6 °C superior a la de l'esmentat període i la mitjana de les màximes (22,5 °C) va estar 2,4 °C per damunt.

Tenint en compte les dades d'AEMET, la temperatura mitjana d'octubre, 19,0 °C, va superar en 2,4 °C a la del període de referència (1991-2020) i va ser considerat tèrmicament *molt càlid*. Novembre, amb una temperatura mitjana de 14,3 °C, va ser 2,6 °C major que la de l'esmentat període, per la qual cosa es va qualificar d'*extremadament càlid*. D'altra banda, el mes de desembre, amb una temperatura mitjana 1,4 °C va ser superior a la del període de referència, va ser considerat de nou *molt càlid*.

Pel que fa a les precipitacions, l'acumulat del trimestre va ser de tan sols 13,5 l/m², segons les dades d'AEMET, el que suposa un 91,6 % menys que les precipitacions normals (159,8 l/m²).

D'altra banda, la xarxa SIAR va registrar entre octubre i desembre de 2023 una precipitació mitjana acumulada de 9,2 l/m², la qual cosa representa un 94,0 % menys que la de la mitjana del quart trimestre del període 2008-2022 (154,6 l/m²).

Octubre de 2023 va ser considerat per AEMET de *molt sec*. Novembre va ser *extremadament sec* i el mes de desembre es va valorar de nou de *molt sec*.

Octubre

D'acord amb les dades d'AEMET, a la Comunitat Valenciana el mes d'octubre de 2023 va ser *molt sec* pel que fa a precipitacions i tèrmicament *molt càlid*. La temperatura mitjana, 19,0 °C, va superar en 2,4 °C la de la climatologia de referència (1991-2020), i la precipitació mitjana acumulada, amb tan sols 7,3 l/m², va resultar un 87 % inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (58,6 l/m²).

Segons les dades de la xarxa SIAR, la temperatura mitjana d'octubre de 2023 va arribar als 20,0 °C, 1,8 °C major que la mitjana del període 2008-2022 (18,2 °C). D'altra banda, la mitjana de les mínimes va ser de 14,4 °C, 1,3 °C per damunt de la mitjana del període 2008-2022. Respecte a la temperatura màxima, la mitjana es va situar en 26,5 °C que és 2,1 °C superior a la del període de referència (24,5 °C).

El mes d'octubre de 2023 va resultar, juntament amb 2013, el segon mes d'octubre més càlid, almenys des de 1950, només per darrere d'octubre de 2022.

L'anomalia càlida va ser més important pel dia (+2,9 °C) que a la nit (+1,8 °C). Excepte els dies 21 i 22, que van ser els més freds, la resta del mes la temperatura mitjana va estar de manera persistent per damunt dels valors normals. Van destacar els registres del dia 1, quan es van produir les temperatures més altes en un mes d'octubre en observatoris de l'interior de València i Castelló.

A Morella se superen els 30 °C en un mes d'octubre per primera vegada. El dia 1 es van arribar a registrar 36,5 °C a Sumacàrcer, 36,0 °C a Jalance, 35,4 °C a Bicorp i Xàtiva i 35,0 °C a Ontinyent. Els valors més freds es van observar en la matinada del dia 22, amb 1,9 °C a Vilafranca i 2,9 °C a Utiel.

Les majors anomalies càlides es van produir a les províncies de València i Castelló, amb valors entre 2 °C i 3 °C superiors a la mitjana normal, fins i tot amb anomalies superiors a 3 °C a l'interior nord de Castelló, mentres que a Alacant les anomalies van estar, en general, entre +1,5 °C i +2,0 °C.

Pel que fa a les precipitacions, l'acumulat mensual va ser de tan sols 7,3 l/m², que és un 87 % inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (58,6 l/m² i, globalment, el mes es va qualificar de *molt sec*. Va resultar ser el segon mes d'octubre més sec del segle, després de 2013, i el sext més sec des de 1950.

En les tres províncies el mes d'octubre va tindre un important dèficit pluviomètric, més acusat a Alacant (-91 %), on va resultar el més sec dels últims 25 anys. A València, el dèficit mitjà provincial va arribar al 87 % i va ser el més sec des de 2013 (i el segon més sec del segle). Mentres que el dèficit mitjà a Castelló va ser del 86 %.

Només el dia 19 va haver-hi precipitacions quasi generalitzades, encara que febles, amb 11,0 l/m² acumulades a Morella com a màxim registre en 24 hores.

Els màxims acumulats es van registrar a Montanejos, amb 17,6 l/m²; 17,5 l/m² a Tibi (Maigmó); 17,4 l/m² a Castellfort i 17,2 l/m² a Morella, mentres que quasi en la mitat del territori, la precipitació va ser inferior a 5 l/m².

En funció de la precipitació normal en cada punt, el mes va ser *molt sec* en tres quartes parts del territori, *sec* el 16 %, *normal* en una xicoteta zona del Racó d'Ademús, la més occidental, i *extremadament sec* en el 8 %, repartit per zones dels litorals de les tres províncies.

Novembre

El mes de novembre de 2023 va ser *extremadament càlid* a la Comunitat Valenciana quant a les temperatures, segons AEMET, amb una temperatura mitjana de 14,3 °C que va superar en 2,6 °C a la del període de referència 1991-2020. Quant a les precipitacions, l'acumulat mensual, amb tan sols 2,5 l/m², va ser un 95 % inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 i, globalment, el mes es va qualificar d'*extremadament sec*.

Segons les dades de la xarxa SIAR, la temperatura mitjana de novembre de 2023 va arribar als 15,8 °C, 2,4 °C major que la mitjana del període 2008-2022 (13,3 °C). D'altra banda, la mitjana de les mínimes va ser de 9,9 °C, 1,5 °C per damunt de la mitjana del citat període. Respecte a la temperatura màxima, la mitjana es va situar en 22,6 °C que va superar en 3,4 °C a la del període de referència.

En els primers dies de novembre la tempesta atlàntica Ciarán va deixar un episodi de vent, pluja i temporal marítim a tota Espanya i a la Comunitat Valenciana el més significatiu va ser l'important temporal de vent del dia 2 de novembre, amb ratxes de més de 90 km/h en moltes localitats i fins a 108 km/h a Atzeneta del Maestrat, 106 km/h a Xàtiva o 100 km/h en l'aeroport de València i Alcoi (AEMET). El vent tan intens de ponent d'eixe dia va facilitar la ràpida propagació de l'incendi forestal de Montitxelvo.

Pel que fa a les temperatures, el mes de novembre de 2023 va resultar el més càlid des de 1950. Va superar a novembre de 2022 que passa a ser el segon de la sèrie.

El dia més càlid del mes va ser el 14, quan es van aconseguir i fins i tot es van superar els 30 °C en observatoris del litoral de València i Alacant. Així, a Pego es van registrar 31,3 °C, a Miramar 30,3 °C, a Rojales 30,2 °C, a Carcaixent 30,1 °C, a València 30,0 °C i a l'aeroport d'Alacant-Elx 30,0 °C.

Les temperatures més baixes es van veure entre els dies 23 al 26, amb gelades en els fons de les valls i altiplans de l'interior de València. Es van registrar a Ademuz -4,4 °C, a Utiel -3,6 °C, a Jalance

-3,1 °C i a Fontanars -2,5 °C (AEMET). D'altra banda, en les estacions de la Xarxa SIAR les mínimes més baixes registrades es van observar el dia 24 amb -4,3 °C a Camp Arcís i amb -2,6 °C a Villena. En l'estació de Camp Arcís es van obtenir temperatures mínimes per davall de zero entre els dies 23 i 26 de novembre.

Pel que fa a les precipitacions, l'acumulat mensual va ser de tan sols 2,5 l/m², que és un 95 % inferior que la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (53,5 l/m²) i, globalment, el mes es va qualificar d'*extremadament sec*, el més sec dels últims 42 anys, des de 1981.

Per províncies, a penes va ploure a Alacant, on el mes va ser *extremadament sec*, amb un dèficit mitjà provincial del 99,7 %. A la província de València, el dèficit mitjà provincial va ser del 95 %, amb el que el mes es va qualificar de *molt sec*. Finalment, el dèficit mitjà a la província de Castelló ha sigut del 93 % i el mes es va qualificar de *molt sec*.

L'únic dia de precipitacions significatives va ser el dia 2 sota la influència de la borrasca Ciarán. Les precipitacions d'eixe dia es van concentrar l'interior de la mitat nord, amb 12,2 l/m² a Ademuz, 10,6 l/m² a Vilafranca i 10,4 l/m² a Fredes.

En moltes localitats les poques dècimes de precipitació que van acumular durant el mes de novembre van ser depositades per les boires, destacant les del dia 19 i matinada del 20, que van afectar de forma quasi generalitzada als litorals de les tres províncies.

Els màxims acumulats en el mes es van registrar a Fredes, amb 22,0 l/m², 15,2 l/m² a Ademuz i 14,7 l/m² a Aras de los Olmos. En l'altre extrem, en una mica més de la mitat del territori la precipitació va ser inferior a 1 l/m², fins i tot en una quarta part va resultar nul·la o inapreciable.

Desembre

El mes de desembre de 2022 va ser *molt càlid* i pluviomètricament *molt sec* a la Comunitat Valenciana, segons AEMET. La temperatura mitjana, 10,3 °C, va anar 1,4 °C més alta que la de la climatologia de referència, i la precipitació mitjana acumulada, amb tan sols 3,7 l/m², va resultar un 92% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 (47,7 l/m²).

La xarxa SIAR, per part seua, va obtenir una temperatura mitjana d'11,2 °C, 0,7 °C major que la mitjana del període 2008-2022 (10,5 °C). La mitjana de les mínimes va aconseguir els 5,3 °C, 0,3 °C per davall de la mitjana del període 2008-2022 (5,6 °C). Mentres que, en la temperatura màxima, la mitjana es va situar en 16,6 °C que és 1,8 °C superior a la del període de referència (16,6 °C).

Desagregant les dades entre temperatures mínimes i màximes es va apreciar una gran diferència tèrmica entre els dies i les nits. Les nits van tindre una anomalia de temperatura pròxima a la mitjana normal (+0,2 °C), mentres que en les màximes diürnes va ser de +2,6 °C (AEMET). Esta gran amplitud tèrmica (diferència entre mínimes i màximes), es va deure al predomini de nits amb cel ras i vent flux en el període de l'any en què les nits són més llargues, la qual cosa va afavorir que les mínimes descendisquen de manera notable i es produïsquen gelades en fons de vall i altiplans de l'interior en els quals el vent queda en calma a la nit.

Els dies 11 i 12 molts observatoris van registrar la temperatura màxima absoluta en un mes de desembre. Entre estos va destacar Novelda, amb 29,1 °C el dia 12, que és la temperatura més alta d'un mes de desembre a la Comunitat Valenciana. A la ciutat de València es van aconseguir 27,3 °C el dia 11, la temperatura més alta a la ciutat almenys, des de 1869. En l'aeroport de València es va superar durant dos dies consecutius el màxim històric del mes, destacant els 27,7 °C del dia 11.

Les temperatures més baixes es van obtenir els dies 19 i 27, amb gelades en els fons de les valls i altiplans de l'interior de València, amb registres de -9,0 °C a Ademuz, -7,4 °C a Villena, -6,9 °C a Fontanars i -6,7 °C a Jalance. Per la seua part en les estacions de la Xarxa SIAR, les mínimes més baixes registrades es van observar el dia 19 amb -6,7 °C a Camp Arcís i el dia 27 amb -6,6 °C a Villena i -6,5 °C a Camp Arcís.

Pel que fa a les precipitacions, l'acumulat mensual va ser de tan sols $3,7 \text{ l/m}^2$, que és un 92 % inferior a la de la mitjana climàtica del període 1991-2020 ($47,7 \text{ l/m}^2$) i, globalment, el mes es va considerar de molt sec, el tercer més sec del segle, després de 2012 i 2015.

En les tres províncies el caràcter va ser molt sec, amb un dèficit del 94 % a Alacant i València i del 87 % a Castelló.

L'únic dia de pluges significatives va ser el 7, quan van ser quasi generalitzades, encara que febles. Els $7,2 \text{ l/m}^2$ observats a Morella va ser la màxima precipitació acumulada en 24 hores eixe dia.

En quasi el 80 % del territori la precipitació va ser inferior a 5 l/m^2 . Els màxims acumulats en el mes es van registrar a Fredes, amb $12,0 \text{ l/m}^2$ i a Morella, amb $11,6 \text{ l/m}^2$.

CONJUNTURA AGRÀRIA

1.3. Evolució dels cultius principals

CEREALS:

Cereals d'hivern:

- Alacant: al Baix Vinalopó i a la Marina Baixa es van iniciar a l'octubre les sembres de les primeres parcel·les, mentre que a l'Alt Vinalopó i a la Marina Alta prosseguien les labors de preparació del terreny amb rompudes i passes de conreador.

El mes de novembre va estar marcat per la falta de pluges i les temperatures altes, per la qual cosa, en moltes de les zones destinades al cultiu de cereals d'hivern, com al Comtat i a l'Alcoià, a la Marina Alta, al Vinalopó Mitjà o a l'Alacantí no va començar la sembra i els treballs es van limitar a labors preparatòries. Pel que fa a la Marina Baixa, sí que va començar la sembra en algunes parcel·les amb l'expectativa de l'arribada de precipitacions en les pròximes dates, mentre que a l'Alt Vinalopó i al Baix Vinalopó es va sembrar únicament en parcel·les de regadiu.

La falta persistent de pluges durant el mes de desembre va continuar marcant la sembra de cereals d'hivern en totes les comarques. Així, amb l'excepció d'algunes parcel·les a la Marina Baixa i a les zones més humides de l'Alt Vinalopó, les superfícies de secà de totes les comarques productores romanien en guaret i tan sols es va iniciar la sembra en les de regadiu.

- Castelló: la zona cerealística va experimentar una escassetat de precipitacions en octubre de la mateixa manera que va succeir en la resta de la província. Es van dur a terme labors de preparació per a la sembra, llaurant les superfícies que albergaran els futurs cereals o deixant-les en guaret per a realitzar la rotació de cultius. En alguns camps on encara no s'havia procedit a fer estes labors, es va poder observar com el bestiar oví va aprofitar els restolls que van quedar després de la sega.

Les parcel·les que per la situació que tenen es trobaven més humides van ser sembrades al novembre, mentre que les que estaven en zones més seques estaven en espera d'alguna precipitació. En línies generals, la campanya d'estos cultius es va veure postergada per la falta de pluges. Les parcel·les que es van sembrar de cereals a la fi d'octubre i principi de novembre van presentar una nascència deficiente a conseqüència de la falta de precipitacions i les temperatures elevades inusuals per a un mes de novembre.

La climatologia del mes de desembre, caracteritzada per temperatures suaus per a l'època i l'escassetat de precipitacions, no va acompanyar la sembra del cereal. Als Ports, zona cerealística de la província per excel·lència, les precipitacions caigudes durant desembre van ser molt escasses. Les parcel·les de labor que van ser sembrades en els últims dies de novembre i a principi de desembre van començar a mostrar dificultat en la nascència del cereal per falta d'aigua, ja que el sòl estava molt sec per la falta de precipitacions. Altres agricultors van decidir al desembre retardar la sembra. La pràctica absència de pluges del mes i l'escassa previsió de pluges per a principi de gener van fer que en les zones ramaderes els productors de cereals es decantaren per fer sembres més tardanes amb cereals de primavera perquè siguen utilitzades per al pasturatge en verd a dent pel bestiar.

- València: a les parcel·les de cereals d'hivern es van iniciar a l'octubre els treballs de condicionament per a la campanya pròxima.

A la Vall d'Aiora, els cereals es trobaven en fase de germinació al novembre. A la Vall d'Albaida, les terres ja estaven preparades per a la sembra, encara que les males campanyes anteriors i la falta de pluja havien causat que hi haguera menys superfície per sembrar.

Als Serrans els cereals es trobaven en fase de germinació el mes de desembre. Al Racó d'Ademús l'escassetat prolongada de precipitacions va provocar que les sembres tardorenques de cereal foren molt escasses. Els guarets tampoc es van poder utilitzar com a pastures per al bestiar extensiu degut a l'alt contingut en matèria seca residual. A la Plana d'Utiel-Requena els cereals es van situar en l'estadi principal 1 (desenvolupament de les fulles). A la Vall d'Albaida van continuar les labors de preparació de les terres per a la sembra perquè la falta de pluges ho havia impedit.

Cereals d'estiu:

Arròs:

- Alacant: a la Marina Alta, una vegada conclou la sega de l'arròs, es va procedir a inundar les parcel·les. El balanç de la campanya va ser desigual segons la varietat i la localització, però en línies generals, es va observar un minvament de la collita causada, fonamentalment, per malalties com la *Pyricularia oryzae*, plagues i la proliferació de males herbes, a més de la combinació d'adversitats climàtiques.

Els camps d'arròs de la marjal de Pego a la Marina Alta estaven inundats al novembre. Amb el final de la recol·lecció es va poder constatar una reducció de producció respecte a la normalitat, encara que es va advertir un cert augment en la d'arròs bomba.

La marjal de Pego a la Marina Alta va romandre inundada durant el mes de desembre.

- Castelló: es va procedir a l'octubre a inundar els camps d'arròs després de la sega. Esta operació es va fer amb retard a conseqüència que els aqüífers es trobaven molt buits per la falta de precipitacions.

Al novembre i desembre els arrossars de les localitats de la Llosa i Xilxes van romandre inundats.

- València: a la Ribera Baixa i a l'Horta Sud la sega es va donar per acabada en els últims dies del mes d'octubre. Els atacs de *Pyricularia*, la presència de males herbes i la combinació d'adversitats climàtiques, com el nombre elevat de nits tropicals i l'excés d'humitat i pluges torrencials al setembre, van ocasionar una baixada de rendiments, especialment significativa en la varietat bomba. A la Ribera Alta es va observar un increment substancial en la producció de la varietat de gra llarg Provisia que permet aplicar l'herbicida Verresta per al control de les males herbes gramínies. Alguns agricultors van apreciar minves a conseqüència del pas dels flamencs per les seues plantacions.

En els mesos de novembre i desembre en les zones d'arròs, els camps continuaven inundats o s'estava procedint al fangueig.

Dacsa:

- Alacant: al Baix Segura es va iniciar a mitjan octubre la collita en les partides il·licitanes de Puçol i el Derramador.
- València: al Racó d'Ademús la dacsa farratgera no havia aconseguit arribar al grau d'humitat adequat el mes de desembre, a causa de l'extrema sequedat ambiental que havia patit, amb rendiments inferiors als de les campanyes anteriors.

TUBÈRCULS:

Moniato:

- Alacant: al llarg del mes d'octubre van continuar amb ritme constant les arrancades de moniato roig i moniato blanc a les comarques productores del Baix Vinalopó i del Baix Segura. Els tubèrculs presentaven una qualitat apropiada i unes dimensions adequades.

Al Baix Segura i al Baix Vinalopó van seguir al novembre les arrancades de moniato blanc i roig, amb una disminució del tall en la part final del mes. Encara que els tubèrculs collits tenien una qualitat apropiada i unes dimensions adequades, les condicions meteorològiques estaven condicionant-ne el desenvolupament en les sèmres més tardanes.

Al Baix Segura i al Baix Vinalopó van acabar les arrancades de moniato roig i blanc al desembre. Els últims tubercles agafats tenien una qualitat apropiada, encara que amb una reducció general en dimensió i en nombre, derivats de la baixa tuberització per les altes temperatures que han afavorit el creixement vegetatiu.

Xufa:

- València: a l'Horta Nord la xufa continuava a l'octubre en procés d'assecatge i era pròxima la crema dels camps per a recol·lectar-la posteriorment.

El mes de desembre en el cultiu de xufa de l'Horta Nord es va dur a terme la crema de la part aèria de la planta i es van aplicar regs per solc per a preparar el sòl i, una vegada en saó, fer mecànicament la collita del tubèrcul.

Creïlla:

- Alacant: a l'Alt Vinalopó les parcel·les de creïlla de verdet es trobaven a l'octubre en plena fase de desenvolupament. Les incidències més importants es van centrar en les afeccions de fulla, fonamentalment per alternària. Per la seua banda, al Baix Segura i al Baix Vinalopó van finalitzar en la primera quinzena les plantacions de creïlla de verdet sense incidències importants.

El mes de novembre va començar a l'Alt Vinalopó l'arrancada de la creïlla de verdet amb una qualitat bona del tubèrcul. Per part seua, en les plantacions del Baix Vinalopó acabava la campanya de creïlla de collita i continuava el desenvolupament de la de verdet amb dates de recol·lecció programades per a final de desembre i començament de gener.

A l'Alt Vinalopó va prosseguir la collita de creïlla de verdet al desembre amb una qualitat bona del tubèrcul. Les últimes plantes que restaven per collir, que van estar exposades a les gelades, pràcticament havien perdut la fulla, per la qual cosa la recol·lecció era imminent. Per part seua, al Baix Segura i al Baix Vinalopó es van iniciar, en la segona quinzena del mes, les arrancades de creïlla de verdet, amb un percentatge important de creïlla de grandària xicoteta.

- Castelló: es van dur a terme a l'octubre les primeres sèmres de creïlla de les varietats Monalisa i red pontiac. Si les condicions climàtiques ho permeten i no es produïxen gelades, s'espera que la collita tinga lloc el gener de l'any que ve.

Van continuar al novembre les plantacions afavorides per la climatologia bona, a diferència d'altres campanyes en què els productors feien estes labors en dates més tardanes per a evitar les primeres gelades.

La sembra es va veure afavorida per la climatologia favorable del mes de desembre. No obstant això, les pluges que es van produir al centre d'Europa van produir escassetat de llavor de creïlla, la qual cosa va originar l'augment del preu de la sement i l'encariment del cost.

- València: una vegada preparat el terreny, es va procedir al desembre a la sembra de la creïlla de primera estació a l'Horta Nord.

INDUSTRIALS:

Aromàtiques:

- València: al Racó d'Ademús es va optar per suspendre segues el mes de desembre pel desenvolupament escàs de les plantacions.

Gira-sol:

- Alacant: al Comtat i a l'Alcoià el cultiu es trobava en un estat òptim de maduració a la fi d'octubre i s'esperava l'inici de la recol·lecció per a la primera setmana de novembre amb unes expectatives bones.

Al llarg del mes de novembre es va efectuar la collita al Comtat i a l'Alcoià, on es va constatar una certa reducció de rendiments respecte d'un any normal. Això va ser a causa, fonamentalment, que la sembra tardana havia afavorit la presència de males herbes, que van dificultar la nascència del cultiu i competien amb este en l'absorció de nutrients.

- València: el mes d'octubre va finalitzar la collita del gira-sol a la Vall d'Albaida.

FERRATGERES:

Alfals:

- Alacant: al Baix Segura prosseguia el desenvolupament del cultiu a l'octubre. Es van observar parcel·les en fase de creixement i altres on s'estaven realitzant segues.

Al Baix Vinalopó el cultiu presentava un desenvolupament bo al novembre, afavorit per les temperatures altes, amb talls successius al llarg del mes.

Al Baix Segura i al Baix Vinalopó van continuar les segues el mes de desembre amb un estat general bo de les plantes, el desenvolupament de les quals es va veure afavorit per les temperatures altes.

- València: al Racó d'Ademús l'alfals presentava un desenvolupament pobre a l'abril.

HORTALISSES:

Bleda:

- Alacant: en les plantacions del Baix Segura, amb l'alentiment del ritme de tall el mes de desembre, va augmentar la disponibilitat de bleda per a recol·lectar. Les fulles presentaven una qualitat apropiada amb un increment de les dimensions.

All:

- Alacant: a l'Alt Vinalopó van continuar les sembres a l'octubre mentre que prosseguia el desenvolupament del cultiu de les parcel·les ja implantades. Es van fer tractaments fitosanitaris per al control de males herbes i malalties, a més de birbades manuals.

El mes de novembre es van iniciar les arracades i es van fer birbes manuals a l'Alt Vinalopó. El nombre de tractaments fitosanitaris va disminuir gràcies al fet que els baixos nivells d'humitat existents no afavorien una alta proliferació de plagues. Al Baix Segura va augmentar la quantitat d'all tendre, amb un augment de la qualitat en la part final del mes, així com una grandària superior de les cabeces i el diàmetre de la tija.

Al Baix Segura es va incrementar la quantitat d'all tendre per a arrancar al desembre. Les peces van presentar una qualitat bona, amb més grandària dels caps, així com la longitud i el diàmetre de la tija adequats. Per part seua, a les parcel·les de l'Alt Vinalopó la recol·lecció se solapava amb la plantació i la nascència de parcel·les noves, amb un estat sanitari general bo del cultiu.

Carxofa:

- Alacant: al Baix Segura va continuar a l'octubre el desenvolupament bo de les grans plantacions situades a San Miguel de Salinas, Los Montesinos i Almoradí. A mitjan mes van acabar els treballs de reposició de soques. Pel que fa al Baix Vinalopó, les plantes presentaven un bon vigor i grandàries que arribaven a 70 cm, mentre que a l'Alacantí prosseguia la plantació escalonada d'esqueixos a la zona de Mutxamel i Alacant. Finalment, al Vinalopó Mitjà va evolucionar

correctament el desenvolupament de les plantacions de la varietat calicó i a la fi de mes es va iniciar la recol·lecció de les primeres parcel·les de blanca de Tudela a Aspe.

Al Baix Segura i al Baix Vinalopó es va iniciar durant els últims dies de novembre el tall de les primeres peces el desenvolupament de les quals s'havia vist accelerat amb les temperatures altes. A conseqüència d'estes, es va observar que els primers capítols van presentar una forma allargada i una compacitat deficient. D'altra banda, hi va haver un increment en el nombre de reposicions i el dèficit de desenvolupament vegetatiu era manifest en algunes plantacions. Addicionalment, va ser necessari efectuar un control superior de plagues i de males herbes. Per part seua, al Vinalopó Mitjà, va prosseguir a Aspe la collita de la varietat blanca de Tudela, mentres que a Novelda es realitzaven les primeres passades en calicó. Finalment, a la comarca de l'Alacantí va acabar la plantació d'esqueixos a la zona de Mutxamel.

Al Vinalopó Mitjà, al terme de Novelda, el tall de la varietat calicó, que s'havia iniciat tímidament al final del mes de novembre, va augmentar el seu ritme al desembre perquè les peces van assolir un calibre 12 o superior. A esta es va sumar la collita de la varietat blanca de Tudela. Cal destacar els danys importants ocasionats per la fauna salvatge, principalment per conills, a més de senglars i arruís. Al Baix Segura es va accelerar el desenvolupament dels capítols amb les temperatures altes, i va augmentar la quantitat de carxofa. Esta es tallava amb poca grandària per a consumir-la en fresc o per a indústria. Al Baix Vinalopó, les altes temperatures de la primera part del mes van provocar una reducció de la compacitat d'algunes de les peces, així com un allargament dels capítols. La disponibilitat va ser alta en la primera part del mes, amb una disminució en les últimes setmanes en què, amb el descens de les temperatures, les bràctees d'alguns dels capítols van presentar les primeres lesions provocades pel fred. Finalment, cal indicar que a la comarca de l'Alacantí es van iniciar els talls en la zona de Mutxamel i el terme d'Alacant.

- Castelló: les pluges abundants del mes de setembre van ser beneficioses per al cultiu, la qual cosa va permetre que a mitjan octubre començara la collita de la carxofa de segon any que arriba uns dies abans que les plantacions de carxofa de principi d'any. La qualitat no va ser òptima a conseqüència de la falta de diferenciació tèrmica entre el dia i la nit, la qual cosa no va afavorir que el producte estiguera tan atapeït i consistent com el consumidor demanda. Les primeres estimacions sobre la campanya eren bones. Les elevades temperatures diürnes van afavorir un desenvolupament ràpid de les mates i les temperatures nocturnes de final de mes, que van descendir gradualment, sense descensos bruscos, van afavorir que les mates de carxofa agafaren ferma.

La qualitat de les carxofes durant el mes de novembre no va ser la desitjada a conseqüència de les temperatures elevades i de l'escassa diferenciació tèrmica entre el dia i la nit. Les carxofes híbrides van presentar millor qualitat que les de la DOP de carxofa de Benicarló que són de la varietat blanca de Tudela, que requereix un contrast tèrmic per a presentar una forma més compacta.

La baixada tèrmica gradual nocturna del mes de desembre va afavorir la compactació de la flor que el consumidor demanda al producte. El desenvolupament del cultiu, tant a la zona del Baix Maestrat com a la zona de la Plana Alta, va evolucionar amb total normalitat.

- València: les carxofes van continuar creixent de manera normal al Camp de Morvedre durant el mes d'octubre.

A principi de novembre es van fer les primeres recol·leccions en les plantacions de final de l'estiu de l'Horta Sud. En general, la grandària era un poc inferior de l'habitual en zones com Alaquàs-Picanya. Com que les temperatures eren bastant suaus, s'havia accelerat el cicle de cultiu.

A l'Horta Nord i a l'Horta Sud avançava la collita de la carxofa al desembre. Després del tall de la primera tongada, les plantacions vegetaven adequadament, afavorides per les temperatures suaus de les últimes setmanes del mes de desembre.

Api:

- Alacant: al Baix Segura el cultiu presentava a l'octubre un desenvolupament dispar segons les diferents localitzacions. Així, mentre que en algunes plantacions de Pilar de la Horadada i d'Albatera continuaven els trasplantaments, en altres ubicacions, com ara Orihuela, s'iniciava la recol·lecció en algunes de les parcel·les. De la mateixa manera, a l'Alt Vinalopó, les plantacions d'api es trobaven en fase de desenvolupament i collita, i es constatava una millora en la qualitat amb menys incidència d'erugues i malalties de fulla. No obstant això, cal assenyalar que es van registrar problemes importants de males herbes en algunes parcel·les, fonamentalment jónquera i "tomatito".

En algunes plantacions del Baix Segura, com a Pilar de la Horadada i a Albatera, es van fer trasplantaments al novembre, mentre que en unes altres prosseguien els talls iniciats el mes anterior. A conseqüència de les altes temperatures, es va frenar el desenvolupament de les peces i es va produir la disminució de la base, així com la prolongació de la llargària de la tija. A l'Alt Vinalopó es va donar per conclosa la campanya amb una qualitat bona i sense danys destacables d'erugues o malalties de fulla, però amb una incidència destacable de males herbes que provocaven que el cultiu no assolira la grandària definitiva.

Al Baix Segura van prosseguir al desembre els trasplantaments i la recol·lecció amb un ritme notable i amb una qualitat apropiada. A conseqüència de les altes temperatures, es va observar en molts casos l'alentiment en el desenvolupament de la base de les plantes acompanyat d'un allargament de la tija. Cal assenyalar la realització d'aplicacions fitosanitàries a base de *Bacillus thuringiensis* per possibles atacs de pugó. Respecte a l'Alt Vinalopó va finalitzar la campanya amb una qualitat generalitzada bona i, excepte alguns problemes d'alternària, un estat sanitari bo. Algunes de les parcel·les s'anaven a quedar previsiblement sense collir, per no haver assolit una grandària comercial adequada, a causa de la tardor seca i calorosa.

Albergina:

- Alacant: al Baix Segura va disminuir a l'octubre la disponibilitat de tall en les plantacions a l'aire lliure, amb una quantitat destacada de segones qualitats i un predomini del calibre M i certes deficiències en el color. A més, durant la primera quinzena del mes, es va iniciar la recol·lecció de plantacions noves d'hivernacle. Estes tenien una qualitat i un color apropiats, i el calibre M era el majoritari. De la mateixa manera, al Baix Vinalopó va disminuir la disponibilitat en les plantacions a l'aire lliure, amb un percentatge destacat de segones qualitats durant la primera quinzena i una quantitat important de fruits del calibre M-X, que a mitjan mes va passar a M, amb menys deficiències de color. Per la seua banda, amb les altes temperatures, les plantacions d'hivernacle van incrementar la producció amb un predomini del calibre G, amb una qualitat apropiada i un color òptim.

Al Baix Segura va finalitzar durant la primera quinzena de novembre la recol·lecció en les plantacions a l'aire lliure, mentre que en les d'hivernacle es prolongava fins als últims dies de novembre. En estes últimes es va experimentar una disminució de la qualitat i de la grandària. De la mateixa manera, al Baix Vinalopó va acabar a principi de mes la producció de les plantacions a l'aire lliure, mentre que la dels hivernacles es mantenia estable, amb un color de la pell apropiat i una qualitat òptima.

Al Baix Vinalopó, una vegada conclosa la campanya a l'aire lliure el mes anterior, van prosseguir al desembre els talls d'hivernacle en què predominava el calibre M amb una qualitat bona i un color apropiat de la pell.

- Castelló: durant el mes d'octubre va continuar la collita d'albergines, afavorida per les temperatures elevades. La qualitat d'este producte va disminuir a mesura que va transcórrer el mes i va acabar primer el tall de l'albergina ratllada, i posteriorment, el de la morada o negra.

Carabasseta:

- Alacant: al Baix Vinalopó prosseguia a l'octubre la maduració i la collita de les carabassetes tipus *crooked neck* amb aspres a l'aire lliure en diverses parcel·les situades a Asprella i la Foia, al camp d'Elx.

La disponibilitat va disminuir al novembre als hivernacles del Baix Segura, on van destacar les peces de calibre M amb dimensions adequades. Pel que fa al Baix Vinalopó, es van agafar a principi de mes les últimes parcel·les a l'aire lliure en les partides d'Asprella, la Foia i la Marina d'Elx.

Als hivernacles del Baix Segura i del Baix Vinalopó van continuar els talls al desembre, i va destacar el calibre M amb unes dimensions i una qualitat adequades. En la part final del mes, amb el descens de les temperatures es va produir una disminució de la collita.

- Castelló: la recol·lecció de la carabasseta verda i blanca va prosseguir al Baix Maestrat i a la Plana Alta durant tot el mes, amb una demanda comercial bona afavorida per la climatologia. L'origen del producte va ser predominantment de parcel·les cultivades a l'aire lliure.

A diferència d'altres campanyes, va continuar el tall de la carabasseta blanca procedent de parcel·les a l'aire lliure afavorit per les temperatures bones, a més del procedent d'hivernacle. La collita de carabasseta verda procedent principalment d'hivernacle també va prosseguir durant el mes.

Durant el mes de desembre, pràcticament tota la producció que quedava de carabasseta blanca a la província, principalment a la zona de la Plana Alta, procedia de parcel·les en hivernacles que van presentar una qualitat bona fins a mitjan desembre, moment en què van començar a baixar les temperatures nocturnes, la qual cosa va provocar que s'arrancaren les últimes parcel·les en hivernacle dedicades a este cultiu. El mateix va ocórrer al Baix Maestrat amb la carabasseta verda, on, a final de desembre, es van fer els últims talls. En les dos zones es van acabar d'arrancar les últimes parcel·les per a abordar la preparació dels terrenys per a la futura campanya de primavera.

Carabassa:

- Alacant: al Comtat, a la zona de la Foia de Castalla, prosseguia a l'octubre la recol·lecció de la carabassa cabell d'àngel al mateix temps que s'observava una nova floració i un quallat de fruits que previsiblement no aconseguiran un desenvolupament suficient per a arribar a la maduresa comercial. Quant a la carabassa de tipus cacauet, va acabar la collita al Baix Segura, al Vinalopó Mitjà i a l'Alt Vinalopó, al mateix temps que començava en esta última la collita de la resta de varietats, que es prolongarà en el temps a conseqüència de les temperatures, més suaus del que és habitual.

Al Comtat va continuar al novembre el tall de les carabasses del tipus cabell d'àngel al mateix temps que es podia apreciar l'agostament de les plantes. Cal indicar que les carabasses fruit de la segona floració ocorreguda el mes anterior no van assolir una grandària òptima per a la comercialització. Per part seua, a l'Alt Vinalopó i al Baix Vinalopó va finalitzar el tall de les del tipus cacauet, afavorit per les temperatures altes.

A la comarca del Comtat es van fer, al desembre, les últimes fases de la recol·lecció amb un cert retard respecte a l'any anterior. Amb la conclusió de la campanya es va constatar una reducció general de la producció, així com uns calibres menys elevats i una certa baixada de la qualitat, ocasionats, entre altres factors, per la segona floració observada en el cultiu.

- Castelló: al Baix Maestrat va prosseguir la collita de la carabassa de cacauet de la varietat *butternut*, tant per a consumir-la fresca com per a destinar-la a indústria, mentres que a la Plana Alta va continuar la de la carabassa redona.

A principi de novembre va finalitzar la recol·lecció tant de la carabassa cacauet com de la carabassa redona.

- València: al Camp de Morvedre va acabar la campanya de carabasses a l'octubre.

Ceba:

- Alacant: al Vinalopó Mitjà a l'octubre es va iniciar a Aspe la collita de les primeres parcel·les, mentres seguien desenvolupant-se les situades al Fondó de les Neus i Novelda, on es van albirar plantacions noves. Pel que fa a l'Alt Vinalopó, la collita va finalitzar durant el mes. Cal indicar que ni la producció ni el calibre van ser molt alts, com a resultat, fonamentalment, de la incidència de les temperatures altes i la presència de males herbes.

El mes de novembre van acabar les arrancades a l'Alt Vinalopó i es van mantindre al Vinalopó Mitjà, on, a més, es feien plantacions noves en superfícies ocupades anteriorment per bròcoli. Quant al Baix Segura, hi va haver més disponibilitat amb l'entrada en producció de plantacions noves. Durant la segona quinzena, va augmentar la grandària dels bulbs que presentaven una qualitat de fulla apropiada.

Al Baix Segura va continuar la campanya de ceba tendra al desembre. Les peces van presentar un diàmetre adequat dels bulbs i una qualitat òptima de la fulla. Pel que fa al Vinalopó Mitjà, les recol·leccions es van solapar amb l'inici de plantacions noves. Finalment, en la zona de Sant Vicent a l'Alacantí van acabar els trasplantaments sense grans incidències fitosanitàries.

- València: a la Ribera Baixa es van trasplantar varietats extraprimerenques de ceba a l'octubre.

Col bròcoli:

- Alacant: durant el mes d'octubre va prosseguir el desenvolupament d'esta brassicària en les diferents comarques productores. En algunes de les parcel·les del Baix Segura es van poder observar danys significatius ocasionats per erugues, mentres que a l'Alt Vinalopó el cultiu presentava un estat sanitari bo previ a l'inici de la collita.

Al Baix Segura van continuar al novembre les plantacions al mateix temps que s'iniciava la recol·lecció en la primera quinzena. Les capces van presentar un diàmetre i una grandària del gra apropiats. Per part seua, al Vinalopó Mitjà, a les parcel·les situades a Aspe, el Fondó de les Neus i Novelda van començar els talls a mitjan mes. El mateix va ocórrer a l'Alt Vinalopó, on el cultiu presentava un bon desenvolupament, amb danys puntuals d'erugues. A l'Alacantí i al Baix Vinalopó, van prosseguir els trasplantaments i es va apreciar el desenvolupament excel·lent del cultiu en les diferents fases segons la data de plantació.

Al Baix Segura es van mantindre els trasplantaments i la collita al desembre. Es va observar una presència elevada de *Botrytis*, que dificultava la comercialització per a fresc, per la qual cosa un alt percentatge de les capces anaven destinades a la indústria. Per part seua, al Baix Vinalopó, al Vinalopó Mitjà i a l'Alacantí persistien els talls, sense incidències fitosanitàries importants. A l'Alt Vinalopó va acabar la campanya amb una qualitat i un rendiment bons, i es procedia a l'esbrossat i la incorporació de les restes del cultiu a terra de cara a les noves plantacions.

- Castelló: les temperatures bones de novembre van afavorir que molt de producte arribara a l'òptim comercial al mateix temps. No obstant això, el consum d'estes no es va veure correspost amb el mateix ímpetu, a conseqüència de les elevades temperatures. Les peces van presentar bon desenvolupament i pocs problemes fúngics, ja que les precipitacions van ser pràcticament inexistent.

El bròcoli es va veure molt afavorit per la baixada de temperatures nocturnes que es va iniciar a mitjan desembre. Este bot tèrmic entre les temperatures diürnes i les nocturnes va afavorir que la capça estiguera més compacta. A més, la climatologia favorable, amb poques pluges i, per tant, humitats, va afavorir que les plantacions no tingueren problemes fúngics.

Col de cabdell:

- Alacant: a l'Alt Vinalopó el cultiu estava en plena fase de collita a l'octubre, i s'observava una millora de rendiment respecte del mes anterior. Cal assenyalar que una part significativa de la producció estava afectada per pedra del mes anterior i algunes de les parcel·les tenien una gran presència de males herbes, principalment jóncera, que entraven en competència amb el cultiu.

El mes de novembre van avançar els talls a l'Alt Vinalopó amb una qualitat de les peces mitjana, afectades per les temperatures altes. Es van poder apreciar danys per *Sclerotinia*, la propagació de la qual estava afavorida per la humitat de les boires. Per part seua, al Baix Vinalopó es va iniciar la collita durant la primera quinzena, amb un increment gradual de la producció. Les peces presentaven una qualitat òptima, amb un pes mitjà de 3,5 kg.

A les comarques meridionals va prosseguir al desembre la recol·lecció amb un pes mitjà de les peces al Baix Segura entre els 1,5 kg i 3,5 kg, i entre 2 i 3 kg al Baix Vinalopó; les cols presentaven una compacitat apropiada a les dos comarques. De la mateixa manera, a l'Alt Vinalopó va continuar la recol·lecció amb alguns problemes puntuals de calibre baix i poca consistència associats a les temperatures altes durant la tardor.

- Castelló: el tall de col de cabdell de fulla arriçada va augmentar gradualment a mesura que va transcórrer el mes d'octubre, amb peces de calibre entorn dels 2 kg per unitat.

Floricol:

- Alacant: al Baix Vinalopó les plantacions realitzades al final d'estiu presentaven a l'octubre un desenvolupament bo, amb altures de fins a 35-40 cm, al mateix temps que continuaven els trasplantaments tant de floricol com de romanesco. Per part seua, al Vinalopó Mitjà i a l'Alt Vinalopó, es va iniciar la recol·lecció de les parcel·les més precoces. En esta última comarca, les capces assolien una grandària mitjana-baixa, amb una qualitat acceptable i, en general, un bon estat sanitari.

Al Baix Segura es va iniciar, durant la segona part de novembre el tall de les primeres capces, amb un augment progressiu de la producció a mesura que s'hi incorporaven plantacions noves. Les peces tenien un pes mitjà d'1,5 kg, amb una compacitat adequada i un increment de diàmetre, a més d'algunes deficiències de color a causa de les temperatures altes. Paral·lelament, van prosseguir les plantacions tant de floricol com de romanesco. De la mateixa manera, al Baix Vinalopó es va iniciar la collita de les primeres capces i es van mantindre els trasplantaments de floricol i romanesco. El pes de les primeres peces va estar entre 1,2 i 1,5 kg, mentres que a final de mes va ser d'1,5 kg. Pel que fa a l'Alt Vinalopó, continuava la recol·lecció iniciada el mes anterior. El cultiu presentava una qualitat acceptable, amb una grandària de cabdell mitjana-baixa i, en general, un estat sanitari bo amb danys puntuals d'erugues. Finalment, cal assenyalar que a la comarca de l'Alacantí van continuar els trasplantaments escalonats.

Al Baix Segura, les peces van presentar una compacitat apropiada i un pes mitjà d'1,5 kg, en el mes de desembre, mentres que al Baix Vinalopó este es va situar entre 1,20 kg i 1,75 kg. Cal assenyalar l'absència de problemes relacionats amb la humitat tipus botritis o podridures durant esta campanya. A l'Alt Vinalopó, van acabar els talls, amb una qualitat bona generalitzada del cultiu, mentres que a l'Alacantí prosseguia la plantació d'esqueixos.

- Castelló: les temperatures bones van fer que molta floricol blanca arribara a l'òptim comercial al mateix temps, la qual cosa va provocar que el mercat es vera relativament saturat. No obstant això, el consum d'esta no es va veure correspost, a conseqüència de les temperatures elevades.

Les bones temperatures del mes de novembre van afavorir que molt de producte arribara al punt òptim comercial al mateix temps, la qual cosa va provocar que el mercat es vera relativament saturat. No obstant això, el consum d'esta no es va veure correspost amb el mateix ímpetu, a conseqüència de les temperatures elevades. Les peces van presentar bon desenvolupament i pocs problemes fúngics, ja que les precipitacions van ser pràcticament inexistentes.

El cultiu de florícol es va veure molt afavorit per la baixada de temperatures nocturnes que es va iniciar a mitjan desembre, ja que va afavorir que la capça estiguera més compacta. L'escassetat de pluges va ajudar que les plantacions no tingueren problemes fúngics.

Escarola:

- Alacant: al Baix Segura va augmentar al novembre la quantitat disponible d'escarola. Al camp es podia observar la col·locació de tapes protectores per a aconseguir l'emblanquiment de les fulles previ a la recol·lecció. Les peces mostraven una bona qualitat i un pes mitjà d'1,5 kg.

Al Baix Segura la falta de demanda va alentir els talls el mes de desembre, cosa que va provocar l'augment de la disponibilitat i el pes de les peces pendents d'agafar, que van assolir entre 1,5 i 2 kg. A més, es van observar unes certes deficiències de cabdellat en algunes parcel·les provocades per les temperatures altes.

- Castelló: es va iniciar la collita de l'escarola a mitjan octubre, amb peces entorn dels 2 kg.

Les parcel·les dedicades a este cultiu van presentar al novembre i desembre un desenvolupament bo, amb l'inconvenient que molt de producte va arribar a l'òptim de maduresa al mateix temps, la qual cosa va provocar durant alguna setmana la saturació del mercat.

Espàrrecs:

- Alacant: a l'Alt Vinalopó el cultiu va continuar a l'octubre desenvolupant-se i acumulant reserves de cara a la pròxima campanya.

El mes de novembre el cultiu va aconseguir a l'Alt Vinalopó la fase final del desenvolupament amb vegetació en la part aèria.

A l'Alt Vinalopó es feien segues al desembre. Cal destacar el manteniment dels regs a la tardor per a afavorir les reserves del cultiu.

Espinacs:

- Alacant: a l'Alt Vinalopó es va mantindre a l'octubre la sembra de parcel·les iniciada el mes anterior.

El mes de novembre les sembres es van intercalar amb l'inici dels talls de les primeres plantacions dutes a terme al setembre a l'Alt Vinalopó i la destinació principal de les quals va ser la indústria. Per part seua, les parcel·les situades al Baix Vinalopó continuaven desenvolupant-se a l'espera de la pròxima recol·lecció.

La collita al Baix Segura va prosseguir al desembre amb un ritme estable i amb unes dimensions i una qualitat de la fulla adequades. Mentrestant, a l'Alt Vinalopó van acabar els talls de les últimes parcel·les i es van fer treballs de condicionament de cara als pròxims cultius.

Faves:

- Alacant: al Baix Vinalopó el cultiu seguia creixent a l'octubre sense incidències destacables i quan va acabar el mes va arribar a altures de fins a 40 cm.

La maduració escalonada del cultiu en el mes de novembre va permetre veure al Baix Vinalopó simultàniament el començament de la collita i les plantes en floració. La disponibilitat de la varietat Mutxamel es va incrementar en la part final del mes, amb una proporció important de

baines amb poca longitud i amb una qualitat organolèptica deficient per l'efecte de les altes temperatures.

Amb les temperatures altes del mes de desembre va augmentar la producció de fava Mutxamel al Baix Vinalopó. Les baines tenien una qualitat bona i una reducció notable de les deficiències per rovell a causa de l'ambient sec de les últimes setmanes.

- Castelló: a final d'octubre es van començar a veure les primeres germinacions de les faves que s'havien plantat durant setembre. Es va observar un bon desenvolupament, afavorit per la bona climatologia i per l'aportació de reg.

Va continuar al novembre el desenvolupament correcte de les faves. Les primeres setmanes de novembre els forts vents de ponent van tombar algunes plàntules en les parcel·les que havien sigut sembrades més tard i que presentaven poc desenvolupament.

Al desembre van evolucionar correctament les faves el tall de les quals estava previst per a mitjan gener a les zones extraprimerenques.

Bajoca:

- Alacant: durant la primera quinzena d'octubre es va iniciar al Baix Vinalopó la recol·lecció de bajoca fina i es va mantindre durant tot el mes de novembre, amb un increment de la disponibilitat propiciat per la pujada de les temperatures. En general, les baines presentaven unes dimensions i una qualitat òptimes.

Als hivernacles del Baix Vinalopó la disponibilitat de bajoca fina es va reduir en la segona quinzena de desembre i les baines van presentar unes dimensions òptimes i una qualitat apropiada.

- Castelló: durant octubre va augmentar la producció dels tres tipus de bajoques (verda, roja i blanca) a la Plana Alta. Les temperatures bones van afavorir que s'allargara la campanya i que les minves que hi va haver en els mesos anteriors, a conseqüència de les excessives temperatures d'agost, es veren compensades. Va predominar la bajoca procedent de parcel·les a l'aire lliure.

A mitjan mes es va iniciar el tall de les bajoques cultivades en hivernacle i es va compaginar amb la de les bajoques procedents de parcel·les a l'aire lliure que van veure allargar-se el cicle de cultiu afavorit per les temperatures bones.

Durant el mes de desembre va prosseguir la collita de bajoques, tant verdes com blanques, principalment a la zona de la Plana Alta. La qualitat comercial de les bajoques va disminuir a conseqüència del descens tèrmic nocturn. El mateix va succeir amb el fesol blanc. A esta mena de fesol se li dedica una superfície de cultiu menor i el consum d'este és similar al del tirabec, ja que són utilitzats en l'elaboració d'arrossos típics festius a la província. A final de desembre, es va procedir a fer els últims talls de bajoques i es va procedir a arrancar pràcticament totes les parcel·les que encara continuaven d'este cultiu per a començar el condicionat dels terrenys per als cultius de primavera.

Encisam:

- Alacant: al llarg del mes d'octubre es va mantindre al Baix Segura la plantació i el desenvolupament de les diferents varietats implantades el mes anterior. Pel que fa a l'Alacantí, s'iniciava la plantació a la zona del Bacarot.

Al Baix Segura van continuar els trasplantaments al novembre, al mateix temps que van començar els talls de les diferents varietats, amb un cert retard respecte de l'any anterior. Així, durant la segona quinzena es va iniciar la recol·lecció de l'encisam romà amb un increment progressiu de la disponibilitat de producte i un pes mitjà al voltant dels 0,5 - 0,8 kg per peça. En els últims dies del mes es va incrementar la disponibilitat d'iceberg, així com de little gem a conseqüència de l'acceleració dels cicles amb les temperatures altes. Respecte al Baix Vinalopó, s'esperava que

per a final de mes les parcel·les d'encisam romà assoliren la grandària comercial i s'iniciaren els talls, mentres que a l'Alacantí van acabar els trasplantaments, iniciats el mes anterior.

En algunes de les parcel·les al Baix Segura l'encisam romà va presentar deficiències de compacitat perquè, amb les temperatures altes de desembre, es va produir l'espigueig. El pes de les peces va augmentar durant la segona quinzena. A més, l'augment de la disponibilitat no va ser acompanyat d'un ritme més alt de collita, per la qual cosa es van acumular en camp encisams amb poca qualitat i amb afeccions per *tipburn* i alternària, per la qual cosa es van començar a llaurar alguns camps. Per la seua banda, en les partides dels Bassars i la Vallverda, al Baix Vinalopó, van prosseguir els talls iniciats el mes anterior. A l'Alacantí, en la zona de Bacarot i Canyada del Fenollar a Alacant, les plantacions van continuar desenvolupant-se una vegada acabada la plantació escalonada de les diferents varietats.

- Castelló: la producció i la comercialització d'esta hortalissa sol mantindre's constant durant tot l'any en les dos zones hortícoles de la província. No obstant això, octubre va començar amb escassetat d'encisam a conseqüència de les pluges i les elevades temperatures de setembre, que van causar depreciacions per podridura. Al seu torn, les elevades temperatures van impulsar una forta demanda. A mesura que va transcórrer el mes, la qualitat es va recuperar i la demanda va seguir elevada a conseqüència de les temperatures altes que van caracteritzar el mes d'octubre.

La climatologia de novembre va afavorir el cultiu d'encisams i la qualitat d'estos, però va afavorir que molta producció arribara alhora al punt òptim de recol·lecció, la qual cosa va acabar saturant els mercats.

Les condicions climàtiques benèvols i la no previsió de temporals a curt termini van afavorir que es mantinguera el trasplantament de plàntules d'encisam al desembre, i d'esta manera es va poder tindre més escalonament de la campanya. Les plantacions d'encisams trasplantats amb anterioritat van evolucionar correctament al desembre afavorides per la climatologia. A conseqüència de l'hivern suau es van produir problemes de pugó que van obligar a realitzar tractaments fitosanitaris en algunes explotacions, encara que en general un bon maneig dels enemics naturals va ser suficient.

- València: a l'octubre va començar la collita d'encisam al Camp de Morvedre i va prosseguir a la Ribera Baixa.

Nap, napicol i xirivia:

- Alacant: en les explotacions de l'Alt Vinalopó es feia la recol·lecció de xirivia a l'octubre. En algunes de les plantacions es mantenien les incidències per nematodes i malalties tipus xancre, que produïxen zones necrosades en l'arrel, amb una certa importància en algunes de les parcel·les. Per la seua banda, les parcel·les de napicol situades a l'Alt Vinalopó es trobaven en fase de creixement. Es van aplicar herbicides durant el mes. Pel que fa al cultiu de naps a l'Alt Vinalopó, una vegada concloses les sèmbrs el mes anterior, el cultiu es trobava en plena collita. Les peces tenien una qualitat bona i no tenien afeccions importants.

A l'Alt Vinalopó les arrancades de xirivia estaven pràcticament finalitzades al novembre. En algunes de les parcel·les persistien els danys ocasionats per nematodes, que van depreciar el tubèrcul fins al punt de deixar-lo sense recol·lectar. Pel que fa al napicol, esta es trobava en fase de creixement, al mateix temps que es van fer labors encaminades a oxigenar el sòl i a eliminar herbes adventícies. Es va observar un nombre inferior d'aplicacions fitosanitàries i les incidències es van limitar a danys puntuals ocasionats per la mosca de la col. Respecte al nap van seguir les arrancades iniciades el mes anterior. Les peces presentaven una qualitat bona, sense afeccions d'importància, excepte una certa incidència del cuc filferro.

A l'Alt Vinalopó es van mantindre els talls de xirivia al desembre i en els últims dies del mes tan sols quedaven per collir les parcel·les més retardades. En les zones més propenses a l'acumulació

d'humitat es van registrar danys puntuals de xancre en les arrels. A l'Alt Vinalopó, el napicol es trobava en plena recol·lecció i va presentar una qualitat bona, amb una presència escassa de bacteris en la fulla com la *Xanthomonas sp.* En l'etapa final es van poder observar uns certs danys ocasionats per la mosca de la col i cucs filferro, però sense minvaments significatius en la producció ni en la qualitat. No obstant això, cal indicar l'aparició de clivelles en algunes arrels que sí que minvaven la qualitat i l'aspecte del producte, generalment en parcel·les associades a zones afectades per asfíxia radicular i excés de compactació del sòl. En esta comarca va acabar l'arrancada de naps amb una baixada de la qualitat respecte a anys anteriors. Es van apreciar incidències puntuals de cuc filferro i mosca de la col, així com un cert nombre d'arrels amb problemes de malformacions.

Cogombre:

- Alacant: als hivernacles del Baix Segura i del Baix Vinalopó la disponibilitat de producte va ser alta en la primera quinzena d'octubre, amb una disminució en la segona mitat del mes. Els fruits collits tenien unes dimensions apropiades i una qualitat òptima.

La quantitat de cogombre va continuar disminuint al novembre als hivernacles del Baix Vinalopó. La major part dels fruits tenien unes dimensions adequades, amb algunes deficiències en la qualitat.

Als hivernacles del Baix Vinalopó va baixar la disponibilitat de tall al desembre per trobar-se la campanya en una fase molt avançada.

- Castelló: la producció de cogombre procedent de les plantacions d'hivernacle va tindre durant el mes d'octubre fruits de qualitat bona.

Tal com va succeir en altres hortalisses, les temperatures altes i la climatologia bona del mes de novembre van permetre que continuara durant tot el mes la campanya de cogombre, tant en parcel·les a l'aire lliure com en hivernacle a la Plana Alta.

A final de desembre es van produir els últims talls de cogombre a la zona de la Plana Alta i, amb això, es va procedir a l'arrancada de les plantacions per a començar a preparar les parcel·les per a la plantació futura d'hortícoles de primavera.

Julivert, celiandre i altres:

- Alacant: en diferents localitzacions del Baix Segura com Albaterra o Pilar de la Horadada i en altres del Baix Vinalopó, com Crevillent i Elx, es van fer talls al novembre en les nombroses plantacions de julivert, coriandre, anet, menta o fenoll.

Va prosseguir al desembre el desenvolupament i la collita de les diferents espècies aromàtiques presents com ara coriandre, anet, menta, fenoll o julivert en diverses localitzacions com Albaterra o Pilar de la Horadada al Baix Segura o Crevillent i Elx al Baix Vinalopó.

Pimentó:

- Alacant: als hivernacles del Baix Segura es van fer durant tot el mes d'octubre labors de manteniment i desinfecció per solarització. Pel que fa al Baix Vinalopó, va finalitzar la recol·lecció de vitet en les finques situades al Molar, a Elx, i va prosseguir la collita de pimentó italià en les escasses plantacions pendents a l'aire lliure. Com que la campanya es trobava en una fase molt avançada, la disponibilitat de primeres qualitats era molt baixa, ja que una proporció important dels fruits presentava deficiències comercials per tindre poca longitud, ser poc consistents o estar retorçuts. D'altra banda, al Vinalopó Mitjà va disminuir el ritme del pimentó italià, mentre que a Novelda estaven sense agafar les parcel·les de pimentó *jalapeño*. Finalment, a l'Alt Vinalopó es realitzaven les últimes passades en les plantacions de pimentó de tipus bola sense incidències.

En el mes de novembre van finalitzar les campanyes de pimentó italià al Baix Vinalopó i al Vinalopó Mitjà, així com del tipus bola a l'Alt Vinalopó, mentre que als hivernacles de Pilar de la Horadada, al Baix Segura, se'n van iniciar les plantacions.

Als hivernacles de Pilar de la Horadada, al Baix Segura, es van fer al desembre les primeres plantacions i labors de col·locació d'aspres, amb la col·locació dels fils que han de suportar les plantes.

- Castelló: el tall de pimentons va prosseguir durant pràcticament tot el mes d'octubre perquè s'han mantingut els estàndards de qualitat a causa de les temperatures bones. En els últims dies del mes va acabar la recol·lecció tant del pimentó lamuyo roig com del lamuyo verd. Únicament es va mantindre en la zona de la Plana Alta el cultiu de pimentó dolç italià.

Tomaca:

- Alacant: al Baix Segura durant el mes d'octubre va augmentar lleugerament la producció d'hivernacle de tomaca costellada, amb un predomini del calibre G amb un color apropiat i una consistència òptima. Pel que fa al Baix Vinalopó, va finalitzar la campanya de la tomaca redona llisa, al mateix temps que s'incrementava la disponibilitat de la costellada amb l'inici de la recol·lecció de plantacions noves d'hivernacle i per l'acceleració de la maduració a causa de l'augment de les temperatures.

Al Baix Segura, el mes de novembre va augmentar la producció de tomaca costellada amb el començament de la campanya en les plantacions noves d'hivernacle. Als hivernacles del Baix Vinalopó, va prosseguir el tall de la tomaca costellada, amb una qualitat i un color òptims, i va començar el de la varietat Daniela, amb una qualitat òptima que es va mantindre constant tot el mes. D'altra banda, es van retirar les parcel·les de tomaca redona llisa collides el mes anterior.

La quantitat de tomaca costellada es va reduir al desembre als hivernacles del Baix Segura i del Baix Vinalopó. Van destacar-hi els calibres G-GG i diferents graus de maduresa segons la data de recol·lecció. En general, la qualitat dels fruits va ser òptima. Al Baix Vinalopó, amb la baixada de les temperatures a mitjan mes, es va alentir la collita de la varietat Daniela amb un predomini del calibre GG i deficiències en el color. Durant l'última setmana, va tornar a augmentar la disponibilitat de producte i les tomaques es tallaven amb una maduresa òptima.

- Castelló: la tomaca durant el mes d'octubre va procedir principalment de parcel·les d'hivernacles. Les varietats que es van collir van ser la tomaca raf; la tomaca rosa, principalment procedent de la zona de Torreblanca, i, en un volum més reduït, la tomaca redona llisa.

El cultiu de tomaca, principalment procedent de parcel·les en hivernacle, també es va veure afavorit per la climatologia bona del mes de novembre. Va prosseguir la collita de la tomaca raf, de la tomaca rosa, de la redona llisa, de la tomaca cherry i de la tomaca blava, principalment procedent de la zona de Torreblanca.

Al desembre va continuar el tall de la tomaca raff, de la tomaca rosa, de la redona llisa, de la tomaca cherry i de la tomaca blava, principalment procedent de la zona de Torreblanca i de parcel·les en cultiu forçat. La qualitat ja no era l'òptima però les condicions climàtiques van permetre mantindre'n la producció. En els últims dies del mes es va acabar la campanya de la tomaca rosa i del tipus cherry.

Carlota:

- Alacant: el mes d'octubre a l'Alt Vinalopó es continuaven a bon ritme les arrancades, amb una qualitat bona i uns rendiments inferiors a la mitjana. Les aplicacions fitosanitàries es van limitar a tractaments contra l'alternària i contra atacs d'erugues. Cal destacar l'inici de les sembres sota manta tèrmica.

A l'Alt Vinalopó va continuar la collita al novembre, així com les aplicacions fitosanitàries. Per part seua, van prosseguir les sembres que havien començat el mes anterior, la recol·lecció de les quals estava prevista per a final de primavera.

Al llarg del mes de desembre va finalitzar a l'Alt Vinalopó la collita de les parcel·les a l'aire lliure, al mateix temps que es continuaven les plantacions sota manta tèrmica. Així, era visible l'emergència de les primeres plantes. Quant a la producció, en general la qualitat va ser bona. Cal assenyalar danys puntuals per nematodes i el cuc filferro.

CÍTRICS:

Mandariner:

- Alacant: el mes d'octubre va concloure la campanya de recol·lecció de les clementines clemenrubí, orogròs i Marisol i es va iniciar la de clementina oronules, en què es va apreciar que el percentatge de fruita amb un color apropiat encara era escàs. Durant tot el mes van prosseguir els talls de la satsuma okitsu, en la qual es va observar que els fruits tenien un calibre adequat, però es van haver d'introduir en cambres de derverdiment a causa de l'estancament del color, ocasionat per les altes temperatures nocturnes. El mes va acabar amb quasi tota la fruita collida. A més, s'hi va apreciar que una quantitat important de clementines tenia dificultats per a engrossir-se a conseqüència de les temperatures elevades. Amb la baixada de les temperatures de l'última part del mes va augmentar la coloració i el diàmetre de les fruites. Van acabar les podes i es van aplicar herbicides i tractaments fitosanitaris contra la mosca blanca, el cotonet dels cítrics, el poll roig, els trips i l'aranya roja, així com aplicacions a pegats contra la *Ceratitis* en les varietats precoces de satsumes i clementines.

Va finalitzar al novembre la collita de la clementina oronules, així com de la satsuma okitsu. Es va iniciar durant el mes el tall de les clementines clemenules i orogrande. S'hi va apreciar un percentatge important de calibres xicotets. El vent sec fort de ponent de principi de mes va provocar defoliacions, així com despreniments d'una certa quantitat de fruits que es van collir per a destinar-los a indústria. Es van aplicar herbicides i tractaments contra l'aranya roja, la mosca de la fruita, el poll roig i la mosca blanca. A més, es van mantindre les podes de l'arbratge de la varietat Marisol.

El mes de desembre van prosseguir els talls de clemenules al Baix Segura i a la Marina Alta amb un percentatge elevat de fruits de calibres xicotets. Va concloure la collita de la clementina orogrande en l'últim terç del mes. En esta varietat també es va apreciar una proporció important de grandàries xicotetes. Va començar la collita de la mandarina híbrida clemenvilla o nova al Baix Segura, a la Marina Alta i a l'Alacantí amb un color apropiat i unes condicions òptimes de maduresa. En les parcel·les més precoces va començar la recol·lecció dels híbrids nadorcott, tangold i ortanique. Es van fer aplicacions contra l'aranya roja i van finalitzar les destinades a combatre la mosca blanca. Es van abordar les podes en clementiners.

- Castelló: l'inici de la campanya cítrica a la província de Castelló, a conseqüència de la climatologia caracteritzada per temperatures elevades tant diürnes com nocturnes, va portar un retard entorn dels quinze dies respecte del que és normal. Les conseqüències dels temporals amb pedra, que van afectar la província durant el mes de setembre, es van fer evidents en els fruits durant el mes d'octubre. A mitjan mes va començar la recol·lecció de la varietat oronules i de l'arrufatina en les parcel·les que no presentaven danys. Posteriorment, es va iniciar el tall de la clemenules. Els agricultors amb bones produccions i parcel·les que no van estar afectades pels temporals van demorar l'arrancada de la recol·lecció. A més, el ritme va començar lent per a no saturar el mercat i, al mateix temps, poder allargar la campanya davant de les evidències de fruit cítric danyat i que no podrà ser conservat en cambra perquè gran part dels fruits estaven danyats per graníssol, ja que s'afavoriria la velocitat de podridura.

Durant el mes de novembre, va continuar la recol·lecció amb bon ritme, principalment en la varietat clemenules, que és a la qual es dedica més superfície a la província. L'inici de la collita es va caracteritzar per una climatologia amb temperatures elevades que van afavorir un avanç ràpid, ja que no es van produir aturades per l'absència de pluges durant pràcticament tot el mes. Els camps no van presentar el rendiment esperat, principalment a conseqüència dels danys que va patir el fruit durant el mes de setembre. La varietat esbal va acabar la recol·lecció a la província a mitjan novembre. Les temperatures benignes van afavorir el creixement de poblacions d'aranyes, sobretot de l'àcar de Texas (*Eutetranychus banksi*) i de l'àcar roig oriental (*Eutetranychus orientalis*), així com de diferents tipus de mosques blanques (*Aleurothrixus*, *Dialeurodes* i *Paraleyrodes*).

Durant les tres primeres parts del mes de desembre van continuar les labors de collita de la varietat clemenules sense parades gràcies a la climatologia i es preveia que acabaren a final de mes o passada la festivitat de Reis en les zones més tardanes. Els problemes d'aigües o pixat, que en altres campanyes patia la pell de la clemenules a conseqüència de la humitat per les precipitacions tardorenques i les altes temperatures, enguany no es van donar gràcies a la sequedat predominant. A mesura que va transcórrer el mes, la previsió de duració de la collita de clemenules es va acurçar. Això es va deure al fet que en els últims dies de desembre el mercat exterior, destinació principal de la producció de la província, es va detindre sobtadament. Es van deixar de demandar cítrics xicotets. D'altra banda, quant a les mandarines híbrides, es van iniciar en la tercera setmana de desembre les operacions de recol·lecció de la tang gold en algunes zones de la província.

- València: el mes d'octubre es va observar un bon ritme de tall en les varietats extraprimerenques. Malgrat això, en l'última part del mes encara quedava fruita en els arbres. Esta circumstància va ser conseqüència del retard en el viratge de color de la fruita i la selecció que es duu a terme al camp, en què es recullen els fruits amb més calibre i es deixa la fruita de grandària més reduïda en l'arbre. També van començar les passades en les varietats primerenques de clementines com ara Marisol, oronules, arrufatina, esbal i orogrande, i es va seleccionar la fruita més madura. En algunes zones va començar a final de mes la collita de la clementina clemenules.

Els vents forts de ponent dels primers dies de novembre havien provocat una certa caiguda de fruits i desbrancament. El vent també havia ocasionat deshidratació i caiguda de fulles en les parts altes de l'arbratge i en les zones de la parcel·la més exposades al vent. Esta situació havia sigut més palesa en les parcel·les amb dèficit de reg. L'absència de pluges va permetre un ritme bo de collita, encara que va resultar necessari allargar els tractaments contra la mosca del Mediterrani i els àcars i incrementar el consum d'aigua. La poca amplitud tèrmica entre les temperatures diürnes i nocturnes no afavoria el canvi de color i forçava que les mandarines hagueren de ser sotmeses a processos de desverdiment en magatzem. La recol·lecció de les clementines primerenques i de moltes varietats de satsumes podia donar-se per conclosa. Al llarg del mes s'havia incrementat la collita de clementines de mitja temporada, on predominava clarament la varietat clemenules, així com oroval i orogrande.

El mes de desembre es va constatar que la producció de clementines estava sent superior al que s'esperava, la qual cosa estava allargant la campanya de clemenules i va ocasionar que es retardara l'inici dels talls en les mandarines híbrides com la clemenvilla. Les condicions meteorològiques estaven afavorint el bon estat de la pell en clementines, per la qual cosa es va mantindre la fruita al camp en comptes de conservar-la en magatzem. Això va permetre una collita molt escalonada.

Taronger:

- Alacant: a mitjan mes d'octubre va començar la primera passada a les parcel·les més precoces de taronja navelina, amb un predomini de pes baix, a pesar que els calibres estaven dins de la normalitat. A causa de les altes temperatures, principalment les nocturnes, es va observar un retard general de les taronges, que mostraven dificultats per a l'engrossiment, així com problemes amb la forma i l'excés de rugositat de la pell. A més, es van detectar deficiències en el color.

Durant el mes de novembre va prosseguir la collita de la taronja navelina, que durant la primera quinzena presentava una certa falta de pes i un color groc. Posteriorment, es va produir un increment moderat del ritme de tall a mesura que augmentava la disponibilitat de taronja amb un color apropiat. En els últims dies del mes es collia la taronja a arbre net. El 50 % de la fruita tallada tenia un color apropiat i la resta es continuava introduint en cambres. En la taronja sal·lustiana es van iniciar les passades en la fruita més avançada de color a principi de mes, mentres que durant l'última setmana es feia la recol·lecció a arbre net. També es va collir durant el mes la taronja Newhall, entre d'altres.

Al desembre es van fer tractaments contra la caiguda de fulla i contra el despreniment de taronges de la segona part de la campanya com lane late, powell o Chislett. Va prosseguir la collita de la taronja navelina, que a final de mes presentava un color apte per a comercialitzar-se. Paral·lelament, es van fer treballs de poda de les parcel·les ja collides d'esta varietat. Es van agafar taronges sal·lustianes i red nàvel. En algunes de les plantacions de València late es va iniciar l'aclarida manual de les taronges més xicotetes amb destinació a indústria. A més, cal destacar que en algunes de les plantacions de València late i de lane late es va observar el clevillat de la pell en alguns dels fruits més avançats de color.

- Castelló: la falta de diferenciació tèrmica entre el dia i la nit en el mes d'octubre va repercutir negativament en alguns dels factors que determinen la qualitat dels cítrics, com ara el color, la grandària, l'acidesa i els sucres. La majoria de les varietats de taronja que es produïxen a la província es trobaven a l'octubre amb fruits amb el 70 % de la grandària final.

Els vents persistents de ponent registrats en les primeres setmanes de novembre van provocar a la Plana Alta i a la Plana Baixa defoliacions i pèrdua de vigor dels tarongers, principalment. Al seu torn, això va provocar una caiguda generalitzada de fruits i un minvament organolèptic dels que van quedar en l'arbre. La collita de la taronja navelina va continuar durant el mes.

Durant la segona setmana de desembre van començar els talls de les taronges del grup nàvel, com nàvel late i lane late, amb un cert avançament respecte a les dates habituals, en les parcel·les que ja tenien els mínims exigits quant a l'estat de maduresa dels fruits. Esta situació es va deure a l'alta demanda dels mercats exteriors. Quant a la qualitat comercial de les taronges, es van apreciar danys pels vents dels mesos anteriors, per la qual cosa hi havia poca quantitat de taronges de primera qualitat. Es va iniciar a mitjan mes la recol·lecció de la taronja nàvel xocolate, varietat poc coneguda en el mercat nacional, que es caracteritza perquè la pell té un color entre verd i marró, que és el que li dona el nom a la varietat, i la destinació de la qual és íntegrament el mercat exterior.

- València: en les taronges més primerenques com navelina i Newhall estava començant a l'octubre el tall. La falta de fred estava retardant el color òptim dels fruits.

Els tarongers exposats al vent de ponent en els primers dies de novembre presentaven fulles cremades i caiguda de fruits, especialment en les taronges navelina i València late. La falta de fred havia retardat el viratge de color de la fruita, i, a conseqüència d'això, l'inici de la recol·lecció en varietats com la navelina. Durant el mes va prosseguir la collita de taronges del grup nàvel com les varietats Newhall o navelina al mateix temps que començaven a collir-se varietats comunes com la sal·lustiana. S'hi observava una producció més baixa a conseqüència de les temperatures altes de primavera i estiu.

Els vents forts i secs de la tardor havien provocat una caiguda forta de taronja, que en alguns casos era collida per a la indústria del suc. Es va mantindre al desembre el tall de taronges del grup nàvel com navelina i Newhall, així com varietats comunes tipus sal·lustiana. En algunes parcel·les de taronges de les varietats lane late i València late, s'havien fet aplicacions de fitoreguladors per a la conservació de la pell, que prolonga el temps de permanència de la fruita en l'arbre.

Llimera:

- Alacant: el mes d'octubre es van mantindre les podes en les llimeres del Baix Segura i es van efectuar diversos tractaments per a combatre plagues com l'aranya roja, el cotonet o la ceratitis. Es va apreciar un increment de la incidència de minador i pugó i, a més, algunes plantacions mostraven signes del graníssol caigut el mes anterior en algunes de les plantacions pròximes a Orihuela i Almoradí. A mitjan mes va acabar la campanya de la llima fina tardana i va continuar la de la llima fina.

Van prosseguir al novembre els talls de la llima fina al Baix Segura. En general, la fruita presentava una qualitat bona, a excepció dels fruits afectats per les pedregades del mes de setembre, que es van començar a agafar amb destinació a indústria. Cal destacar les dificultats per a engrossir-se i assolir una grandària òptima a causa de les condicions climàtiques. Al final de mes s'havia completat un 14 % de la collita i el 50 % d'esta es continuava enviant a cambres de desverdiment. En les parcel·les on s'efectuava l'últim tall hi havia un 15-20 % de rebuig. A més, en algunes plantacions es van desprendre els fruits grocs que estaven afectats per gomosi.

Es va registrar al desembre una activitat escassa de recol·lecció de la llima fina al Baix Segura. El mes va concloure amb el 27 % de la producció collida. Amb el descens de les temperatures va millorar el color de la pell. Es van mantindre els tractaments contra l'aranya roja i es va detectar la presència puntual de pulvinària en algunes plantacions de llimeres de Los Montesinos.

Pomelo:

- Alacant: l'última setmana d'octubre es va iniciar la collita de pomelo roig al Baix Segura.

Durant la primera quinzena de novembre va continuar la primera passada al Baix Segura i a la Marina Baixa. El mes va acabar amb la segona passada a les plantacions més precoces, amb predomini dels fruits de 80-90 mm i amb un 10-12 % de la producció total collida. En l'última setmana de novembre es va produir el despreniment d'una quantitat de fruits en els arbres que s'havien defoliat en les parcel·les més afectades pel vent de ponent viscut durant els primers dies del mes.

Desembre va concloure amb un 30 % de la collita de pomelo agafada al Baix Segura. Va persistir la segona passada de les parcel·les més precoces amb predomini dels calibres 80-90 cm.

FRUITERS

Fruiters de llavor:

- Alacant: a l'Alt Vinalopó s'ultimava a l'octubre la collita de la poma fuji, i es feien labors de manteniment a mesura que es completava la collita. De la mateixa manera, durant la primera quinzena, va finalitzar a l'Alcoià la collita de les varietats verda donzella i fuji amb una reducció significativa de la producció, així com la de roja de Beneixama, perellones i starring, de la qual van destacar la qualitat i el color òptim, així com un percentatge important de fruits amb excés de grandària. Pel que fa a la Marina Alta, va concloure l'última setmana la recol·lecció de les perellones amb bon calibre i qualitat comercial, i es preveia una collita abundant. D'altra banda, a l'Alacantí, a la zona de la Sarga, les plantacions estaven en plena fase de tall. Quant a les pereres a l'Alt Vinalopó es van agafar les últimes parcel·les i es feien labors de manteniment de les parcel·les.

A l'Alt Vinalopó va concloure al novembre la campanya de la poma fuji que presentava alguns problemes de color degut a les temperatures nocturnes massa altes. A més, s'iniciaven les labors de manteniment prèvies als tractaments fitosanitaris que es realitzen amb la caiguda de fulla. Per part seua, a l'Alcoià conclouïa la collita de starring, així com la de perellones a la Marina Alta. En esta última comarca els forts vents van tirar molta fruita a terra. Referent a les pereres, a l'Alt Vinalopó, una vegada concloua la collita, es van fer treballs de manteniment.

Alacant: una vegada finalitzada la campanya de la poma fuji i de les perellones a l'Alcoià, a l'Alt Vinalopó i a la Marina Alta, el mes de desembre es van fer podes i tractaments fitosanitaris de fulla a base de coure. De la mateixa manera, a l'Alt Vinalopó les labors en pereres es van centrar en tractaments fúngics a base de coure.

Castelló: les pomeres es van veure afavorides per les pluges del mes de setembre. No obstant això, es van percebre en alguns casos problemes de motejat, per la qual cosa es va aconsellar fer un tractament fungicida d'ampli espectre acompanyat d'urea cristal·lina i tractar les fulles caigudes per a eliminar les formes hivernals del fong.

En el cultiu de fruiters de llavor com ara pomera, perera i codony, que són més tardans a la província, l'estat fenològic observat durant desembre va ser el de repòs vegetatiu. L'escassetat prolongada de precipitacions va començar a ser preocupant.

- València: al Racó d'Ademús el mes de desembre havia conclòs la recol·lecció de les varietats tradicionals de poma, que es van veure danyades per les gelades primaverals i per plagues com la mosca de la fruita, que van afectar-ne la qualitat i producció.

Fruiters de pinyol:

- Alacant: una vegada finalitzada la collita d'albercocs, en les explotacions de l'Alt Vinalopó es feien a l'octubre labors de manteniment. Pel que fa a la prunera a l'Alacantí i l'Alt Vinalopó, aprofitant la parada vegetativa del cultiu, van començar les labors de manteniment i preparació del terreny. Referent a les bresquilleres, al Comtat i a l'Alcoià va acabar la collita de la varietat calante amb una certa disminució de qualitat i, igual que en les plantacions de nectarins del Baix Vinalopó i l'Alacantí i les de paraguaians a l'Alt Vinalopó. Es van abordar les labors de poda a mesura que es completaven les collites.

En les àrees productores principals van continuar al novembre les labors de manteniment de les parcel·les d'albercoquer i prunera. Es van iniciar les podes, una vegada acabada la recol·lecció de nectarins al Baix Vinalopó i a l'Alacantí, així com la de paraguaians a l'Alt Vinalopó.

A l'Alt Vinalopó i al Vinalopó Mitjà van prosseguir al desembre les labors de manteniment de les parcel·les d'albercoquer, prunera, bresquillera i paraguaià.

- Castelló: els fruiters d'os com ara albercoc, nectarines, bresquilla o paraguaià es trobaven al desembre en repòs vegetatiu. L'escassetat prolongada de precipitacions va començar a ser preocupant per la dificultat perquè els arbres acumulen reserves per a la pròxima campanya.
- València: a la Ribera Alta les bresquilleres es trobaven sense fulles. Des de principi de desembre, sobretot en les varietats primerenques i extraprimenques, s'havien iniciat les labors de poda de formació per a les plantacions joves i de poda de manteniment i de fructificació en les plantacions adultes, en les quals es va dur a terme una aclarida i un equilibri del brancatge. En la majoria de les parcel·les es va fer el picat de la poda, incorporant-la a terra o mitjançant una coberta en el sòl que en reduïx l'erosió.

Fruita seca:

Ametler:

- Alacant: durant el mes d'octubre va finalitzar la recol·lecció de les plantacions que quedaven per collir i s'iniciaven els treballs de poda i de manteniment aprofitant el començament de la senescència i la parada vegetativa del cultiu. En general, la campanya es va caracteritzar per una reducció significativa de la producció respecte de l'any anterior derivada dels problemes de quallat ocasionats pels diferents episodis climàtics viscuts durant els mesos anteriors, com ara la sequera, les altes temperatures, les intenses pluges i els vents secs. Al Vinalopó Mitjà, junt amb els rendiments pobres, va destacar la poca grandària de l'ametla, inferior en alguns casos als 14 mm de calibre. A les comarques del Comtat i de l'Alcoià, a més de la baixada de collita, es va

apreciar una afecció més baixa de la vespa de l'ametler, mentre que a la Marina Baixa es van detectar una sèrie de malalties criptogàmiques com la moniliosi i garbellat.

Amb la campanya acabada i iniciada la senescència i la parada vegetativa de l'arbratge en totes les comarques, el mes de novembre els treballs es van centrar en la poda, el conreu i, com en el cas de l'Alt Vinalopó, en l'eliminació de les ametles afectades per la vespa de l'ametler, per a minimitzar-ne l'afecció.

Amb la parada vegetativa del cultiu, la tònica general el mes de desembre en totes les comarques va ser la realització de podes, la reposició de plantes, així com les labors de condicionament del terreny.

- Castelló: durant el mes d'octubre va acabar la collita de les ametles a la província. La campanya es va avançar respecte al que era normal, i les varietats més primerenques (Antoñeta, belona o Marta) van començar la recol·lecció en els últims dies de juliol, mentre que la collita de les varietats bovera, Guara i altres varietats d'ametla comuna ho van fer a mitjan agost, i durant setembre principalment es va agafar la varietat marcona. Els episodis de pluges del mes de setembre van alentir la recol·lecció, ja que no es va poder accedir a les parcel·les i no podien efectuar la collita mecanitzada per mitjà de sistema de vibradors de paraigua invertit. A més, amb la humitat i les temperatures benignes es va afavorir el creixement de les herbes en els camps d'ametlers, fet que va dificultar encara més la recol·lecció dels fruits que havien caigut a terra. Es va confirmar un descens generalitzat a causa dels calibres baixos i els rendiments inferiors, a conseqüència de la sequera dels mesos primaverals i de les altes temperatures en els mesos estivals. El fet de la grandària reduïda que va presentar l'ametla va provocar que el maneig en les despellorfaïdores no fora fàcil, i la conseqüència va ser que algunes partides no foren acceptades, ja que no es podien trencar les ametles amb facilitat.

El mes de novembre ja havia finalitzat la collita. El cultiu de l'ametler va resultar molt afectat per la sequera. L'ametla es va quedar xicoteta i no va arribar a assolir un preu suficient perquè fora rendible la recol·lecció i en molts casos es va quedar en l'arbre, sobretot les procedents de parcel·les xicotetes i envellides, que són les que predominen a l'interior de la província. Els ametlers seguien amb fulla per la benevolència de la meteorologia. A l'Alt Palància, la Plana Alta, el Baix Maestrat, l'Alt Maestrat i els Ports s'estaven duent a terme les tasques de poda. L'ametler perd força per l'envelliment progressiu de les seues branques. Quan es fa la poda de manteniment es reinicia el cicle de l'arbre i, amb això, es tornen a tindre produccions adequades. L'ametler és exigent en llum, per la qual cosa si es fa una poda adequada, s'afavorix la il·luminació, es reduïx el risc de patir malalties fúngiques i produïx més hidrats de carboni i assimilats que afecten directament la inducció floral de la campanya següent.

A principi de desembre els ametlers en algunes zones de la província encara conservaven part del fullatge que havien desenvolupat a conseqüència de les condicions climatològiques inusuals de l'últim trimestre de l'any. Esta brotada podria tindre conseqüències negatives, ja que l'arbratge ha gastat reserves innecessàries i afrontaran la floració més debilitats. A poc a poc, les temperatures es van normalitzar i els arbres van entrar en l'estat fenològic propi de l'estació, 00 (gemmes d'hivern). La campanya de l'any 2023 s'ha caracteritzat pel calibre baix aconseguit pels fruits i per la disminució dels rendiments del gra. A les comarques del sud de la província el descens de la producció va ser rellevant, mentre que a les comarques del prelitoral més al nord, la collita ha estat més pròxima a la normalitat. Es van iniciar les labors de poda, que faciliten el repòs dels arbres.

- València: a l'Horta Sud, els Serrans, la Plana d'Utiel-Requena i la Vall d'Albaida es va donar per acabada la collita d'ametla el mes d'octubre. Es va constatar menys grandària dels grans, per la qual cosa, a pesar que el nombre de fruits era més elevat que l'any anterior, el rendiment podria disminuir.

El mes de novembre a l'Horta Nord s'observava que, a conseqüència de les temperatures més elevades del que és habitual per a esta època de l'any, les fulles es mantenien més temps en l'arbre, on prolongaven el cicle vegetatiu, amb el perill de l'efecte que tindria una gelada en estes condicions. S'havia constatat un pes inferior del fruit en la llavor del que sol ser habitual. A l'Horta Sud, els arbres prosseguien el procés de defoliació, encara que hi havia casos en què les altes temperatures motivaven que conservaren la fulla i en algun cas es van veure brotades secundàries, la qual cosa podia anar en detriment de la campanya pròxima perquè s'esgotaven prematurament les reserves que tenien. Al Camp de Túria, els Serrans i la Plana d'Utiel-Requena els ametlers es trobaven en estat fenològic 00-A (gemmes d'hivern). A la Vall d'Albaida, l'ametla ja estava collida i s'estaven fent treballs de poda. Els arbres encara presentaven bastant fulla.

El mes de desembre a l'Horta Nord es feien labors de poda i en sòls de textura franca i francoarenosa, conreus superficials. A l'Horta Sud el procés de pèrdua de la fulla no s'havia completat, excepte en les zones més fredes de Montserrat i Riba-roja de Túria. Per això es van apreciar rebrotades. Al Camp de Túria, els Serrans i la Plana d'Utiel-Requena els ametlers es trobaven en estat fenològic 00-A (gemmes d'hivern). L'ametler, el cultiu més representatiu del secà del Racó d'Ademús, havia acabat la campanya amb uns minvaments importants en la quantitat i en la qualitat de l'ametla. A la Vall d'Albaida els arbres es trobaven en parada hivernal i s'estaven acabant els treballs de poda.

Avellaner:

- Castelló: amb els fruits ja despresos i a terra el mes de setembre, durant octubre es van collir les avellanes en la majoria dels municipis de l'Alt Maestrat (Benassal i Culla), així com a Zucaina, a l'Alt Millars, llocs on es concentren els camps d'avellaners a la província de Castelló. Actualment, es tracta d'una activitat agrícola complementària i queden pocs agricultors que s'hi dediquen professionalment. Per això, se solen aprofitar els caps de setmana per a la recol·lecció, i això provoca que el període de collita s'allargue fins passades les dates nadalenques. En les dècades dels anys setanta i huitanta del segle passat la rendibilitat de les explotacions era alta i generava molta ocupació a la comarca, ja que la collita era exclusivament manual. A partir dels anys noranta, amb la globalització del comerç i l'entrada de la producció de països com Turquia, va baixar la rendibilitat i es van abandonar moltes explotacions. Malgrat la baixada gradual de la superfície cultivada, Castelló encara continua sent la tercera província a Espanya, encara que molt per davall de Tarragona, que ocupa el primer lloc, i en uns valors més pròxims a la producció de Girona, que ocupa el segon lloc. Enguany es preveia una collita bona, després de la mala campanya anterior. No obstant això, la sequedat dels mesos primaverals i, sobretot, les altíssimes temperatures del mes d'agost van provocar que els fruits no aconseguiren calibres bons i que els rendiments foren inferiors, sobretot en la varietat negreta, ja que la varietat blanqueta és més resistent als canvis de les condicions meteorològiques. Estos patrons meteorològics van provocar una distorsió en l'estat fenològic del cultiu. Durant este mes d'octubre es van observar les flors masculines de l'avellaner agrupades en aments en forma d'espiga, mentres que en la zona és més habitual veure'ls a partir de novembre. A Benassal, al llarg del mes d'octubre, i amb la finalitat de fer valdre el principal cultiu del municipi, es van fer activitats relacionades amb el cultiu.

El mes de novembre, la collita estava pràcticament acabada i quedaven per collir únicament les explotacions els titulars de les quals fan estes labors els caps de setmana.

Durant el mes de desembre pràcticament va acabar la recol·lecció de les avellanes i el cultiu va entrar en parada hivernal. A final de mes es van iniciar les labors de manteniment, que es realitzaran abans que comence la brotada de primavera. La collita ha sigut més baixa de l'esperat a causa de les altes temperatures del mes d'agost, que van impedir que el fruit aconseguira calibre, i també l'ompliment se'n va ressentir. Els rendiments van baixar, sobretot, en la varietat negreta. En camp es va apreciar el desenvolupament dels aments de les flors masculines pol·linitzadores i es van observar els primers botons de la flor femenina. Els aments ja es veien enguany en els

mesos d'octubre i novembre. És important la sincronització en esta pol·linització dioica, ja que si no és òptima, la fecundació pot disminuir i, per tant, la collita seria menor, com ja va ocórrer en la campanya 2022, en aquell cas per les humitats permanents que es van produir. Esta estratègia de pol·linització per l'aire es produïx a l'hivern, moment en què l'avellaner, espècie caducifòlia, no té fulles, de manera que estos apèndixs no entorpisquen l'arribada del pol·len als pistils.

Anouer:

- Castelló: durant el mes d'octubre va acabar la recol·lecció a l'Alt Palància i a l'Alt Millars de les varietats més tardanes d'anous, com és el cas de la Fernette. Van començar a observar-se ja en els anouers alguns aments d'hivern i l'inici de l'unflament de gemmes. Una vegada acabada la collita en totes les varietats, es va confirmar un descens de collita a conseqüència de les onades de calor persistents en els mesos de juliol i agost. Els fruits, en línies generals, van ser de calibre baix, i els rendiments del gra van ser inferiors per ompliment baix. Cal sumar-hi els danys per les cremades del sol de ponent, que van provocar una deshidratació dels fruits, malgrat els tractaments realitzats amb l'aplicació de calç mitjançant atomitzador.

Al novembre, mentre l'arbre es trobava latent, es va fer la poda de les nogueres. Esta tasca de cultiu és un procés summament útil per a donar la forma desitjada a l'estructura de l'anouer, disminuir l'estrés i maximitzar el resultat de la pròxima collita. L'anouer no és exigent en les tasques de poda, però estes són beneficioses per a assegurar una producció adequada.

Al desembre es van iniciar les labors de poda en la noguera. En esta tasca es procedix a eliminar les branques malaltes o danyades. Al seu torn, amb la poda es facilita l'entrada de llum i ventilació de la copa per a afavorir la fotosíntesi i reduir la presència d'humitats i així previndre l'aparició de malalties fúngiques. La campanya 2023 es va caracteritzar per la baixada de collita a conseqüència dels danys per cremades del sol de ponent i pels rendiments baixos en les anous a causa de la sequera.

Altres fruiters:

Alvocater:

- Alacant: a la Marina Baixa es va iniciar a l'octubre la recol·lecció de les varietats maluma i Bacon, i va començar també la collita d'esta última a la Marina Alta i al Baix Vinalopó. Cal indicar la incidència persistent de *Botryosphaeria* a les plantacions de la Marina Baixa.

El mes de novembre, a la Marina Baixa i a la Marina Alta va concloure la collita de les varietats Bacon i forta, mentre que va arrancar la de l'alvocat Hass. Respecte d'este últim, a la Marina Baixa es va constatar una grandària inferior a la de la campanya precedent.

Va continuar al desembre la recol·lecció de la varietat Hass a la Marina Alta i a la Marina Baixa. En esta última es va apreciar un ritme de tall baix i amb un pes aproximat entre 150 i 230 grams.

- Castelló: en els últims dies d'octubre va arrancar la collita de la varietat primerenca Bacon. Esta varietat d'alvocat, en les zones productores de la província, s'utilitza principalment com a pol·linitzant d'altres varietats d'alvocat i les quantitats comercialitzades no són significatives. L'estadi fenològic per a varietats primerenques com ara la Bacon va ser de fruits al 90 %, o més, de la grandària final, que sol ser entre 50 i 100 grams més per peça que en altres varietats d'alvocat, mentre que en altres com la varietat Hass l'estat fenològic va ser de fruits al 70 % de la grandària final.

El cultiu de l'alvocat a la Plana Alta i a la Plana Baixa va evolucionar amb normalitat al novembre. Durant el mes es va procedir a fer en les plantacions joves tasques de formació dels arbres i se'ls va tallar el punt de creixement per a afavorir el creixement lateral perquè la recol·lecció siga més accessible. L'alvocater pot assolir en estat silvestre els 30 metres d'altura. La superfície dedicada a este cultiu a la província va augmentant i es van veient les peculiaritats del cultiu, així com

tècniques per a afavorir-ne el desenvolupament, com són les cobertes tèrmiques o aspersors antigelades per a quan es produïxen baixes temperatures. Va continuar el tall de la varietat primerenca Bacon, mentre que en les varietats Hass i Lamb Hass l'estat fenològic es trobava entre el 70 % i 90 % de la grandària final.

Al desembre va prosseguir la recol·lecció de la varietat Bacon, que s'utilitza principalment com a pol·linitzadora i, per tant, la producció resultant és menor. En els últims dies de desembre es va iniciar la collita de la varietat Fuerte, mentre que l'estat fenològic de les varietats Hass i Lamb Hass es trobava al voltant del 90 % de la grandària final. L'alvocat, fins a la data, és un cultiu amb poques plagues. Conseqüentment, amb un bon maneig, es pot aconseguir cultivar-lo sense residus. Actualment, la plaga principal d'este cultiu és l'àcar cristal·lí (*Oligonychus perseae*), que pot arribar a afectar fins al 90 % de l'àrea foliar. Este àcar provoca necrosi en els teixits i reduïx la capacitat fotosintètica de la fulla. La varietat d'alvocat Hass és sensible a l'atac d'este àcar i és eficaç l'ús de depredadors naturals com ara els àcars fitoseïds.

- València: al Camp de Morvedre va avançar a l'octubre la maduració dels fruits, que en el cas de la varietat Hass estava previst que començara a partir de desembre. Les temperatures elevades i la insolació forta estaven provocant més incidència de planxat en els fruits que en anys anteriors.

El mes de novembre al Camp de Morvedre s'apreciava la collita en la qual els calibres es veien xicotets.

Al Camp de Morvedre la varietat Hass reunia al desembre les condicions per a començar a collir-se. Es constatava una collita bona, especialment en la varietat Lamb Hass. A la Safor es va apreciar un augment en la superfície d'alvocat.

Garrofera:

- Alacant: a les comarques de la Marina Alta, la Marina Baixa, l'Alacantí i el Baix Vinalopó va finalitzar a l'octubre la recol·lecció de garrofa, al mateix temps que començava la floració nova.

Una vegada acabada la collita el mes anterior a totes les comarques, al novembre es va produir la floració i es van efectuar labors de poda i de reg de suport en alguna de les parcel·les.

Es va observar al desembre en l'inici del desenvolupament de les baines en les diferents comarques, al mateix temps que es feien podes en les parcel·les en què no es van efectuar el mes anterior.

- Castelló: al Baix Maestrat i a la Plana Baixa, zones productores de garrofes a la província, va concloure la campanya el mes d'octubre, amb una disminució dels rendiments per hectàrea a conseqüència de l'escassetat de pluges que va afectar la grandària de la garrofa. La cotització del garrofi, la llavor de la garrofera no era bona i no va arribar als preus dels anys anteriors. Els agricultors van alentir la collita, prioritzant la preparació dels camps per a la collita de l'oliva, cosa que va provocar que en alguns casos es vera perjudicada la qualitat del producte que romanía a terra, a conseqüència de les humitats de les abundants pluges de setembre. A principi de mes, l'estadi fenològic de la garrofera al Baix Maestrat i a la Plana Baixa era de plena floració, amb el desenvolupament de la inflorescència hermafrodita i el quallat dels fruits, i a la fi de mes es van poder observar els primers fruits visibles. L'arbre va reiniciar el cicle amb la seua característica floració apètala que naix en raïms que omplín la copa de l'arbre de tonalitats roig fosc o groguenc, segons la varietat. Les inflorescències en la garrofera naixen en les nodositats de les branques de tres a cinc anys i hi apareixen des de juliol fins a desembre. La pol·linització pot ser anemòfila i entomòfila. Els elevats preus de les campanyes precedents van provocar que la indústria agroalimentària buscara alternatives a la utilització de la goma de garrofi com a espessidor natural, que es va decantar per l'ús d'uns altres d'origen químic. Els rendiments que aconseguix el garrofi a la província són diferents i són millors al nord de la província, amb valors entorn del 10 %, mentre que a la zona central i sud solen ser del 5 %.

Es va apreciar el mes de novembre que la garrofa va ser més xicoteta, més seca i menys pesada, a conseqüència de la falta de pluges durant la formació de la baina i, per tant, els rendiments del garrofi van ser menors; així i tot, es va considerar com a mitjana. La falta de precipitacions feia perillar la collita futura. Les garroferes van mostrar símptomes de falta d'aigua i es temia que les flors i el quallat posterior, si no plovia a curt termini, no tingueren un bon desenvolupament.

Esta escassetat de precipitacions al desembre va fer témer pel quallat de moltes de les flors i pel fet que no arribaren a bon terme pels símptomes d'estrés hídric que va començar a mostrar este cultiu típic de parcel·les de secà.

- València: el mes d'octubre es va donar per acabada la collita de garrofes, amb preus molt per davall dels últims anys. Les garroferes ja estaven quallant la flor de la campanya següent. A la Ribera Alta, una vegada finalitzada la recol·lecció, s'havia iniciat la poda de manteniment i fructificació en algunes parcel·les. A més, en arbres vells es va realitzar el sanejament per a afavorir la brotada i la recuperació dels arbres i les branques velles. La floració en alguns casos havia sigut molt abundant.

Al Camp de Túria, les garroferes es trobaven al novembre en l'estat fenològic 51 (obertura de botons florals). A l'Horta Sud, les garroferes, disperses per tota la comarca, especialment en les zones limítrofes a les serres, com en els termes municipals de Montserrat i Torrent-Loriguilla, vegetaven amb normalitat. Es registraven algunes plantacions noves per l'alta demanda de les últimes campanyes. A la Ribera Alta, el quallat de garrofes havia sigut abundant. En algunes parcel·les es duia a terme la poda dels arbres i passades amb aladre del sòl per a airejar-lo i que retinguera l'aigua de la pluja.

A l'Horta Nord es feien labors hivernals al desembre. A l'Horta Sud també es van dur a terme labors i adobaments lleugers. Al Camp de Túria les garroferes es trobaven en l'estat fenològic 60-69 (inflouescència femenina i desenvolupament).

Caquier:

- Alacant: es va iniciar a l'octubre la recol·lecció a la Marina Alta i al Baix Vinalopó. A la comarca septentrional, es va confirmar el poc calibre general dels fruits.

A la Marina Baixa va concloure al novembre la campanya amb la collita de les últimes parcel·les i al desembre es van fer labors de poda de l'arbratge.

- Castelló: l'estat fenològic del caqui a l'octubre va ser el d'evolució cap a fruits madurs. Es va poder observar com els caquis van anar virant de color del groc al taronja intens. El tall de les parcel·les més avançades es va iniciar en els últims dies d'octubre i estava previst que continuara durant novembre.

Les parcel·les de caqui de l'Alt Palància presentaven els fruits amb la grandària final durant el mes de novembre, acolorits, i va prosseguir-ne la collita.

Al desembre va acabar la recol·lecció de caqui de l'Alt Palància.

- València: a la Safor, la Costera, el Camp de Morvedre, l'Horta Sud, el Camp de Túria, la Foia de Bunyol i la Vall d'Albaida va començar a l'octubre la campanya del caqui. També a la Ribera Alta la collita de fruits s'havia iniciat i es va apreciar un nombre elevat de fruits afectats per la mosca de la fruita (*Ceratitis capitata*). Al llarg del mes es van dur a terme el segon i el tercer tractament amb àcid giberèl·lic per a retardar-ne la maduració. En total es duen a terme entre un i tres tractaments, distanciats vint dies entre si, en funció del retard en la maduració que es vulga obtenir. El calibre de la fruita en general era bo i el ritme de tall era elevat. Cap a mitjan mes s'havia finalitzat la collita a les parcel·les que tenien tractament d'avançament i havia començat la de la fruita de les parcel·les no tractades. Es va observar un increment de rebuig en camp i en magatzem, conseqüència de l'efecte de la pedra en les zones afectades.

A la Safor, l'Horta Sud, el Camp de Túria i la Vall d'Albaida, la recol·lecció del caqui estava bastant avançada el mes de novembre. Al Camp de Morvedre encara quedava algun camp per collir. A la Ribera Alta, la collita de fruits s'havia vist alentida en la primera mitat del mes per la necessitat d'esperar a la peritació prèvia dels danys provocats pel vent fort dels primers dies del mes. La quantitat de fruita rebutjada per a la comercialització en fresc era molt elevada. S'havien produït danys en quantitat (caiguda de fruita a terra) i danys en qualitat (danys per ramades). El vent fort havia incidit també en la part vegetativa de l'arbre, amb la deterioració consegüent de les fulles i la caiguda d'estes. L'augment del rebuig estava sent considerable, tant en camp com en magatzem, i els costos de recol·lecció eren més alts a causa de la necessitat de seleccionar la fruita sana i sense marques per les ramades. Quant al cotonet, la incidència va ser molt inferior que en anys anteriors. Quant a la mosca de la fruita, la calor dels últims mesos havia fet que les poblacions foren més altes i hi haguera més fruits afectats.

Al Camp de Morvedre les poques plantacions que queden de caqui ja havien perdut la fulla al desembre i s'estava en condicions de fer la poda d'hivern. A l'Horta Sud, amb els arbres ja defoliats, la collita del caqui prosseguia i, a final de mes, encara quedava fruita en l'arbre gràcies als tractaments amb gibberel·lines, que escalonen la producció. Pel que fa a la Ribera Alta, a la zona d'Alzira el període de recol·lecció havia sigut més curt del que és habitual. El minvament de rendiments, junt amb la climatologia, amb absència de pluges, havia permés acabar la campanya abans del 15 de desembre. A la zona de Carlet la grandària de la fruita havia sigut bona, encara que les últimes parcel·les a agafar-se havien presentat una qualitat més baixa de la fruita a conseqüència dels intensos vents registrats el mes anterior. Per a reduir l'inòcul de *Mycosphaerella nawae* va començar la crema de fulles com a mesura cultural i, en altres casos, es va procedir a triturar-les amb una labor superficial. A la Canal de Navarrés i a la Vall d'Albaida es van iniciar les labors de poda del cultiu.

Cirerer:

- Alacant: a l'Alt Vinalopó continuava a l'octubre la prepoda i es feien les últimes aplicacions de fertilitzants de cara a la pròxima campanya. A més, a les parcel·les propenses a tindre incidències per clorosi es van dur a terme aplicacions de quelat de ferro en el reg. Quant a tractaments fitosanitaris, es van focalitzar en tractaments per a evitar la caiguda de fulla, així com per al control de malalties i plagues com el cuc capgròs. Per la seua banda, a la Marina Alta es va poder observar un desequilibri fisiològic generalitzat del cultiu. Així es va apreciar la floració d'alguns arbres alhora que perdien les fulles a causa del període de senescència hivernal.

Alacant: van seguir els tractaments fitosanitaris a l'Alt Vinalopó a base de compostos de coure, així com l'aplicació de quelats de ferro i bor en el reg en parcel·les propenses a clorosi. Per part seua, a la Marina Alta es van iniciar les podes aprofitant la nascència de l'arbratge.

En les diferents zones productores es van fer labors de poda i manteniment al desembre, així com tractaments fitosanitaris que, com en el cas de l'Alt Vinalopó, se centraven en compostos de coure. Estos van ser aplicats amb un cert retard respecte a altres campanyes a causa de la permanència del fullatge per l'escassetat de fred. Al Comtat, a l'Alcoià, així com a la Marina Alta, es van observar fruits recentment quallats que amb les baixes temperatures no arribaven a desenvolupar-se.

- Castelló: el cirerer, durant el mes d'octubre, va presentar una floració inusual. L'estadi fenològic hauria d'haver sigut el de gemmes tancades i caiguda de fulles. No obstant això, no va ser així, i els cirerers es van poder observar florits i amb una brotada inusual al Baix Maestrat. De la mateixa manera que en altres cultius llenyosos, les temperatures anòmales del mes van provocar canvis en el desenvolupament vegetatiu i gastos de reserves innecessàries que podrien repercutir en la producció de la pròxima campanya.

La calor inusual dels últims mesos va alterar l'evolució d'este cultiu, de manera que els cirerers que durant el novembre havien de trobar-se en estat fenològic de gemmes tancades i caiguda de

fulles es van trobar amb una floració inusual, de manera que es poden veure al novembre cireres quallades en els arbres.

La baixada gradual de les temperatures nocturnes el mes de desembre va afavorir l'entrada en parada vegetativa en les zones que havien tingut una floració i un quallat de fruits extemporanis.

Magraner:

- Alacant: a principi d'octubre es va iniciar al Baix Vinalopó la recol·lecció de la magrana mollar, que va quedar pràcticament completada a final d'octubre. Van destacar els calibres 12-15 en el 60 % de les peces i la resta es distribuïen en un 20 % del calibre 20, un 10 % del 24 i un altre 10 % del calibre 10. Es va estimar un percentatge de rebuig de vora el 30 %, a causa fonamentalment de danys de llampadura, amb prop d'un 10-15 % de fruits que es destinaven a indústria, ja que el sol havia cremat la pell de les magranes situades en les zones més visibles de l'arbre, fet que va impedir comercialitzar-les amb el segell de la DOP. D'altra banda, va continuar la collita de la varietat Wonderful i va concloure la de la magrana valenciana, amb un increment en el percentatge de segones qualitats i 30 % de la fruita que no era comercial a causa d'afeccions de barreneta. A la comarca del Baix Segura, la campanya es desenvolupava de manera escalonada, amb parcel·les totalment tallades davant d'altres on no s'havien iniciat les passades. Finalment, a l'Alacantí es va iniciar la collita, que es va prolongar durant tot el mes.

Una vegada acabada la recol·lecció a les comarques del Baix Vinalopó, el Baix Segura i l'Alacantí, van començar les podes al novembre, on els pollissos i sarments, a més de les branques envellides, eren eliminades per a aconseguir un sanejament de l'arbre per a afavorir la floració i la producció.

En les parcel·les del Baix Vinalopó, del Baix Segura i de l'Alacantí van prosseguir els treballs de poda i es van apreciar les gemmes d'hivern el mes de desembre.

- Castelló: va continuar a l'octubre la collita de les magranes en les zones del litoral de la província, que és on se situa este cultiu, per l'alta tolerància que té a la salinitat. Les fortes ratxes de vent que van acompanyar els successius temporals que van recórrer la província durant el mes de setembre no van ser favorables per al fruit.

La campanya de les magranes en les zones del litoral de la província va finalitzar durant els primers dies del mes de novembre.

- València: al Camp de Morvedre durant el mes d'octubre es va donar per acabada la recol·lecció, que es va caracteritzar pel seu bon ritme.

Figuera:

- Alacant: al Baix Segura i al Baix Vinalopó, amb la parada fisiològica i amb la defoliació de l'arbratge es van iniciar al novembre les podes.

Al Baix Segura i al Baix Vinalopó van continuar les podes al desembre. Es va poder observar el despuntament de la brotada de les varietats més precoces afavorida pels dies càlids de l'inici de mes.

Kiwi:

- València: a l'Horta Nord va començar a l'octubre la campanya del kiwi hayward, i es va recol·lectar entorn d'un terç de la producció total.

El mes de novembre a l'Horta Sud s'havia collit el 100 % de la collita de kiwi, i el 75 % dels fruits en cambres.

Nispro:

- Alacant: a la Marina Baixa van seguir a l'octubre les podes de l'arbratge, al mateix temps que començava la floració, més o menys avançada segons la varietat i la ubicació.

El mes de novembre es van dur a terme les podes a la Marina Baixa, mentre que els arbres van estar en diferents estats de floració. S'hi va observar una certa incidència de *Spodoptera littoralis*, que va afectar les varietats primerenques.

A la Marina Baixa van continuar les podes i es van fer aclarides al desembre en les parcel·les més precoces. Es va observar un retard general del cultiu d'uns deu dies respecte a campanyes anteriors.

- Castelló: el cultiu del nispro a l'Alt Palància el mes d'octubre estava amb les gemmes de flor unflades i en algunes partides es va apreciar l'inici de la floració.

El cultiu del nispro, afavorit per la bona meteorologia, va avançar al novembre amb l'unflat de les gemmes de flor a la zona de l'Alt Palància.

El mes de desembre el nispro es va desenvolupar sense incidències i va presentar una floració bona.

VINYA:

Raïm de taula:

- Alacant: durant els primers dies d'octubre va acabar al Vinalopó Mitjà la recol·lecció de la varietat ideal, mentre que el tall de Doña María es va completar uns dies més tard. En esta última, es van registrar més problemes de podridures i incidències d'oïdi, així com una proporció mitjana del 20 % de granulla. A més, les dos varietats van experimentar un descens significatiu de resultats, a causa de factors climàtics, com l'excés de temperatures i l'alta incidència de plagues i malalties. A mitjan mes va quedar pràcticament finalitzada la collita del raïm red globe, amb una incidència elevada de podridura ocasionada per danys de clevillat. Va prosseguir la campanya d'Aledo amb un descens previsible de la producció i afectada per podridures i els minvaments per la grandària inferior dels xanglotes. D'altra banda, a l'Alt Vinalopó seguia sense incidències significatives la verema de les varietats tardanes, mentre que a les comarques litorals del Baix Vinalopó i de l'Alacantí va acabar la collita en la majoria de les parcel·les sense que, de moment, s'hagueren iniciat les labors culturals de poda, tractaments i fertilització. Finalment, a la Marina Alta va concloure a principi de mes la collita de les últimes plantacions de moscatell romà i va començar l'agostejament i la caiguda de les fulles.

Al Vinalopó Mitjà continuava a mitjan novembre el tall de les varietats Crimson i Aledo, mentre que a la fi de mes només prosseguia el d'Aledo, que va arribar al 80 % del total agafat amb un ritme a cep net i un estat òptim de maduresa dels xanglotes. Cal indicar la important proporció de granilló, així com problemes ocasionats per diverses plagues com ara arna, cotonet, mosquit verd, negre i, en alguns casos, oïdi. Igualment, a l'Alt Vinalopó i al Baix Vinalopó avançava, amb un estat general bo del raïm, la recol·lecció de les varietats tardanes, que es compaginaven amb les labors de manteniment i poda en les parcel·les ja collides. Pel que fa a les varietats apirèniques de l'Alacantí, i a les parcel·les de moscatell romà a la Marina Alta, amb la caiguda de la fulla, es feien treballs de poda, així com tractaments fitosanitaris i de fertilització.

Al Vinalopó Mitjà va concloure en els últims dies de desembre la collita de la varietat Aledo, amb la qual cosa va acabar la temporada de raïm de taula a la comarca. Va haver-hi problemes significatius de cotonet, arna, mosquit verd, així com puntuals d'oïdi que van provocar minvaments. De la mateixa manera, en la resta de les comarques productores, una vegada acabada la verema de les últimes parcel·les i amb la defoliació dels ceps, els treballs es van centrar en les podes i el manteniment de les parcel·les.

Raïm de vinificació:

- Alacant: durant el mes d'octubre al Vinalopó Mitjà va finalitzar la verema de les varietats més tardanes de raïm de vi, especialment la monestrell amb un cert retard respecte a anys anteriors a causa de la falta de grau alcohòlic del raïm i a les pluges caigudes al setembre. Una vegada conclosa la campanya, va destacar el significatiu descens de la producció en totes les varietats, així com la bona qualitat del raïm i el bon estat sanitari del cultiu. De la mateixa manera, es va posar fi a la recol·lecció a la resta de les comarques, com ara la Marina Alta, el Comtat o l'Alt Vinalopó, on, una vegada finalitzats els treballs de collita, es van iniciar la pre poda i les labors de manteniment.

Una vegada acabada la verema de les varietats més tardanes, i amb la caiguda de la fulla, es van dur a terme al novembre i desembre labors i manteniment.

- Castelló: durant el mes d'octubre va acabar la verema a les comarques castellonenques. Malgrat vindre la producció avançada, es va haver de paraitzar la collita el mes de setembre a causa dels episodis de pluges, que van impedir l'accés a les vinyes amb normalitat. L'estadi fenològic de la vinya a principi de mes va ser de maduració en les varietats més tardanes que s'estaven veremant, mentres que es va iniciar la caiguda de fulles a les parcel·les ja collides de les varietats més primerenques. Les condicions climàtiques predominants durant el mes van dificultar el cessament de l'activitat vegetativa dels ceps, i la fase de caiguda de fulla es va veure parcialment impedita. Esta situació no va facilitar el procés normal de descens dels materials alimentaris per les parts llenyoses i que es constituïren com a reserves principals als braços, el tronc i les arrels del cep. A mesura que avançava el mes, es confirmava la previsió d'una reducció lleugera de collita a conseqüència de les successives onades de calor de juliol i agost, que van afectar les zones interiors de la província, que són les que alberguen este cultiu. Pel que fa a la qualitat, va ser millor en les varietats més primerenques en obtindre més gradació d'alcohol, mentres que, en les varietats tardanes, les humitats del mes de setembre van repercutir negativament en els últims talls. Des del Servei de Sanitat Vegetal, es va indicar en el butlletí d'avisos del mes d'octubre que, amb més de la mitat de la verema realitzada, el control del cuc del raïm (*Lobesia botrana*) havia sigut bo, i que en les parcel·les en les quals es va practicar la tècnica de la confusió sexual, els resultats obtinguts van ser molt satisfactoris. Es van observar danys provocats pel cuc per davall del llindar establert en la gestió integrada de plagues (GIP) i, per tant, no es va necessitar l'aplicació de tractaments fitosanitaris per a controlar-lo.

En les zones productores de la província, una vegada que es va donar per finalitzada la verema es van iniciar al novembre les labors de poda d'hivern de les vinyes, ja que estes es trobaven en estat fenològic en repòs vegetatiu, quan ha baixat la circulació de la saba. En esta poda es van eliminar els sarments i la fusta dels dos anys anteriors, la qual cosa va afavorir la regeneració. Les suaus temperatures i la falta de precipitacions que van caracteritzar el novembre van minimitzar els possibles riscos de patir malalties després de la poda, com l'esca i l'eutipiosi. A més, com que no s'han produït gelades, no van fer témer la possibilitat que la fusta, després de la poda, es tornara trencadissa.

A l'Alt Maestrat i al Baix Maestrat, zona productora principal de la província, la vinya es trobava al desembre en repòs hivernal i van continuar les labors de poda.

- València: a l'Horta Sud, els Serrans, la Plana d'Utiel-Requena i la Vall d'Albaida, la verema es va donar per acabada el mes d'octubre i van començar els treballs de poda.

El mes de novembre al Camp de Túria, els Serrans i la Plana d'Utiel-Requena, l'estat fenològic de la vinya era el 47-O (agostament i caiguda de fulles). Una vegada finalitzada la verema, a l'Horta Sud, la Serrania, la Plana d'Utiel-Requena i la Vall d'Albaida, havien començat els treballs de poda.

Al Camp de Túria, els Serrans i la Plana d'Utiel-Requena, l'estat fenològic de la vinya desembre en era el 01-A (parada hivernal). Després concloure la verema, havien començat els treballs de poda a la Vall d'Albaida.

Vivers de vinya:

- Alacant: als vivers de l'Alt Vinalopó es van iniciar a l'octubre les arrancades en algunes de les parcel·les sense incidències significatives. Al camp es podien apreciar les diverses tonalitats de les varietats diferents.

El mes de novembre van continuar a l'Alt Vinalopó les arrancades sense incidències significatives.

Al llarg del mes de desembre va finalitzar la collita dels planters de vinya i es van condicionar les parcel·les per a la pròxima campanya.

OLIVAR:

- Alacant: a les comarques del Comtat i de l'Alcoià van continuar les labors de preparació del sòl, iniciades el mes anterior per a facilitar la recol·lecció imminent, ja que entre el 50 % el 80 % de la superfície havia canviat de color. En general, es podia apreciar la bona càrrega de fruit en els arbres. Per la seua banda, a l'Alt Vinalopó va començar la collita de primeres parcel·les, tant de manera manual com per mitjà de recol·lectores autopropulsades. Es preveia una millora de resultats respecte de les primeres estimacions, però lluny dels nivells d'anys anteriors. Al Vinalopó Mitjà es va inaugurar al final de mes la campanya d'oliva ecològica, mentre que la de l'oliva convencional va començar el mes següent. Cal indicar que, a les parcel·les de secà, molt afectades per les temperatures altes, a penes hi havia producció. Una vegada completat el verol, es va iniciar la collita als municipis litorals de la Marina Alta i de la Marina Baixa. Es va observar una bona quantitat d'oliva en les parcel·les en regadiu, mentre que a la Marina Baixa s'apuntava a una reducció important en les parcel·les de secà, més o menys pronunciada segons la localització. A les plantacions de l'Alacantí i el Baix Vinalopó, pràcticament s'havia assolit la grandària definitiva de l'oliva i s'havia completat el viratge de color. A l'Alacantí va començar la collita amb destinació a oli verge extra i ecològic.

Al llarg del mes de novembre va començar la campanya, tant manual com mecanitzada, a les comarques on no s'havia iniciat el mes anterior. A l'Alt Vinalopó, a la recol·lecció iniciada al final d'octubre de les varietats més primerenques, com ara l'arbequina i la genovesa, es va unir la d'altres més tardanes com l'alfafarenca a causa de la falta de producció d'estes. L'estimació de resultats, encara que va millorar respecte a l'esperada, continuava sent baixa. A les comarques del Comtat i de l'Alcoià s'apuntava a una collita al voltant d'un 20-30 % superior a la de l'any anterior i amb uns rendiments baixos, entorn del 13 % en alfararenca i del 18 % en blanqueta, inferiors als de l'any anterior. Pel que fa al Vinalopó Mitjà, es va inaugurar la campanya amb una collita escassa. A les comarques del Baix Segura, de l'Alacantí i del Baix Vinalopó també es va fer el gruix de la collita al llarg del mes i es van abordar les podes. Finalment, a l'Alt Vinalopó va començar la recol·lecció de les primeres parcel·les, tant de manera manual com per mitjà de recol·lectores autopropulsades.

A l'Alt Vinalopó va continuar al desembre la campanya iniciada el mes anterior, la qual s'allargarà fins a mitjan gener o, fins i tot, més enllà, segons la zona. En general, la qualitat de l'oli estava sent bona, però amb uns rendiments baixos. A més, la falta de producció va propiciar que s'agafaren tant varietats primerenques com tardanes quasi al mateix temps. Al Comtat i a l'Alcoià va prosseguir la collita, va començar l'eliminació de pollissos i es van realitzar aplicacions puntuals de compostos cúprics. Pel que fa al Vinalopó Mitjà, es va donar per conclosa amb anterioritat respecte d'altres anys. La quantitat d'oliva agafada, igual que l'any anterior, va ser molt baixa. A la Marina Alta va acabar la collita en les zones interiors i es va ultimar la de les plantacions més pròximes al litoral. Malgrat la falta de precipitacions i de les altes temperatures,

la collita va ser bona, però amb uns rendiments igualment baixos, inferiors a la mitjana. Va finalitzar la recol·lecció al Baix Vinalopó, amb uns resultats molt desiguals segons la zona, així com al Baix Segura, i en la majoria de les plantacions de l'Alacantí, on tan sols quedaven per agafar algunes parcel·les a la zona de la Torre de les Maçanes. Finalment, a la Marina Baixa va continuar la collita als municipis de l'interior.

- Castelló: la campanya olivarera durant el mes d'octubre va estar condicionada per les temperatures altes i per l'absència de precipitacions en la geografia provincial. Les pluges abundants del mes de setembre van ajudar que l'oliva s'omplira, la qual començava a estar molt seca a causa de les altes temperatures i la falta de precipitacions dels mesos de juliol i agost. A les comarques olivareres de la província es va estimar prop del 70 % de la producció d'un any bo. Encara que no tot el territori va presentar la mateixa situació. En la mitat nord del territori provincial hi va haver millors perspectives. Al Baix Maestrat i l'Alt Maestrat, la Plana Alta i l'Alcalatén, la collita s'esperava bona, mentres que més al sud, a l'Alt Palància, s'esperava que fora millor que l'anterior, però sense arribar a ser bona. A l'octubre, les olives van continuar la maduració amb la biosíntesi de lípids. Es va iniciar la recol·lecció d'olives en parcel·les molt concretes, fonamentalment per a obtenir olis de qualitat d'alta gamma. Els rendiments obtinguts en estos premsatges solen ser baixos, entorn de l'11 % o el 13 % d'oli per quilogram d'oliva. Es preveia que la primera setmana de novembre començara la collita d'olives de manera generalitzada. Els preus elevats que s'estan pagant per les olives, així com l'elevat preu que té l'oli, afavorixen la recuperació de parcel·les d'oliveres abandonades pels propietaris. L'estadi fenològic majoritari del cultiu va oscil·lar entre els fruits amb el començament de la coloració, els fruits augmentaven la coloració específica i els fruits amb el color característic de la varietat, turgents i aptes per a extracció d'oli. Pel que fa a les plagues, les mesures preventives aplicades pels agricultors durant el mes de setembre, mitjançant els tractaments pertinents i el parament de trampes per a captures, van evitar que la mosca de l'olivera (*Bactrocera oleae*) arribara a provocar danys importants.

A principi de novembre es va iniciar la recol·lecció d'olives en totes les zones productores de la província. Es va avançar lleugerament davant del temor que les olives perden turgència per la falta de pluges. En la zona nord, a l'Alt Maestrat i el Baix Maestrat, així com a la Plana Alta, les entrades d'oliva a almàssera s'esperaven dins de la normalitat i la campanya de molta que s'allargara fins que passara el mes de desembre. No obstant això, a la zona sud de la província la reducció de collita va començar a confirmar-se a la Plana Baixa, i sobretot a l'Alt Palància. En esta última comarca va ser superior als municipis més interiors com Jérica o Viver, mentres que a mesura que es reduïa la cota la reducció de producció va arribar a ser important en municipis com Segorbe i Altura. Sobretot, esta disminució va afectar l'olivar de secà. Les almàsseres en estes comarques a la fi de novembre havien acabat pràcticament l'entrada d'oliva, al contrari que al Baix Maestrat, on es va prolongar l'activitat. Com que no van abaixar les temperatures al setembre, la vegetació i el desenvolupament de les oliveres no van ser bons i va influir en el fet que les olives no adquiriren les propietats organolèptiques adequades per a traure els rendiments apropiats d'oli. S'estimava que estos, en general, se situarien entorn de 2 o 3 punts per davall del que era normal. Durant el mes de novembre, l'estadi fenològic majoritari del cultiu va oscil·lar entre els fruits i va augmentar la coloració específica i els fruits amb el color característic de la varietat, turgents i aptes per a l'extracció d'oli. La població de mosca de l'olivera (*Bactrocera oleae*) es va trobar en nivells molt alts per a l'època de l'any, principalment a conseqüència de les elevades temperatures de novembre. A més, com que estava en plena recol·lecció, no era possible fer tractaments fitosanitaris per a reduir-ne la població, per la qual cosa la collita podria veure's perjudicada pel que fa a la qualitat dels futurs olis.

La persistència d'altres temperatures i l'escassetat de pluges, que es va prolongar durant el mes de desembre, van afectar la qualitat dels fruits que quedaven per agafar. Esta situació va provocar una reducció de la grandària de les olives, ja que les oliveres van haver de recórrer a l'aigua

emmagatzemada en els fruits per a sobreviure. A més, en àrees amb alta humitat relativa, es va observar el desenvolupament del fong *Colletotrichum gloeosporioides*, que causa l'antracnosi de l'olivera, coneguda comunament com l'oliva sabonosa. Això va depreciar la qualitat de l'oli. A més, estes condicions climàtiques van afavorir el desenvolupament d'una generació addicional de la mosca de l'olivera, la qual cosa va provocar més picades. Això es va agreujar pel fet que no es van poder realitzar tractaments fitosanitaris, ja que encara es trobaven en el període de recol·lecció de les olives. A més, unes certes varietats d'olives van mostrar un rendiment baix, ja que la polpa va tindre dificultats per a alliberar els greixos. Este factor, junt amb les condicions climàtiques adverses, va contribuir a una qualitat general de l'oli més baixa.

- València: al Camp de Morvedre l'olivar és un cultiu poc representatiu i es destina principalment a autoconsum. A l'octubre es va apreciar en esta comarca una collita abundant, fins i tot en terres de secà. Malgrat la sequera, les pluges de juny i de setembre havien ajudat este bon resultat. A l'Horta Sud, els Serrans i la Plana d'Utiel-Requena els fruits havien aconseguit la grandària final i es començava a apreciar el viratge de color. A la Ribera Alta, l'inici de la campanya amb l'obertura de les almàsseres es va produir a mitjan mes, ja que la producció s'havia avançat per la climatologia. L'entrada d'olives es va produir a bon ritme i s'esperaven bons resultats en explotacions de regadiu i algunes minves, sobretot en parcel·les de secà. En general, la grandària de les olives era bona per a parcel·les de regadiu i un poc inferior en algunes parcel·les de secà, que havien patit la calor dels últims mesos i havien tingut poca pluja. Per al control de la mosca de l'olivera (*Bactrocera oleae*) es van mantindre operatives les botelles tipus olipe. A la Canal de Navarrés, l'oliva estava en les últimes fases de desenvolupament i les varietats més primerenques ja eren aptes per a recol·lectar-se. En els últims dies del mes es va iniciar la molta, amb un avançament d'una setmana o deu dies respecte de l'habitual, en part a conseqüència de l'interés davant de l'alt preu de l'oli i el temor als robatoris de la collita al camp. D'altra banda, algunes plantacions a penes presentaven producció, mentres que en unes altres hi havia trencaments de branques pel pes de les olives. A la Vall d'Albaida l'estadi fenològic de l'olivera era el 85-I (el 50 % de la superfície acolorida). La campanya s'estava avançant, i es registrava bastant activitat a les almàsseres a final de mes. Anava augmentant la presència de *Bactrocera oleae* amb la disminució de les temperatures, però sense arribar a nivells preocupants.

El mes de novembre a la Vall d'Aiora, el Camp de Túria, els Serrans, la Vall d'Albaida i la Plana d'Utiel-Requena, les oliveres es trobaven en estat fenològic 89-J2 (verolada completa. Maduració) i s'estava en plena campanya. A l'Horta Sud, la coloració dels fruits finalitzava, alhora que començava la recol·lecció. La quantitat de fruits podria ser inferior que en anys anteriors, però, en general, estos presentaven una bona grandària. A la Canal de Navarrés, la collita s'havia desenvolupat ràpidament, i, en general, va arribar a una producció mitjana d'un 85-90 % d'una collita habitual. L'alt preu de l'oli d'oliva al consumidor havia estimulat l'interés per agafar l'oliva enguany. L'oliva de secà havia presentat una mica de deshidratació. A la Ribera Alta, la collita de l'oliva havia anat a bon ritme i la grandària de les olives era bona. El vent dels primers dies del mes havia provocat, en algunes zones, la caiguda d'olives a terra i també havia afectat negativament la qualitat de l'oli.

Al Camp de Túria, els Serrans i la Plana d'Utiel-Requena les oliveres es trobaven en estat fenològic 89-J2 (enervat complet. Maduració) i s'estava en plena collita d'olives. A l'Horta Sud prosseguia la recol·lecció i era predominant a la zona la varietat Vilallonga. La campanya finalitzava a mesura que avançaven les setmanes i, a partir de la segona mitat del mes, més freda, començaven les labors de poda i manteniment. A la Canal de Navarrés i a la Vall d'Albaida havia acabat la collita al llarg del mes. En algunes plantacions va començar la poda de l'arbratge.

PASTURES I RAMADERIA:

El mes d'octubre de 2023 es va iniciar el Pla 2023 de l'assegurança de compensació de pastures d'Agroseguro. Esta assegurança es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. L'NDVI mesura la quantitat i el vigor de la vegetació present a la

superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No mesura altres indicadors de sequera (pluviometria, humitat del sòl...), encara que hi estiguen relacionats. La informació d'este índex es comenta en este apartat. El nom de les comarques de l'NDVI és l'utilitzat per Agroseguro, que correspon a la comarcalització agrària del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

En finalitzar el mes de desembre l'índex de vegetació havia patit un empitjorament important respecte al mes anterior i es trobava en l'estrat 2 a la comarca alacantina Marquesat i per davall de la mitjana a les comarques alacantines Meridional i Muntanya, a la comarca Palància de la província de Castelló i a les comarques valencianes d'Alt Túria, Enguera i la Canal, Requena-Utiel, Sagunt i la Vall d'Aiora.

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.1. Estadístiques agrícoles

2.1.1. AVANÇOS DE SUPERFÍCIES I PRODUCCIONS												Desembre 2023
PRODUCTES	COMUNITAT VALENCIANA						ALACANT					
	SUPERFÍCIES (ha)			PRODUCCIONS (t)			SUPERFÍCIES (ha)			PRODUCCIONS (t)		
	Mitjana 2012/2021	2022	Avanç 2023	Mitjana 2012/2021	2022	Avanç 2023	Mitjana 2012/2021	2022	Avanç 2023	Mitjana 2012/2021	2022	Avanç 2023
CEREALES												
Arròs	15.203	15.021	15.264	120.162	91.343	95.774	351	414	376	1.228	794	1.251
Blat	4.479	5.100	5.046	9.462	9.931	3.273	1.479	1.482	1.412	3.680	3.482	1.498
Ordi	16.326	13.085	12.176	28.675	23.906	8.608	3.252	2.574	2.523	5.963	4.616	2.556
Civada (avena)	5.428	5.236	5.552	9.714	10.498	4.990	2.469	2.037	2.432	5.078	4.627	2.487
Dacsa	560	311	305	5.335	3.939	3.658	253	200	184	2.634	2.399	2.208
LLEGUMINOSES												
Fesols secs	14	5	0	22	6	0	3	5	0	4	6	0
Cigrons	15	15	10	10	16	2	2	0	0	1	0	0
TUBERCULS												
Creïlla primerenca	1.133	1.413	1.469	37.104	52.938	52.792	229	284	315	5.780	5.510	7.560
Creïlla mitj.estació	573	574	658	15.158	11.871	17.593	320	466	550	8.591	9.658	15.400
Creïlla tardana	412	415	438	8.500	8.579	32.268	217	196	216	5.207	4.866	28.792
Xufa	528	610	610	8.569	9.091	9.091	0	0	0	0	0	0
INDUSTRIALS												
Cotó	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Gira-sol	978	1.072	813	817	784	710	479	478	373	395	280	159
FARRAGERS												
Alfals	1.726	1.405	1.473	81.892	61.455	66.754	1.136	837	1.060	70.995	50.122	62.076
HORTALISSES												
Albergínia	240	261	235	10.834	12.742	11.419	66	50	42	3.325	2.620	2.140
Bajoca	406	259	231	6.190	4.341	4.731	50	42	42	592	630	630
Carxofa	4.121	4.853	4.885	59.982	75.032	66.644	2.098	2.651	2.689	29.035	38.485	35.226
Ceba												
Bavosa	1.293	1.386	1.237	64.496	66.172	63.778	166	129	0	5.738	4.644	3.564
Lliria	25	9	340	1.235	225	216	0	0	0	0	0	0
Gra i altres	361	328	98	12.770	14.760	15.863	299	328	240	11.369	14.760	8.400
Cogombre	154	138	285	6.239	5.915	5.652	64	46	199	3.137	2.380	2.380
Col de cabdell	1.190	1.206	3.865	42.150	46.481	39.103	214	198	3.010	7.163	6.814	7.413
Col bròquil	2.379	3.198	608	50.942	68.806	64.444	2.308	2.945	301	49.431	63.097	59.297
Coliflor	1.194	1.464	1.776	29.883	37.982	29.081	354	547	886	9.479	13.675	7.525
Encisam	2.001	1.714	926	56.993	57.485	57.217	1.026	861	132	29.391	27.164	29.803
Escarola	439	540	610	11.855	16.333	13.181	202	165	293	6.150	5.445	4.356
Faves verdes	610	520	148	6.174	5.449	5.011	455	367	0	5.097	4.404	3.516
Maduixa/Maduixot	5	16	286	151	464	404	0	0	270	0	0	0
Meló d'Alger	1.638	1.501	2.054	66.267	70.246	42.645	265	308	920	13.438	14.445	12.285
Meló de tot l'any	1.567	1.201	701	35.800	35.108	29.141	1.046	848	421	23.299	25.487	25.109
Pebre	775	918	695	56.309	55.868	66.473	314	421	205	34.112	28.450	40.780
Pèsols verds	123	172	374	959	1.376	1.606	46	117	327	369	936	1.230
Tomaca ⁽¹⁾	1.192	1.067	1.037	72.443	63.029	57.540	499	386	327	50.253	37.294	31.465

(sd) : sense dades a data de referència.

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.1. Estadístiques agrícoles

2.1.1. AVANÇOS DE SUPERFÍCIES I PRODUCCIONS												Desembre 2023
PRODUCTES	CASTELLÓ						VALÈNCIA					
	SUPERFÍCIES (ha)			PRODUCCIONS (t)			SUPERFÍCIES (ha)			PRODUCCIONS (t)		
	Mitjana 2012/2021	2022	Avanç 2023	Mitjana 2012/2021	2022	Avanç 2023	Mitjana 2012/2021	2022	Avanç 2023	Mitjana 2012/2021	2022	Avanç 2023
CEREALES												
Arròs	153	148	152	1.180	1.515	673	14.699	14.459	14.736	117.755	89.034	93.850
Blat	804	720	883	1.412	1.117	663	2.196	2.898	2.751	4.371	5.332	1.112
Ordi	3.708	2.877	2.653	5.153	3.890	2.114	9.366	7.634	7.000	17.559	15.400	3.938
Civada (avena)	1.098	1.296	1.151	1.393	1.544	1.102	1.861	1.903	1.969	3.243	4.327	1.401
Dacsa	118	23	36	439	132	90	189	88	85	2.262	1.408	1.360
LLEGUMINOSES												
Fesols secs	1	0	0	1	0	0	10	0	0	17	0	0
Cigrons	10	3	3	6	2	2	3	12	7	2	14	0
TUBERCULS												
Creïlla primerenca	165	225	225	4.864	7.200	7.200	740	904	929	26.460	40.228	38.032
Creïlla mitj.estació	173	108	108	3.400	2.213	2.193	80	0	0	3.167	0	0
Creïlla tardana	119	104	104	1.649	1.528	1.234	76	115	118	1.644	2.185	2.242
Xufa	0	0	0	0	0	0	528	610	610	8.569	9.091	9.091
INDUSTRIALS												
Cotó	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gira-sol	3	46	18	3	34	10	496	548	422	419	470	541
FARRAGERS												
Alfals	281	321	246	6.309	5.835	3.158	310	247	167	4.587	5.498	1.520
HORTALISSES												
Albergínia	70	92	74	1.732	2.625	2.208	104	119	119	5.778	7.497	7.071
Bajoca	273	127	108	4.613	2.406	2.160	83	90	81	985	1.305	1.941
Carchofa	1.034	1.175	1.169	15.819	17.214	13.445	990	1.027	1.027	15.128	19.333	17.973
Ceba												
Bavosa	136	136	126	3.033	3.035	2.886	992	1.121	1.111	55.724	58.493	57.328
Llúria	2	9	10	21	225	238	23	0	0	1.214	0	0
Gra i altres	62	0	88	1.401	0	2.061	0	0	0	0	0	0
Cogombre	69	69	67	1.849	2.190	2.061	21	23	19	1.253	1.345	1.211
Col de cabdell	285	456	367	8.274	15.090	13.167	691	552	488	26.714	24.577	18.523
Col bròquil	71	209	209	1.511	4.389	3.971	0	44	98	0	1.320	1.176
Coliflor	365	301	279	9.283	7.465	5.823	476	616	611	11.121	16.842	15.733
Encisam	539	386	320	11.070	9.335	7.100	437	467	474	16.532	20.986	20.314
Escarola	134	257	199	2.616	6.425	4.577	102	118	118	3.089	4.463	4.248
Faves verdes	71	62	62	656	558	558	84	91	86	421	487	937
Maduixa/Maduixot	1	0	0	29	0	0	4	16	16	123	464	404
Meló d'Alger	501	358	258	10.731	9.876	6.794	873	835	876	42.099	45.925	23.566
Meló de tot l'any	407	251	189	8.757	5.949	1.484	114	102	91	3.744	3.672	2.548
Pebre	128	125	110	2.831	3.238	3.010	333	372	380	19.367	24.180	22.683
Pèsols verds	56	54	47	461	432	376	21	1	0	130	8	0
Tomaca ⁽¹⁾	534	493	502	15.136	17.115	17.761	159	188	208	7.054	8.620	8.314

(sd) : sense dades a data de referència.

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.1. Estadístiques agrícoles

2.1.2. AVANÇOS DE PRODUCCIÓ DE CULTIUS LLENYOSOS (t)				DESEMBRE 2023		
CÍTRICS	COMUNITAT VALENCIANA			ALACANT		
	MITJANA CAMPANYES 2012/2013 A 2021/2022	BALANÇ CAMPANYA 2022/2023	PRIMER ALFARRÀS CAMPANYA 2023/2024	MITJANA CAMPANYES 2012/2013 A 2021/2022	BALANÇ CAMPANYA 2022/2023	PRIMER ALFARRÀS CAMPANYA 2023/2024
TARONGES	1.671.752	1.416.555	1.299.473	267.933	185.704	193.622
MANDARINES	1.515.537	1.229.795	1.134.893	130.441	128.454	126.994
LLIMES	272.241	242.830	344.689	270.444	240.572	341.396
ARANGES	17.359	17.094	17.631	5.486	7.134	7.315
LIMA	650	1.165	1.273	325	710	708
TARONGER AMARG	46	70	71	0	10	9
TOTAL CÍTRICS	3.477.585	2.907.509	2.798.030	674.629	562.584	670.044
ALTRES LLENYOSOS	MITJANA ANYS 2012 A 2021	2022	AVANÇ DESEMBRE 2023	MITJANA ANYS 2012 A 2021	2022	AVANÇ DESEMBRE 2023
FRUITERS						
Poma	9.022	4.323	6.570	6.541	3.152	5469
Pera	5.250	2.630	3.118	3.273	1.362	2.116
Nespra	15.523	14.030	14.172	14.507	12.804	13.008
Albercoc	17.420	14.972	10.548	3.584	1.385	4.042
Bresquilla	20.858	17.764	11.563	3.605	866	2.715
Nectarina	16.866	12.443	7.582	1.167	1.462	1.330
Cirera	5.454	3.313	2.058	4.983	1.838	825
Pruna	10.383	11.675	6.931	3.581	1.713	3.489
Figa	3.057	2.173	3.494	2.662	1.828	3.069
Caqui	329.073	407.085	329.739	394	175	351
Magrana	48.591	56.724	49.710	44.219	50.091	42.921
Ametlla	33.895	33.786	25.603	13.554	7.927	7.880
Avellana	322	396	325	2	1	1
Garrofa	11.234	13.869	9.977	898	943	918
VINYA						
Raïm de taula	87.583	97.231	92.065	86.706	96.980	91.812
Raïm de transformació	287.779	310.646	200.258	33.917	28.934	19.116
Vi + most (hl)	2.479.783	2.557.901	1.407.140	248.604	214.198	141.809
OLIVES						
Oliva de taula	661	478	766	585	469	685
Oliva d'almàssera	110.565	44.221	121.044	40.094	27.768	41.815
Oli verge (t)	22.582	8.199	21.944	8.402	5.237	7.526

(sd) : sense dades a data de referència.

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.1. Estadístiques agrícoles

2.1.2. AVANÇOS DE PRODUCCIÓ DE CULTIUS LLENYOSOS (t)				DESEMBRE 2023		
CÍTRICS	CASTELLÓ			VALÈNCIA		
	MITJANA CAMPANYES 2012/2013 A 2021/2022	BALANÇ CAMPANYA 2022/2023	PRIMER ALFARRÀS CAMPANYA 2023/2024	MITJANA CAMPANYES 2012/2013 A 2021/2022	BALANÇ CAMPANYA 2022/2023	PRIMER ALFARRÀS CAMPANYA 2023/2024
TARONGES	121.612	124.083	131.585	1.282.207	1.106.768	974.266
MANDARINES	575.310	502.235	445.855	809.786	599.106	562.044
LLIMES	596	595	765	1.202	1.663	2.528
ARANGES	346	350	297	11.528	9.610	10.019
LIMA	162	265	312	162	190	253
TARONGER AMARG	0	10	9	46	50	53
TOTAL CÍTRICS	698.026	627.538	578.823	2.104.930	1.717.387	1.549.163
ALTRES LLENYOSOS	MITJANA ANYS 2012 A 2021	2022	AVANÇ DESEMBRE 2023	MITJANA ANYS 2012 A 2021	2022	AVANÇ DESEMBRE 2023
FRUITERS						
Poma	704	385	383	1.778	786	718
Pera	1.457	1.032	786	520	236	216
Nespra	796	713	603	220	513	561
Albercoc	961	804	674	12.875	12.783	5.832
Bresquilla	1.952	2.010	1.871	15.301	14.888	6.977
Nectarina	1.203	109	110	14.496	10.872	6.142
Cirera	347	1.350	1.133	123	125	100
Pruna	605	551	552	6.197	9.411	2.890
Figa	10	15	16	386	330	409
Caqui	1.634	2.025	1.823	327.045	404.885	327.565
Magrana	286	2.160	2.246	4.087	4.473	4.543
Ametlla	8.197	10.577	7.943	12.143	15.282	9.780
Avellana	316	390	321	5	5	3
Garrofa	3.243	3.650	2.549	7.093	9276	6.510
VINYA						
Raïm de taula	201	77	71	677	174	182
Raïm de transformació	1.285	365	498	252.576	281.347	180.644
Vi + most (hl)	3.703	2.703	3.283	2.227.477	2.341.000	1.262.048
OLIVES						
Oliva de taula	44	9	81	33	0	0
Oliva d'almàssera	33.018	5.297	43.588	37.453	11.156	35.641
Oli verge (t)	6.828	920	8.314	7.351	2.042	6.104

(sd) : sense dades a data de referència.

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.2. Estadístiques ramaderes

2.2.1. Moviment comercial pequeri de la Comunitat Valenciana

VENDES DE BESTIAR				4t trimestre 2023		
CLASSE DE BESTIAR	COMUNITAT VALENCIANA			ALACANT		
	Total venut	Per a vida o engreix	Per a sacrifici	Total venut	Per a vida o engreix	Per a sacrifici
VEDELLES	4.881	3.057	1.824	523	266	257
ANOLLS	3.774	72	3.702	1.955	3	1.952
JÒNEGUES DE LLET	683	614	69	0	0	0
JÒNEGUES DE CARN	1.274	79	1.195	158	3	155
VAQUES DE LLET	574	77	497	110	0	110
VAQUES DE CARN	908	545	363	32	10	22
SEMENTALS	101	22	79	38	0	38
BOUS	354	90	264	24	1	23
TOTAL BOVÍ	12.549	4.556	7.993	2.840	283	2.557
CORDERS	83.018	26.416	56.602	27.527	5.180	22.347
OVÍ MAJOR	8.512	6.935	1.577	3.008	2.756	252
TOTAL OVÍ	91.530	33.351	58.179	30.535	7.936	22.599
CABRITETS	7.247	1.619	5.628	2.631	986	1.645
CABRÍ MAJOR	1.752	968	784	922	517	405
TOTAL CABRÍ	8.999	2.587	6.412	3.553	1.503	2.050
GARRINS	477.368	474.900	2.468	52.195	51.960	235
ALTRES PORCS	610.730	85.445	525.285	22.363	13.121	9.242
TOTAL PORCÍ	1.088.098	560.345	527.753	74.558	65.081	9.477
EQUÍ	2.896	1.732	1.164	479	474	5
MULAR	15	15	0	4	4	0
ASINÍ	129	128	1	13	13	0
TOTAL EQUÍ	3.040	1.875	1.165	496	491	5
BROILERS	15.229.494	0	15.229.494	381.924	0	381.924
TITOTS	597.450	1.470	595.980	7.389	270	7.119
POLLETES	549.593	549.593	0	0	0	0
GALLINES PONEDORES	660.999	322	660.677	28.543	22	28.521
POLLETS 1 DIA	4.065.855	4.065.855	0	0	0	0
OUS PERA A COVAR	13.034.130	13.034.130	0	0	0	0
ALTRES AUS	1.850	1.850	0	0	0	0
TOTAL AUS	34.139.371	17.653.220	16.486.151	417.856	292	417.564
TOTAL CONILLS	660.141	9.855	650.286	8.949	1.141	7.808

DESTINACIÓ DEL BESTIAR VENUT				4t trimestre 2023				
CLASSE DE BESTIAR	COMUNITAT VALENCIANA				ALACANT			
	COMUNITAT VALENCIANA	RESTA ESPANYA	FORA DE ESPANYA	TOTAL	COMUNITAT VALENCIANA	RESTA ESPANYA	FORA DE ESPANYA	TOTAL
BOVÍ PER A VIDA	2.573	1.983	0	4.556	44	239	0	283
BOVÍ PER A SACRIFICI	4.748	2.026	1.219	7.993	541	900	1.116	2.557
OVÍ PER A VIDA	16.321	17.002	28	33.351	1.634	6.300	2	7.936
OVÍ PER A SACRIFICI	46.214	11.555	410	58.179	17.837	4.762	0	22.599
CAPRÍ PER A VIDA	1.344	1.230	13	2.587	615	875	13	1.503
CAPRÍ PER A SACRIFICI	3.393	3.019	0	6.412	1.161	889	0	2.050
PORCÍ PER A VIDA	326.675	233.670	0	560.345	7.732	57.349	0	65.081
PORCÍ PER A SACRIFICI	63.631	464.107	15	527.753	4.047	5.430	0	9.477
EQUÍ PER A VIDA	1.070	667	138	1.875	102	336	53	491
EQUÍ PER A SACRIFICI	899	266	0	1.165	0	5	0	5
AUS PER A VIDA	6.303.505	11.349.715	0	17.653.220	60	232	0	292
AUS PER A SACRIFICI	13.447.225	3.038.926	0	16.486.151	295.934	121.630	0	417.564
CONILL PER A VIDA	4.730	5.125	0	9.855	1.141	0	0	1.141
CONILL PER A SACRIFICI	395.476	254.810	0	650.286	7.808	0	0	7.808

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.2. Estadístiques ramaderes

2.2.1. Moviment comercial pequerari de la Comunitat Valenciana

VENDES DE BESTIAR				4t trimestre 2023		
CLASSE DE BESTIAR	CASTELLÓ			VALENCIA		
	Total venut	Per a vida o engreix	Per a sacrifici	Total venut	Per a vida o engreix	Per a sacrifici
VEDELLES	2.108	1.462	646	2.250	1.329	921
ANOLLS	628	42	586	1.191	27	1.164
JÒNEGUES DE LLET	6	0	6	677	614	63
JÒNEGUES DE CARN	365	46	319	751	30	721
VAQUES DE LLET	31	0	31	433	77	356
VAQUES DE CARN	606	335	271	270	200	70
SEMENTALS	48	19	29	15	3	12
BOUS	203	39	164	127	50	77
TOTAL BOVÍ	3.995	1.943	2.052	5.714	2.330	3.384
CORDERES	26.965	9.548	17.417	28.526	11.688	16.838
OVÍ MAJOR	2.791	1.918	873	2.713	2.261	452
TOTAL OVI	29.756	11.466	18.290	31.239	13.949	17.290
CABRITETS	2.857	434	2.423	1.759	199	1.560
CABRÍ MAJOR	301	49	252	529	402	127
TOTAL CABRÍ	3.158	483	2.675	2.288	601	1.687
GARRINS	159.730	158.473	1.257	265.443	264.467	976
ALTRES PORCS	350.218	6.133	344.085	238.149	66.191	171.958
TOTAL PORCÍ	509.948	164.606	345.342	503.592	330.658	172.934
EQUÍ	1.292	692	600	1.125	566	559
MULAR	5	5	0	6	6	0
ASINÍ	0	0	0	116	115	1
TOTAL EQUÍ	1.297	697	600	1.247	687	560
BROILERS	7.937.163	0	7.937.163	6.910.407	0	6.910.407
TITOTS	540.725	0	540.725	49.336	1.200	48.136
POLLETES	10.990	10.990	0	538.603	538.603	0
GALLINES PONEDORES	68.896	300	68.596	563.560	0	563.560
POLLETS 1 DIA	4.065.855	4.065.855	0	0	0	0
OUS PER A COVAR	8.516.130	8.516.130	0	4.518.000	4.518.000	0
ALTRES AUS	1.850	1.850	0	0	0	0
TOTAL AUS	21.141.609	12.595.125	8.546.484	12.579.906	5.057.803	7.522.103
TOTAL CONILLS	381.578	0	381.578	269.614	8.714	260.900

DESTINACIÓ DEL BESTIAR VENUT				4t trimestre 2023				
CLASSE DE BESTIAR	CASTELLÓ				VALENCIA			
	COMUNITAT VALENCIANA	RESTA ESPANYA	FORA DE ESPANYA	TOTAL	COMUNITAT VALENCIANA	RESTA ESPANYA	FORA DE ESPANYA	TOTAL
BOVÍ PER A VIDA	1.536	407	0	1.943	993	1.337	0	2.330
BOVÍ PER A SACRIFICI	1.311	638	103	2.052	2.896	488	0	3.384
OVÍ PER A VIDA	6.459	5.007	0	11.466	8.228	5.695	26	13.949
OVÍ PER A SACRIFICI	13.790	4.090	410	18.290	14.587	2.703	0	17.290
CAPRÍ PER A VIDA	344	139	0	483	385	216	0	601
CAPRÍ PER A SACRIFICI	921	1.754	0	2.675	1.311	376	0	1.687
PORCÍ PER A VIDA	132.680	31.926	0	164.606	186.263	144.395	0	330.658
PORCÍ PER A SACRIFICI	24.570	320.757	15	345.342	35.014	137.920	0	172.934
EQUÍ PER A VIDA	503	135	59	697	465	196	26	687
EQUÍ PER A SACRIFICI	341	259	0	600	558	2	0	560
AUS PER A VIDA	5.980.695	6.614.430	0	12.595.125	322.750	4.735.053	0	5.057.803
AUS PER A SACRIFICI	5.889.304	2.657.180	0	8.546.484	7.261.987	260.116	0	7.522.103
CONILL PER A VIDA	0	0	0	0	3.589	5.125	0	8.714
CONILL PER A SACRIFICI	262.938	118.640	0	381.578	124.730	136.170	0	260.900

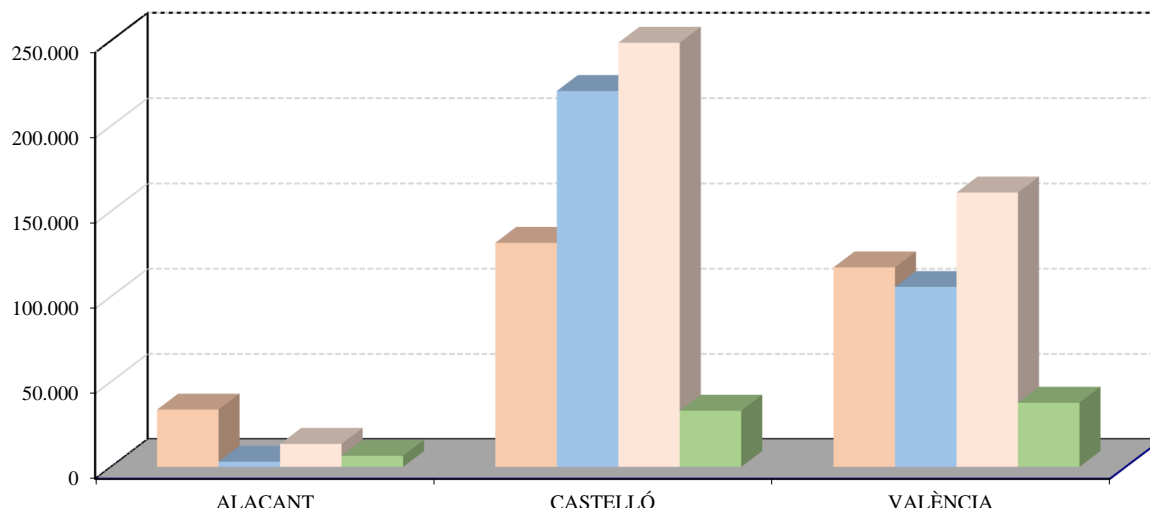
2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.2. Estadístiques ramaderes

2.2.2. Enquestes ramaderes d'existències a les explotacions de la Comunitat Valenciana. Novembre 2023

A. EFECTIUS DE BESTIAR PORCÍ	COMUNITAT VALENCIANA	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA
GARRINS	282.306	33.629	131.557	117.120
PORCS DE 20 A 49 kg	329.172	3.030	220.481	105.661
PORCS PER A SACRIFICI	423.251	13.494	248.759	160.998
De 50 a 79 kg	174.249	8.343	128.228	37.678
De 80 a 109 kg	214.570	5.149	112.113	97.308
De 110 i més kg	34.432	2	8.418	26.012
REPRODUCTORS	77.131	6.484	32.978	37.669
VERROS	432	28	221	183
BACONES	76.699	6.456	32.757	37.486
Que mai han parit	14.654	1.304	5.685	7.665
No cobertes	5.508	504	2.847	2.157
Cobertes	9.146	800	2.838	5.508
Que ja han parit	62.045	5.152	27.072	29.821
Cobertes	45.850	3.965	19.572	22.313
No cobertes	16.195	1.187	7.500	7.508
TOTAL BESTIAR PORCÍ	1.111.860	56.637	633.775	421.448

EXISTÈNCIES DE BESTIAR PORCÍ. COMUNITAT VALENCIANA.
NOVEMBRE 2023

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.3. Estadístiques pesqueres

2.3.1. Captures pesqueres desembarcades a la C.Valenciana (kg)

4^r trimestre 2023

PORTS	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	ACUMULAT ANUAL
SANTA POLA	103.342	192.309	166.407	2.072.486
ALTEA	165.185	82.158	45.975	1.801.545
LA VILA JOIOSA	106.784	0	103.061	1.090.488
XÀVIA	134.647	29.265	15.703	1.085.184
TORREVIEJA	238.874	159.346	4.515	980.989
CALP	59.721	66.571	49.239	832.157
DÈNIA	2.244	14.963	33.749	373.785
MORAIRA	393	74	135	6.411
EL CAMPELLO	276	131	4	5.509
GUARDAMAR	150	137	170	2.728
PROVÍNCIA ALACANT	811.612	544.954	418.958	8.251.282
CASTELLÓ DE LA PLANA	173.310	210.108	63.195	2.280.862
BORRIANA	58.423	68.998	25.989	1.031.304
PENÍSCOLA	68.644	59.015	45.222	719.903
VINARÒS	67.686	64.524	43.034	718.921
BENICARLÓ	44.956	43.880	40.039	506.731
PROVÍNCIA-CASTELLÓ	413.018	446.524	217.480	5.257.721
GANDIA	29.237	33.036	25.794	612.397
CULLERA	6.574	52.998	45.281	594.190
VALÈNCIA	7.357	27.548	13.786	284.555
PROVÍNCIA VALÈNCIA	43.167	113.583	84.861	1.491.141
TOTAL COMUNITAT VALENCIANA	1.267.798	1.105.062	721.299	15.000.145

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.3. Estadístiques pesqueres

2.3.2. Captures pesqueres desembarcades en la Comunitat Valenciana (kg)

4r trimestre 2023

FAO	NOM COMÚ	COMUNITAT VALENCIANA	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	ACUMULAT ANUAL
	PEIXOS	2.367.504	1.340.751	852.678	173.534	11.398.026
ALB	BACORA	0	0	0	0	2.964
AMB	CÈRVIA	68.555	42.462	15.095	10.998	124.241
ANE	ALADROC	701.155	481.252	214.540	5.363	3.872.554
ANK	RAP NEGRE	8	0	8	0	14
ANN	ESPARRALL	12.466	9.141	3.324	0	50.478
ARY	PEIX DE PLATA	6.639	6.524	42	73	46.362
ATB	PEJERREY	1.295	1.264	0	31	8.697
BBS	CAP-ROIG	2.724	1.905	779	40	23.401
BFT	TONYINA	11.707	4.514	7.193	0	270.201
BGR	RONCADOR	256	0	216	39	2.034
BIB	FANECA / MÒLLERA FOSCA	16.193	7.956	8.237	0	38.746
BLL	RÈMOL	498	98	290	110	2.518
BLT	MELVA	17.923	17.722	197	4	210.036
BLU	TALLAHAMS	3.447	1.159	866	1.422	11.674
BOC	GALLET	20	0	20	0	461
BOG	BOGA	8.109	6.219	1.890	0	85.934
BON	BONÍTOL	27.197	24.043	510	2.644	51.537
BPI	XUCLA	4.331	2.143	2.185	3	29.590
BRB	CÀNTERA	2.780	2.549	76	155	9.024
BRF	SERRÀ IMPERIAL	6.631	6.048	574	10	41.471
BSH	TINTORERA	46	46	0	0	60
BSS	LLOBARRO	6.056	5.606	162	288	12.471
BUM	MARLÍ BLAU	0	0	0	0	49
BVV	ESPET BOCA GROGA	0	0	0	0	7
CBC	ANGUILETA DE MAR	5.867	5.768	99	0	34.453
CBM	CORBALL DE ROCA	4.893	235	2.516	2.142	16.009
CBR	SERRÀ	719	23	696	0	5.611
CEO	TROTLLLO	680	527	57	97	4.333
CET	LLENGUADO TASCONER	0	0	0	0	255
CIL	PALAIÀ	32.365	12.204	17.064	3.098	147.383
COB	CORBALL DE SORRA	3.393	732	1.000	1.661	10.540
COE	CONGRE	12.019	6.571	5.056	392	44.256
COU	DONZELLA	0	0	0	0	32
CTB	VIDRIADA/VARIADA	10.446	4.967	3.845	1.634	38.546
CTZ	LLUERNA	1.909	1.856	0	53	14.486
CVW	ULLVERD	117	117	0	0	811
DEC	DÉNTOL	10.163	6.716	2.126	1.322	38.817
DEP	SAMA DE PLUMA	17	17	0	0	202
DGS	CASSÓ	0	0	0	0	18
DOL	LLAMPUGA	2.812	1.429	1.347	35	6.968
DYL	VERAT VOLADOR	1.115	990	72	53	5.409
ECE	PEIX VOLADOR	0	0	0	0	5
ELE	ANGUILA	1	1	0	0	10
EPI	DIMONI GROS	4	4	0	0	49
ETX	AGULLAT NEGRE	339	339	0	0	1.309
EZS	SCORPAENA ELONGATA	235	0	57	179	3.168
FCP	CARPA	3	3	0	0	3
FIM	XANGUET	45	45	0	0	45
FOR	MÒLLERA DE ROCA	5.272	4.940	333	0	26.931
GAR	AGULLA	101	101	0	0	388
GBN	CABOT DE FANG	45	0	45	0	1.538
GFB	MÒLLERA DE FANG	21.992	20.762	69	1.161	135.211
GPD	MERO	1.007	688	216	103	4.236
GSM	PEIX TAMBORER	26	0	26	0	1.263
GUG	LLUERNA VERDA	786	0	786	0	3.581
GUM	LLUERNA FOSCA	3.388	0	3.388	0	10.021
GUN	GARNEU	3.939	13	3.926	0	19.433
GUP	GUTXO BRUT	1	1	0	0	111
GUR	LLUERNA ROJA	1.221	0	1.221	0	6.439
GUU	LLUERNA ROSSA	6.615	339	4.982	1.294	18.514
HDV	TROTLLLO OVALAT	78	44	34	0	617
HKE	LLUÇ	199.442	107.046	82.458	9.938	571.215
HMM	SORELL BLANC	21.540	372	19.957	1.211	118.735
HMY	SORELLA RONCAIRE	1.177	3	899	276	6.651
HOM	SORELL	62.419	41.465	18.660	2.294	424.303
HPR	PEIX RELLOTGE	0	0	0	0	44
JAA	SORELL BLAU	0	0	0	0	7
JAR	RAJADA PELUDA	10	0	0	10	346

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.3. Estadístiques pesqueres

2.3.2. Captures pesqueres desembarcades en la Comunitat Valenciana (kg)

4r trimestre 2023

FAO	NOM COMÚ	COMUNITAT VALENCIANA	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	ACUMULAT ANUAL
	PEIXOS (continuació)					
JDP	ESCURÇANA	23	0	23	0	99
JOD	GALL	5.263	2.735	1.877	652	24.551
JRS	RAJADA	9.310	3.922	2.053	3.334	47.580
KSY	LLENGUADO DE KLEIN	83	80	3	0	829
LDB	PALAIÀ BRUIXA	661	0	403	257	5.617
LDV	CAPET	20.740	826	16.535	3.379	85.551
LEE	PALOMIDA	1.931	99	184	1.649	3.664
LEP	CABET	0	0	0	0	8
LTA	BACORETA	13.826	11.725	1.076	1.025	106.541
MAC	CAVALLA/VERAT	37.344	4.516	32.413	415	121.457
MEG	GALL	1.105	1.105	0	0	9.879
MGA	LLISSA	1.196	0	1.196	0	5.287
MGR	REIG	3.587	3.510	68	10	17.534
MKG	LLENGUADO PELUT	7	0	0	7	311
MKU	MERO ROSAT	14	5	9	0	40
MLR	LLISSA	7.773	1.671	6.102	0	14.856
MMH	MORENA	3.966	2.499	305	1.162	10.533
MON	RAP BLANC	64.791	26.848	31.141	6.802	304.231
MPO	BISBE	6	6	0	0	121
MSP	MARLÍ	294	188	107	0	623
MUF	MÚJOL	31.201	3.692	8.138	19.372	61.963
MUR	MOLL DE ROCA	32.086	16.820	12.802	2.464	184.440
MUT	MOLL DE FANG	133.668	25.771	89.047	18.850	559.108
MYL	MILANA	421	186	233	2	1.614
NAU	PÀMPOL	2	0	0	2	2
OUB	PUPUT/TACÓ	40	20	17	3	1.101
PAC	PAGELL	70.254	9.978	37.525	22.751	419.614
PAR	PAGELL DE TACA ROJA	0	0	0	0	4
PIL	SARDINA	176.562	99.801	76.312	449	1.043.141
PJC	PEZ ARMADO	45	32	13	0	593
POA	CASTANYOLA	63	46	17	0	156
POD	CAPELLÀ	33.783	14.441	11.916	7.427	109.753
POP	SORELL DE PENYA	3.594	3.059	139	396	9.157
QUB	AGULLAT XATO	0	0	0	0	118
REA	PAGRE REIAL	654	0	528	125	2.164
RJC	RAJADA CLAVELLADA	8.271	3.081	5.190	0	50.927
RJM	RAJADA PINTADA	0	0	0	0	69
RJN	RAJADA VESTIDA	23	0	23	0	158
RJO	RAJADA CAPUTXA	182	157	13	11	2.189
RLI	PELUDA IMPERIAL	519	519	0	0	2.925
RNH	PELUDA PIGALLADA	559	559	0	0	2.310
RPG	PAGRE	5.315	3.542	1.316	458	19.961
RSE	ESCÓRPORA	3.405	1.895	706	805	27.845
RUB	SORELLA	5	0	5	0	5
SAA	ALATXA	11.725	11.493	149	82	73.303
SBA	BESUC BLANC	14.804	6.165	8.156	482	82.669
SBG	ORADA	27.555	8.111	17.360	2.084	73.199
SBR	BESUC DE LA TACA	2.042	1.247	792	3	10.656
SBS	OBLADA	677	317	331	29	3.075
SBZ	SARG IMPERIAL	201	38	125	38	922
SDR	FARDATXO	6	0	6	0	8
SFS	SABRE	10	10	0	0	51
SHO	MOIXINA	2.786	2.417	0	369	18.282
SHR	MORRUDA	240	43	122	74	777
SKA	RAJADES	32	0	32	0	230
SKJ	BONÍTOL DE VENTRE RATLLAT	368	0	368	0	597
SLI	LLENGUA DE BACALLÀ	20	17	0	3	297
SLM	SALPA	5.778	2.866	2.415	497	12.508
SMD	MUSSOLA	4.620	2.759	11	1.850	20.539
SNQ	CAPTINYÓS	45	0	45	0	857
SNS	TROMPETER	7	0	7	0	107
SOL	LLENGUADO EUROPEU	9.569	1.671	5.736	2.162	26.662
SOS	LLENGUADO D'ARENA	1.293	0	71	1.223	5.976
SPC	GERRET	598	598	0	0	5.510
SRK	VACA SERRANA	17.936	13.672	620	3.645	103.545
SSB	MABRE	8.916	375	1.328	7.213	39.077
SWA	SARG	12.824	5.267	2.590	4.967	45.425
SWO	PEIX ESPASSA	74.837	49.861	24.976	0	454.390

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.3. Estadístiques pesqueres

2.3.2. Captures pesqueres desembarcades en la Comunitat Valenciana (kg)

4r trimestre 2023

FAO	NOM COMÚ	COMUNITAT VALENCIANA	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	ACUMULAT ANUAL
	PEIXOS (continuació)					
SYC	GAT	7.501	5.978	1.516	7	38.999
SYT	GATVAIRE	0	0	0	0	4
TRG	BALLESTA	1.017	663	47	307	2.387
TSD	SABOGA	138	0	138	0	405
TSU	PEIX CONILL	832	832	0	0	5.874
TTR	PEIX TORPEDE	76	1	4	71	407
TUR	RÉMOL EMPETXINAT	22	1	21	0	155
TZA	ARANYA FRAGATA	4.264	1.877	2.260	126	22.733
TZR	ARANYA NEGRA	11	0	11	0	22
UCA	CORBALL DE FANG	80	0	80	0	871
UMO	CORBALL FOSC	97	0	97	0	1.097
USB	GRIVIA	25	0	25	0	81
UUC	RATA	5.214	1.936	1.973	1.305	32.542
VAD	LLETXA	89	0	89	0	600
VMA	BIS	59.372	54.411	4.419	0	176.122
WEG	ARANYA BLANCA	7.454	1.098	6.355	0	33.424
WHB	BACALLARET	88.949	82.412	604	5.933	186.427
WRF	DOT	74	45	8	20	506
WRM	TORD NEGRE	441	413	18	10	2.324
WRV	TORD VERD	273	234	39	0	1.441
WRX	TORDS	17	17	0	0	455
WSA	SERRÀ DE CUA NEGRA	3.244	0	3.244	0	13.275
XYN	RAOR	0	0	0	0	8
YFC	TAMBORER	344	344	0	0	2.925
YFX	GRÍVIA	29	0	29	0	45
YNU	LLENGUADO PORTUGUÉS	933	0	22	911	5.573
YRS	ESPET	3.318	1.266	1.867	184	15.098
ZGP	RÉMOL DE ROCA	0	0	0	0	109
	CRUSTACIS	509.081	370.323	94.610	44.149	2.168.442
ARA	GAMBA ROJA DEL MEDITERRANI	36.304	30.354	3.063	2.887	150.007
ARS	LLAGOSTÍ MORÚ	292	292	0	0	1.278
CRB	CRANC BLAU	1.262	728	402	132	4.023
DPS	GAMBA BLANCA	279.428	237.909	4.772	36.748	1.324.230
FAM	GAMBETA CRISTAL	964	447	49	467	10.421
FAV	GAMBETA BLANCA	321	321	0	0	3.033
GRQ	CRANC ROIG MEDITERRANI	13.878	12.559	134	1.185	64.166
IOD	FALSA NÈCORA	11.852	9.870	1.602	381	47.051
KPG	CRANC REIAL	7	3	3	1	30
LBE	LLAMÀNTOL EUROPEU	56	38	14	5	1.045
LKO	GAMBETA FLETXA	7.193	7.157	17	18	26.451
LKT	GAMBETA MARCIAL	5.564	5.252	190	122	29.895
LKW	GAMBETA SOLDAT	54.356	48.868	4.974	514	178.673
MTS	GALERA	73.998	13.362	59.488	1.148	230.734
NEP	ESCAMARLÀ	3.407	2.743	218	446	41.753
OLV	CABRA DE FONTS	6	3	3	0	84
PSL	LLAGOSTA SALAMENYA	94	79	15	0	505
SLO	LLAGOSTA	542	271	206	64	8.499
TGS	LLAGOSTÍ MEDITERRANI	19.456	48	19.404	5	45.648
URQ	MUNIDA RUGOSA	13	10	0	3	209
YLL	CIGALA	89	8	55	26	707

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

2.3. Estadístiques pesqueres

2.3.2. Captures pesqueres desembarcades en la Comunitat Valenciana (kg)

4r trimestre 2023

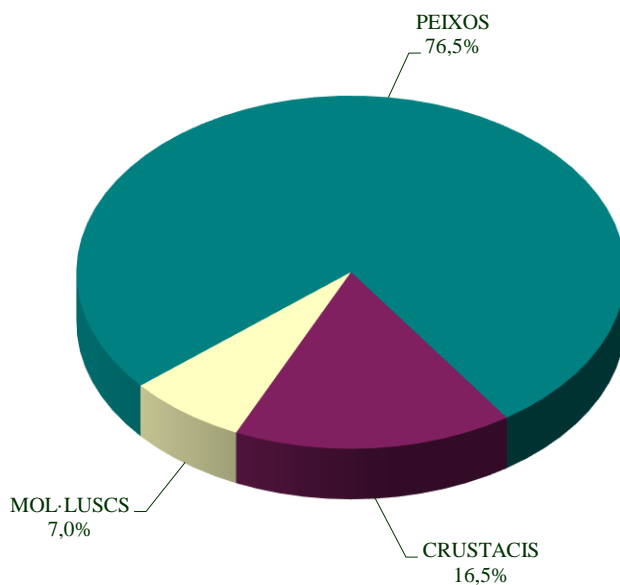
FAO	NOM COMÚ	COMUNITAT VALENCIANA	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	ACUMULAT ANUAL
	MOL-LUSCS	217.317	64.441	129.489	23.387	1.432.517
BOY	CARAGOL DE PUNXES	1.036	46	900	89	8.676
CTC	SÉPIA	61.253	6.363	48.424	6.467	222.395
CTG	CLOÏSSA	3	3	0	0	21
CTR	MORALET	0	0	0	0	13
EDT	POLP PUDENT	8.893	1.867	6.949	76	44.432
EJE	CASTANYÓ	2.756	2.336	261	159	9.683
EOI	POLP BLANC	13.497	4.844	6.148	2.505	88.493
FMG	CASC ACANALAT	0	0	0	0	5
IAR	SÉPIA DE PUNXA	1.775	238	1.306	232	8.033
KDH	CASC TIRRÉ	29	29	0	0	613
KFA	CLOÏSSA CASOLANA	13	0	13	0	85
OCC	POLP	59.040	7.766	44.056	7.218	368.903
OCN	POLP TROBIGUERA	175	2	174	0	6.606
OUL	CALAMARSÓ SUBURATA	998	0	915	83	2.373
OUM	CALAMARSÓ MEDIA	7.067	5.642	1.009	417	18.558
SJA	PETXINA DE PELEGRÍ	3	0	3	0	4
SQE	POTA NEGRA	5.654	5.407	8	239	26.020
SQM	POTA	39.318	20.491	13.542	5.284	570.581
SQR	CALAMARSÓ	15.804	9.406	5.780	618	57.021
	EQUINODERMS	256	11	246	0	1.161
JCR	ESPA DENYA	237	11	226	0	1.137
URM	ERIÇ DE MAR	20	0	20	0	24
TOTAL CAPTURES DESEMBARCADES		3.094.158	1.775.525	1.077.022	241.069	15.000.145

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

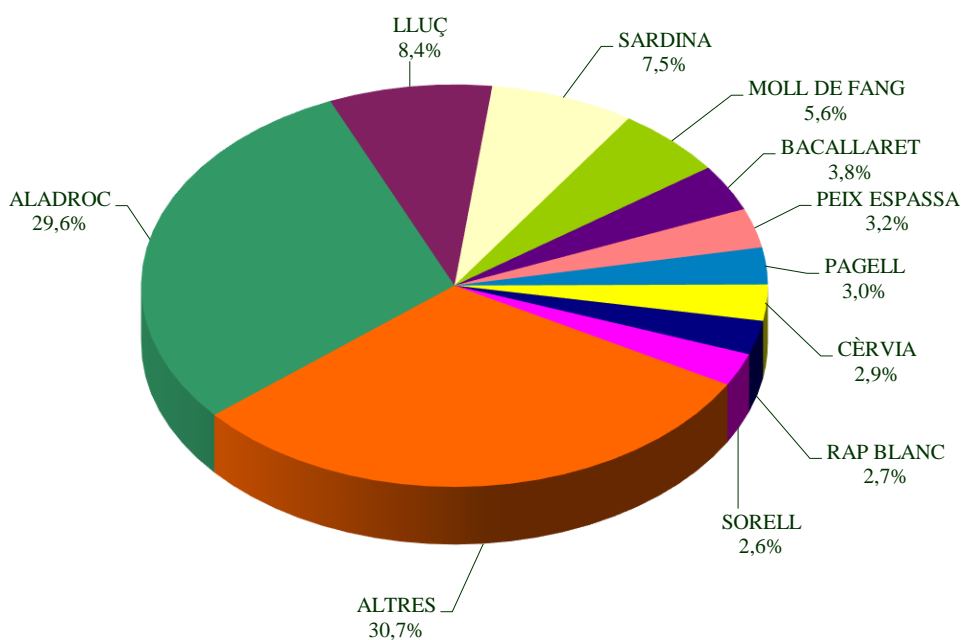
2.3. Estadístiques pesqueres

2.3.2. Captures pesqueres desembarcades a la C. Valenciana. Quart trimestre 2023 (kg)

CAPTURES DE PEIXOS, CRUSTACIS I MOL·LUSCS

CAPTURES DE PEIXOS

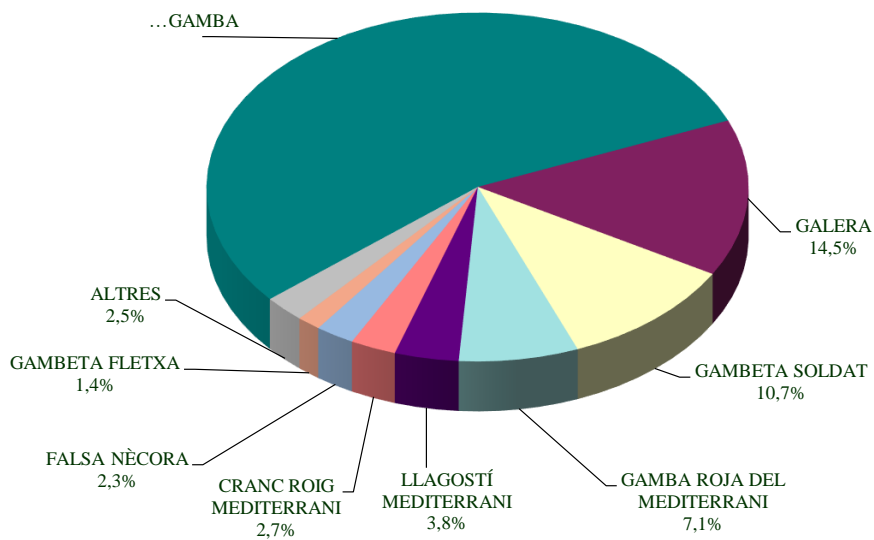

2. INFORMACIÓ ESTADÍSTICA

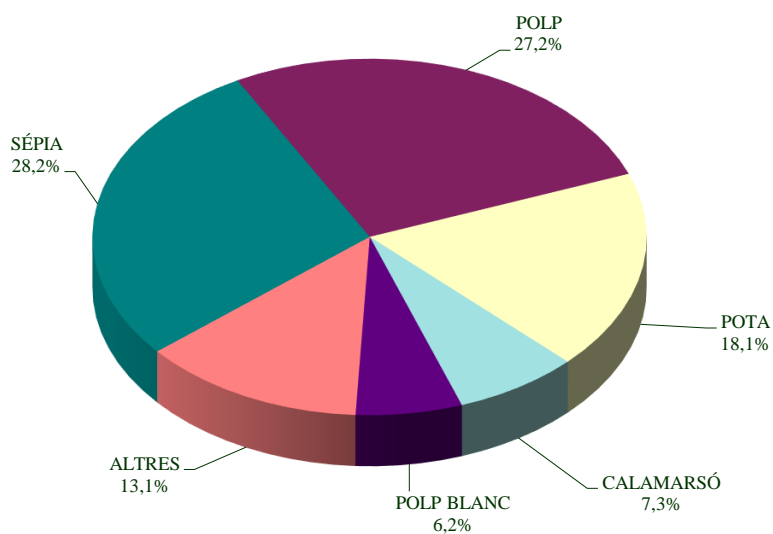
2.3. Estadístiques pesqueres

2.3.2. Captures pesqueres desembarcades a la C.Valenciana. Quart trimestre 2023 (kg)

CAPTURES DE CRUSTACIS

CAPTURES DE MOL·LUSCS

3. COMERÇ EXTERIOR AGROALIMENTARI

3.1 Exportacions agroalimentàries de la Comunitat Valenciana

PRODUCTES	TOTAL				UNIÓ EUROPEA			
	Tones		Milers d'euros		Tones		Milers d'euros	
	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL. 2023	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL. 2023	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL. 2023	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL. 2023
ANIMALS VIUS	79	89	647	982	67	72	406	492
CARNS I MENUTS COMESTIBLES	19.954	80.250	86.939	354.142	11.784	48.831	60.990	250.732
Carn de boví	9.164	38.979	50.004	211.817	8.563	35.114	46.880	193.332
Carn de porcí	3.571	12.408	13.387	47.372	86	293	640	2.056
Carn d'oví o caprí	261	1.595	1.993	12.053	207	1.191	1.837	10.171
Carn i menuts d'aus	3.060	11.443	5.919	22.794	1.177	4.653	3.462	13.105
Carn i menuts salats o en salmorra	648	2.457	8.855	31.373	426	1.636	5.574	19.988
PEIXOS, CRUSTACIS I MOL·LUSCOS	11.438	50.134	67.839	295.285	10.374	42.050	62.839	264.277
Peix	5.324	25.908	31.197	148.443	4.728	19.954	30.043	135.164
Crustacis	746	2.469	6.041	19.485	741	2.360	5.958	18.530
Mol·luscos	4.822	19.091	28.822	119.520	4.359	17.069	25.058	102.746
LLET, OUS I MEL	10.316	32.996	31.144	109.457	4.265	15.499	15.106	55.386
Iogurt	365	747	912	1.843	22	154	60	390
Formages	324	1.854	2.854	15.937	129	502	1.245	5.087
Ous	2.484	8373	5.396	18.234	930	4.216	1.907	9.506
Mel natural	4.132	14.307	15.841	55.296	3.044	10.308	10.698	36.671
ALTRES D'ORIGEN ANIMAL	4.477	27.706	8.468	63.648	3.370	17.430	4.405	33.025
TOTAL ORIGEN ANIMAL	46.264	191.175	195.037	823.513	29.859	123.882	143.745	603.911
PLANTES I FLORS	20.334	143.108	20.822	165.650	12.227	115.682	15.566	139.263
Estaqes i empelts	19.514	138.611	15.865	144.990	11.416	111.246	10.925	119.862
HORTALISSES	198.161	905.700	324.834	1.384.009	136.554	640.912	214.150	949.911
Creïlles	3.709	21.463	2.306	15.720	3.666	16.787	2.166	11.563
Tomaques	14.041	45.192	36.882	111.419	9.255	29.488	25.077	74.026
Cebes, alls i altres aliàcies	52.230	203.765	66.241	266.212	34.600	136.611	38.037	158.770
Cols, colfllors i similars	15.875	66.145	33.528	118.386	9.235	42.027	18.214	67.922
Encisams, escaroles i endívies	16.679	53.838	28.420	95.306	9.520	28.156	18.275	55.913
Cogombres	22.668	55.096	36.754	95.287	19.281	42.845	31.289	75.614
Maduixes i maduixots	359	23.002	1.636	70.659	356	21.973	1.614	66.562
Melons d'Alger	1.434	135.878	939	110.774	1.390	110.432	902	93.387
Melons	2.291	43.027	2.686	45.710	2.196	32.651	2.559	34.446
Carxofes	3.546	9.925	4.981	15.276	2.552	6.432	3.678	10.426
Pimentons	17.286	74.378	36.828	178.252	10.876	50.435	23.465	124.422
Carabasseta	11.228	33.870	15.616	45.568	9.479	27.401	13.208	37.350
FRUITES	974.055	2.458.990	1.283.584	3.355.743	804.282	2.052.246	1.051.431	2.772.698
Ametles	12.738	42.492	61.797	215.347	10.751	36.124	51.718	180.477
Taronges	255.151	928.469	267.046	899.529	221.512	794.020	231.898	759.221
Mandarines	462.212	879.758	600.697	1.251.451	378.149	721.737	483.723	1.010.335
Llimes	74.805	231.367	96.065	300.862	54.594	180.545	73.034	239.980
Raïm de taula	10.210	23.448	28.977	60.994	8.635	16.156	25.235	43.796
Albercocs	606	13.656	840	27.896	606	12.640	840	25.080
Bresquilles	2.235	74.340	3.448	122.809	2.230	69.299	3.430	112.977
Prunes	907	6.195	1.782	10.391	890	5.721	1.753	9.501
Caquis	112.004	116.796	147.966	157.499	92.457	96.693	118.576	127.150
CAFÉ, TE, MATE I ESPÈCIES	1.833	7.309	17.162	71.473	560	2.409	5.440	25.387
CEREALS	22.073	103.607	25.462	108.393	17.150	84.254	19.367	84.904
Arròs	21.503	87.189	24.602	99.781	16.895	68.479	18.789	77.185
DERIVATS DE LA MOLINERIA	18.467	84.477	22.286	95.747	6.819	40.794	9.694	47.597
LLAVORS, OLEAGINOSOS...	11.661	45.890	17.829	68.955	2.949	9.870	9.947	39.979
Garrofes	6.558	24.633	7.871	25.977	1.166	2.870	3.537	9.686
GOMES, RESINES I ALTRES	4.937	19.815	21.209	127.883	4.172	15.739	9.104	63.854
MATÈRIES TRENABLES	660	3.139	372	1.926	363	1.899	194	1.047
TOTAL ORIGEN VEGETAL	1.252.180	3.772.036	1.733.559	5.379.778	985.076	2.963.805	1.334.894	4.124.639
TOTAL EXPORTACIONS AGRÀRIES	1.298.444	3.963.211	1.928.597	6.203.291	1.014.935	3.087.687	1.478.639	4.728.550

3. COMERÇ EXTERIOR AGROALIMENTARI

3.1 Exportacions agroalimentàries de la Comunitat Valenciana

PRODUCTES	TOTAL				UNIÓ EUROPEA			
	Tones		Milers d'euros		Tones		Milers d'euros	
	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL. 2023	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL. 2023	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL. 2023	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL. 2023
GREIXOS, OLIS I CERES	30.676	113.722	39.897	140.165	21.959	81.519	23.428	80.774
Oli d'oliva verge	1.607	7.918	13.061	47.157	669	3.092	5.239	17.143
Altres olis d'oliva	401	931	2.821	5.858	31	116	140	659
PREPARATS CARN I PEIX	2.542	10.282	14.288	57.600	1.862	7.788	9.991	41.539
SUCRES I ART. CONFITERIA	12.064	46.843	42.913	175.836	5.281	20.498	13.983	57.531
CACAU I PREPARATS	13.126	45.162	52.391	172.303	6.589	25.354	24.261	87.492
PREPARATS CEREALS I	24.846	96.800	68.511	262.710	14.962	59.585	38.965	152.073
PREPARATS DE VEGETALS	99.123	416.463	170.922	689.642	65.031	268.840	99.881	400.250
Hortalisses preparades o conservades	27.945	114.042	53.512	215.029	15.668	61.789	29.435	117.125
Fruïtes preparades o conservades	16.858	69.928	54.774	205.759	11.365	48.168	35.908	137.063
Sucos no alcohòlics	52.840	227.010	59.492	256.828	37.495	157.202	33.423	142.405
BEGUDES, ALCOHOLS I VINAGRES	156.312	576.249	129.840	498.610	54.914	208.079	51.654	198.457
Vi embotellat	12.666	54.388	27.837	112.667	6.699	27.828	11.725	48.047
Vi a granel	46.395	157.091	23.072	80.907	14.537	58.105	7.044	29.850
Alcohols	2.124	8.227	9.645	39.999	1.804	6.189	6.815	27.048
ALTRES PRODUCTES TRANSFORMATS	31.625	139.481	101.096	472.502	21.152	92.171	48.293	261.194
MERCADERIES NO ALIMENTÀRIES*	9.940	41.524	53.288	277.201	5.686	26.605	42.952	225.761
TOTAL PROD. TRANSFORMATS	380.254	1.486.527	673.147	2.746.569	197.436	790.439	353.409	1.505.070
TOTAL EXPORTACIONS AGROALIMENTÀRIES	1.678.699	5.449.738	2.601.744	8.949.860	1.212.371	3.878.126	1.832.048	6.233.620

*TARIC 2401, 290543-290545, 3301, 330210, 3501-3505, 380910, 3823, 382460, 4101-4103, 4301, 5001-5003, 5101-5105, 5201-5203, 5301-5305

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades DataComex del Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa. Dades provisionals.

3. COMERÇ EXTERIOR AGROALIMENTARI

3.2 Importacions agroalimentàries de la Comunitat Valenciana (tones i milers d'euros)

PRODUCTES	TOTAL				UNIÓ EUROPEA			
	Tones		Milers d'euros		Tones		Milers d'euros	
	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL . 2023	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL . 2023	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL . 2023	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL . 2023
ANIMALS VIUS	3.567	11.121	13.153	43.211	3.566	11.109	13.110	43.070
CARNS I DESPULLES COMESTIBLES	11.507	40.093	41.770	153.975	11.152	38.320	39.772	144.337
Carn de boví	1.823	7.198	12.726	49.598	1.750	6.853	11.911	45.709
Carn de porcí	1.701	6.060	5.504	19.594	1.701	5.945	5.504	19.127
Carn d'oví o caprí	91	446	665	3.452	33	176	252	1.386
Carn i despulles d'aus	5.688	19.676	15.714	58.545	5.548	19.038	15.407	57.145
PEIXOS, CRUSTACIS, MOL·LUSCOS...	27.734	121.312	147.464	646.576	11.559	45.145	59.967	235.311
Peix	12.979	52.102	64.155	267.803	9.491	36.483	46.753	191.871
Crustacis	4.139	12.776	31.830	97.857	413	1.180	3.794	10.057
Mol·luscs	10.557	56.192	51.187	280.200	1.601	7.247	9.304	32.914
LLET I DERIVATS, OUS, MEL...	24.632	94.299	72.605	292.637	20.706	79.815	63.865	258.559
Llet i nata	3.799	18.901	9.778	54.483	3.774	18.860	9.756	54.444
Iogurt	6.547	21.946	11.843	41.341	6.547	21.946	11.843	41.340
Formatge	5.501	20.094	28.073	101.714	5.215	19.162	26.174	95.623
Mel natural	4.342	17.390	8.051	34.680	760	4.005	2.078	9.733
ALTRES D'ORIGEN ANIMAL	2.428	18.783	12.444	71.280	1.400	14.657	3.250	30.267
TOTAL ORIGEN ANIMAL	69.868	285.607	287.436	1.207.680	48.384	189.047	179.964	711.545
PLANTES I FLORS	4.140	16.512	19.625	73.805	3.203	12.756	12.791	48.855
Flors tallades	1.579	5.641	11.512	40.714	859	3.033	5.217	19.012
LLEGUMS, HORTALISSES...	89.594	327.798	72.986	274.759	50.927	154.364	35.188	113.617
Creïlles	23.364	78.161	9.855	34.709	23.358	59.377	9.838	25.266
Cebes, alls i altres al·liàcies	19.923	79.066	15.850	61.165	6.448	19.218	6.866	19.244
Melons	15.050	30.459	11.893	26.588	66	1.005	94	1.228
Espàrrecs	335	845	1.981	4.903	0	0	0	0
FRUITES, CORFES DE CÍTRICS	97.240	421.846	255.599	942.595	36.248	113.451	69.549	180.121
Ametles	20.351	77.287	64.397	270.218	6.786	8.974	17.248	25.470
Altres fruites amb corfa	12.524	44.866	80.229	276.331	556	2.541	3.620	15.555
Plàtans frescos o secs	10.836	44.941	8.328	34.528	628	2.762	499	2.252
Dàtils, figues...	5.591	21.984	4.537	17.900	104	657	113	757
Taronges	10.493	94.624	11.198	73.654	3.611	20.435	4.106	18.720
Mandarines	2.809	22.921	3.434	25.012	1.619	10.836	1.929	11.196
Llimes	674	7.762	748	7.203	508	1.382	519	1.424
Raïm de taula	7.952	14.748	22.656	38.453	6.957	10.454	19.546	26.809
Pases	2.449	6.688	5.061	13.696	45	145	117	348
Pomes	7.750	29.262	9.237	33.992	7.730	28.920	9.218	33.486
Kiwis	2.935	12.242	6.191	24.398	2.331	9.682	3.996	15.032
CAFÉ, TE, MATE I ESPÈCIES	4.145	21.723	25.507	105.364	1.157	3.884	9.200	30.619
CEREALS	575.906	1.673.150	144.582	508.260	102.544	368.340	26.663	122.916
Blat	180.006	469.407	44.797	127.747	5.008	98.489	2.893	35.417
Dacsa	320.185	889.483	74.520	239.116	81.974	169.781	18.064	46.924
Arròs	18.620	163.873	13.382	105.276	3.865	24.532	3.400	22.749
DERIVATS DE LA MOLINERIA	8.414	130.637	7.853	59.752	6.612	119.322	6.311	51.763
LLAVORS, OLEAGINOSSES...	22.661	86.902	57.203	245.679	5.260	19.820	16.133	93.929
Cacauets	7.805	29.312	13.347	48.529	77	359	178	756
Llavors gira-sol	9.078	34.379	17.024	64.427	2.198	8.036	2.943	11.486
Garrofes	1.366	5.816	1.373	21.130	1.216	4.924	713	8.253
GOMES, RESINES I ALTRES	390	2.266	4.669	27.454	252	1.199	1.869	9.353
MATÈRIES TRENABLES	5.756	27.882	3.193	18.985	243	668	92	330
TOTAL ORIGEN VEGETAL	808.246	2.708.717	591.217	2.256.654	206.446	793.804	177.795	651.504
TOTAL IMPORTACIONS AGRÀRIES	878.114	2.994.324	878.653	3.464.333	254.829	982.851	357.759	1.363.049

3. COMERÇ EXTERIOR AGROALIMENTARI

3.2 Importacions agroalimentàries de la Comunitat Valenciana (tones i milers d'euros)

PRODUCTES	TOTAL				UNIÓ EUROPEA			
	Tones		Milers d'euros		Tones		Milers d'euros	
	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL . 2023	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL . 2023	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL . 2023	4t TRIM. 2023	TOTAL ACUMUL . 2023
GREIXOS, OLIS I CERES	48.233	329.933	69.781	387.889	13.991	30.961	15.452	40.812
Oli de palma	1.406	118.225	1.498	125.946	203	972	405	1.926
Oli de gira-sol	7.981	12.706	6.637	12.498	816	2.980	1.177	4.689
PREPARATS CARN I PEIX	8.078	32.984	38.092	146.427	4.276	17.555	20.647	77.832
SUCRES I ARTS. CONFITERIA	33.926	125.041	34.811	127.070	18.120	80.518	21.700	90.357
CACAU I PREPARATS	20.633	87.993	68.321	268.071	6.394	22.647	24.414	87.245
PREPARATS CEREALS I PASTISSERIA	18.959	69.651	46.905	168.891	17.683	64.613	42.920	154.158
PREPARATS DE VEGETALS	39.223	153.786	73.145	285.450	12.217	49.689	26.713	102.279
Sucs no alcohòlics	12.215	48.675	23.708	96.037	2.366	14.077	6.020	29.579
PREPARACIONS ALIMENTÀRIES DIVERSES	8.878	38.786	35.383	153.420	6.425	28.700	29.083	127.323
BEGUDES, ALCOHOLS I VINAGRES	76.452	319.161	75.167	302.319	58.384	257.046	48.427	198.806
Cervesa de malta	30.696	140.666	22.041	101.562	30.290	137.297	21.526	98.071
Vi i most	3.746	10.911	6.326	17.953	2.293	4.858	5.015	12.546
Alcohols	18.320	55.365	32.032	116.793	3.511	8.809	8.499	28.719
RESIDUS I ALIMENTS PER A BESTIAR	56.464	173.075	39.448	125.939	9.726	33.416	14.517	49.169
TABAC	151	650	6.948	36.630	72	278	2.355	12.345
ALTRES MERCADERIES NO ALIMENTÀRIES*	7.315	35.011	21.479	81.648	4.022	13.804	14.228	52.627
TOTAL PROD. TRANSFORMATS	318.312	1.366.072	509.479	2.083.753	151.310	599.229	260.455	992.952
TOTAL IMPORTACIONS AGROALIMENTÀRIES	1.196.426	4.360.397	1.388.132	5.548.086	406.139	1.582.079	618.214	2.356.001

*TARIC 290543-290545, 3301, 330210, 3501-3505, 380910, 3823, 382460, 4101-4103, 4301, 5001-5003, 5101-5105, 5201-5203, 5301-5305

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades DataComex del Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa. Dades provisionals.

3. COMERÇ EXTERIOR AGROALIMENTARI

3.3 Destinacions de les exportacions cítriques de la Comunitat Valenciana

DESTINACIONS	TOTAL CÍTRICS				TARONGES			
	Tones		Milers d'euros		Tones		Milers d'euros	
	Setembre-Desembre 2023	Total acumulat campanya 2023/2024	Setembre-Desembre 2023	Total acumulat campanya 2023/2024	Setembre-Desembre 2023	Total acumulat campanya 2023/2024	Setembre-Desembre 2023	Total acumulat campanya 2023/2024
FRANÇA	151.680	151.680	194.661	194.661	56.434	56.434	62.404	62.404
PAÏSOS BAIXOS	48.060	48.060	57.974	57.974	16.547	16.547	16.684	16.684
ALEMANYA	232.762	232.762	289.512	289.512	80.439	80.439	86.302	86.302
ITÀLIA	27.199	27.199	31.665	31.665	10.139	10.139	10.686	10.686
IRLANDA	8.917	8.917	11.058	11.058	3.033	3.033	3.228	3.228
DINAMARCA	16.900	16.900	20.791	20.791	4.755	4.755	4.737	4.737
GRÈCIA	25	25	37	37	2	2	2	2
PORTUGAL	3.443	3.443	3.787	3.787	1.029	1.029	958	958
BÈLGICA	25.550	25.550	35.077	35.077	6.874	6.874	7.062	7.062
LUXEMBURG	879	879	1.422	1.422	382	382	518	518
SUÈCIA	30.121	30.121	31.877	31.877	9.874	9.874	9.283	9.283
FINLÀNDIA	15.225	15.225	16.248	16.248	2.762	2.762	2.530	2.530
ÀUSTRIA	11.861	11.861	15.193	15.193	4.458	4.458	4.794	4.794
MALTA	515	515	670	670	259	259	315	315
ESTÒNIA	3.156	3.156	3.621	3.621	648	648	813	813
LETÒNIA	4.778	4.778	5.870	5.870	891	891	939	939
LITUÀNIA	3.597	3.597	3.473	3.473	388	388	391	391
POLÒNIA	59.976	59.976	64.929	64.929	14.992	14.992	15.174	15.174
REPÚBLICA TXECA	21.650	21.650	22.703	22.703	6.633	6.633	6.645	6.645
ESLOVÀQUIA	8.387	8.387	9.121	9.121	2.289	2.289	2.547	2.547
HONGRIA	5.959	5.959	7.349	7.349	1.885	1.885	2.190	2.190
ROMANIA	1.554	1.554	1.910	1.910	479	479	559	559
BULGÀRIA	9	9	9	9	1	1	1	1
ESLOVÈNIA	1.361	1.361	1.653	1.653	936	936	1.109	1.109
CROACIA	3.098	3.098	3.118	3.118	2.781	2.781	2.682	2.682
XIPRE	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL UE	686.660	686.660	833.728	833.728	228.908	228.908	242.553	242.553
REGNE UNIT	78.526	78.526	88.544	88.544	17.486	17.486	16.441	16.441
NORUEGA	15.894	15.894	20.759	20.759	3.706	3.706	3.908	3.908
SUÏSSA	20.081	20.081	29.876	29.876	6.132	6.132	7.107	7.107
RESTA D'EUROPA	2.998	2.998	3.801	3.801	1.013	1.013	1.280	1.280
TOTAL EUROPA	804.159	804.159	976.709	976.709	257.245	257.245	271.289	271.289
EEUU	333	333	453	453	-	-	-	-
EL CANADÀ	16.037	16.037	25.277	25.277	2.918	2.918	3.524	3.524
EL BRASIL	3.224	3.224	4.173	4.173	1.749	1.749	2.059	2.059
UNIÓ D'EMIRATS ÀRABS	944	944	1.747	1.747	95	95	98	98
XINA	-	-	-	-	-	-	-	-
RESTA DEL MÓN	2.642	2.642	4.257	4.257	605	605	837	837
T O T A L	827.339	827.339	1.012.616	1.012.616	262.612	262.612	277.807	277.807

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades DataComex del Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa. Dades provisionals.

3. COMERÇ EXTERIOR AGROALIMENTARI

3.3 Destinacions de les exportacions cítriques de la Comunitat Valenciana

DESTINACIONS	MANDARINES				LLIMES			
	Tones		Milers d'euros		Tones		Milers d'euros	
	Setembre-Desembre 2023	Total acumulat campanya 2023/2024	Setembre-Desembre 2023	Total acumulat campanya 2023/2024	Setembre-Desembre 2023	Total acumulat campanya 2023/2024	Setembre-Desembre 2023	Total acumulat campanya 2023/2024
FRANÇA	79.876	79.876	112.080	112.080	11.913	11.913	15.960	15.960
PAÏSOS BAIXOS	28.791	28.791	37.880	37.880	2.345	2.345	2.970	2.970
ALEMANYA	126.421	126.421	163.333	163.333	22.566	22.566	36.075	36.075
ITÀLIA	11.777	11.777	15.450	15.450	5.030	5.030	5.303	5.303
IRLANDA	5.454	5.454	7.367	7.367	384	384	413	413
DINAMARCA	10.237	10.237	12.973	12.973	1.718	1.718	2.822	2.822
GRÈCIA	16	16	23	23	7	7	12	12
PORTUGAL	1.465	1.465	1.795	1.795	665	665	771	771
BÈLGICA	17.238	17.238	25.954	25.954	1.263	1.263	1.856	1.856
LUXEMBURG	414	414	761	761	76	76	131	131
SUÈCIA	17.940	17.940	20.180	20.180	2.179	2.179	2.264	2.264
FINLÀNDIA	12.015	12.015	13.197	13.197	417	417	488	488
ÀUSTRIA	5.533	5.533	7.063	7.063	1.862	1.862	3.322	3.322
MALTA	156	156	263	263	85	85	78	78
ESTÒNIA	2.447	2.447	2.735	2.735	55	55	68	68
LETÒNIA	3.801	3.801	4.839	4.839	37	37	43	43
LITUÀNIA	3.181	3.181	3.057	3.057	28	28	25	25
POLÒNIA	40.714	40.714	44.997	44.997	4.057	4.057	4.517	4.517
REPÚBLICA TXECA	11.051	11.051	11.527	11.527	3.825	3.825	4.373	4.373
ESLOVÀQUIA	4.098	4.098	4.478	4.478	1.920	1.920	1.992	1.992
HONGRIA	2.839	2.839	3.497	3.497	1.176	1.176	1.590	1.590
ROMANIA	907	907	1.154	1.154	168	168	197	197
BULGÀRIA	-	-	-	-	4	4	4	4
ESLOVÈNIA	299	299	343	343	126	126	200	200
CROACIA	76	76	86	86	235	235	341	341
XIPRE	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL UE	386.744	386.744	495.034	495.034	62.143	62.143	85.813	85.813
REGNE UNIT	44.949	44.949	54.479	54.479	15.863	15.863	17.387	17.387
NORUEGA	11.957	11.957	16.572	16.572	226	226	274	274
SUÏSSA	12.106	12.106	20.358	20.358	1.547	1.547	2.055	2.055
RESTA D'EUROPA	1.935	1.935	2.427	2.427	39	39	57	57
TOTAL EUROPA	457.690	457.690	588.870	588.870	79.818	79.818	105.586	105.586
EEUU	-	-	-	-	333	333	453	453
EL CANADÀ	10.314	10.314	18.065	18.065	2.776	2.776	3.630	3.630
EL BRASIL	1.332	1.332	1.927	1.927	76	76	105	105
UNIÓ D'EMIRATS ÀRABS	849	849	1.649	1.649	-	-	-	-
XINA	-	-	-	-	-	-	-	-
RESTA DEL MÓN	1.927	1.927	3.272	3.272	63	63	93	93
T O T A L	472.113	472.113	613.782	613.782	83.066	83.066	109.867	109.867

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades DataComex del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme. Dades provisionals.

4. NORMATIVA AGROALIMENTÀRIA

PAC Ajudes directes i al desenvolupament rural

Normativa estatal:

- Reial decret 1177/2023, de 27 de desembre, pel qual es modifiquen diversos reials decrets dictats per a l'aplicació a Espanya de la política agrícola comuna: [BOE 28/12/2023](#)

Normativa autonòmica:

- Resolució de 23 de novembre de 2023, del conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, per la qual s'establixen determinades condicions aplicables dels règims voluntaris a favor del clima, el medi ambient i el benestar animal (ecorègims) previstos en el Pla estratègic de la política agrària comuna (PEPAC) i en relació amb l'aplicació de la condicionalitat reforçada per a la campanya 2023/2024: [DOGV 28/11/2023](#)
- Resolució de 24 de novembre de 2023, del director general de política agrària comuna, sobre l'ampliació de terminis de plantació de vinya de vinificació amb la finalitat de pal·liar les conseqüències de l'impacte de la sequera l'any 2023: [DOGV 01/12/2023](#)

PAC Programes sectorials

Normativa estatal:

- Reial decret 812/2023, de 8 de novembre, pel qual es modifica el Reial decret 905/2022, de 25 d'octubre, pel qual es regula la intervenció sectorial vitivinícola en el marc del Pla estratègic de la política agrícola comuna: [BOE 9/11/2023](#)

PAC Mesures excepcionals

Normativa estatal:

- Reial decret 785/2023, de 17 d'octubre, pel qual es despleguen determinades disposicions de la Unió Europea que estableixen mesures per a respondre a problemes específics en els sectors de fruites i hortalisses i vitivinícola causats per fenòmens meteorològics adversos i per les pertorbacions del mercat: [BOE 18/10/2023](#)

Altres disposicions de la PAC

Normativa europea:

- Reglament d'execució (UE) 2023/2110, de la Comissió, de 10 d'octubre de 2023, pel qual es fixen els volums d'activació per als anys 2024 i 2025 a l'efecte de la possible aplicació de drets d'importació addicionals a determinades fruites i hortalisses: [DOUE L, 11/10/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2141, de la Comissió, de 13 d'octubre de 2023, que modifica el Reglament d'execució (UE) 2023/130 pel que fa a la notificació de les sancions en el marc de la condicionalitat i el Reglament d'execució (UE) 2021/2290 pel que fa a la notificació dels acomptes en els indicadors de realització utilitzats per a la liquidació del rendiment i dels valors agregats dels indicadors de realització: [DOUE L, 16/10/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2155, de la Comissió, de 17 d'octubre de 2023, pel qual es modifica el Reglament d'execució (UE) 2022/128 pel que fa a determinats requisits de notificació aplicables a les comunicacions en format electrònic relatives al FEAGA: [DOUE L, 18/10/2023](#)

- Reglament d'execució (UE) 2023/2157 de la Comissió, de 17 d'octubre de 2023, pel qual es modifica i es corregix el Reglament d'execució (UE) 2022/1475 respecte de la descripció de l'estructura dels codis pressupostaris i el tipus i format de la informació que ha de remetre's a l'efecte de seguiment i avaluació dels plans estratègics de la PAC: [DOUE L, 18/10/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2430 de la Comissió, de 17 d'agost de 2023, pel qual s'establixen disposicions relatives als controls de conformitat amb les normes de comercialització per al sector de les fruites i hortalisses, determinats productes procedents de fruites i hortalisses transformades i el sector dels plàtans: [DOUE L, 03/11/2023](#)
- Reglament delegat (UE) 2023/2429, de la Comissió, de 17 d'agost de 2023, pel qual es completa el Reglament (UE) núm. 1308/2013, del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa a les normes de comercialització per al sector de les fruites i hortalisses, determinats productes procedents de fruites i hortalisses transformades i el sector dels plàtans, i pel qual es deroguen el Reglament (CE) núm. 1666/1999, de la Comissió, i els reglaments d'execució (UE) núm. 543/2011 i (UE) núm. 1333/2011, de la Comissió: [DOUE L, 03/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2466, de la Comissió, de 17 d'agost de 2023, pel qual s'establixen disposicions aplicables del Reglament (UE) núm. 1308/2013, del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa a les normes de comercialització dels ous: [DOUE L, 08/11/2023](#)
- Reglament delegat (UE) 2023/2465, de la Comissió, de 17 d'agost de 2023, pel qual es completa el Reglament (UE) núm. 1308/2013, del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa a les normes de comercialització dels ous i pel qual es deroga el Reglament (CE) núm. 589/2008, de la Comissió: [DOUE L, 08/11/2023](#)
- Reglament delegat (UE) 2023/2598, de la Comissió, d'11 de setembre de 2023, que corregix la versió eslovena del Reglament delegat (UE) 2022/2104, de la Comissió, pel qual es completa el Reglament (UE) núm. 1308/2013, del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa a les normes de comercialització de l'oli d'oliva: [DOUE L, 20/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2664, de la Comissió, de 22 de novembre de 2023, pel qual es modifica el Reglament (CE) núm. 1484/95 pel que fa a la fixació dels preus representatius en els sectors de la carn d'aus de corral, dels ous i de l'ovoalbúmina: [DOUE C, 24/11/2023](#)
- Comunicació de la Comissió per la qual s'aclarix la legislació aplicable als requisits d'importació del cànem i les llavors de cànem a què es referix l'article 189 del Reglament (UE) núm. 1308/2013, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 06/12/2023](#)
- Comunicació de la Comissió - directrius de la Comissió sobre l'exclusió de l'article 101 del Tractat de funcionament de la Unió Europea per als acords de sostenibilitat dels productors agrícoles de conformitat amb l'article 210 bis del Reglament (UE) núm. 1308/2013: [DOUE L, 08/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2834 de la Comissió, de 10 d'octubre de 2023, pel qual s'establixen disposicions aplicables del Reglament (UE) núm. 1308/2013, del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa a les importacions en els sectors de l'arròs, dels cereals, del sucre i dels llúpols: [DOUE L, 21/12/2023](#)
- Reglament delegat (UE) 2023/2835, de la Comissió, de 10 d'octubre de 2023, pel qual es completa el Reglament (UE) núm. 1308/2013, del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa a les disposicions relatives a la importació en els sectors de l'arròs, els cereals, el sucre i el llúpol i es deroguen els Reglaments (CE) núm. 3330/94, (CE) núm. 2810/95, (CE) núm. 951/2006, (CE) núm. 972/2006, (CE) núm. 504/2007, (CE) núm. 1375/2007, (CE)

núm. 402/2008, (CE) núm. 1295/2008, (CE) núm. 1312/2008 i (UE) núm. 642/2010, (CEE) núm. 1361/76, (CEE) núm. 1842/81, (CEE) núm. 3556/87, (CEE) núm. 3846/87, (CEE) núm. 815/89, (CE) núm. 765/2002, (CE) núm. 1993/2005, (CE) núm. 1670/2006, (CE) núm. 1731/2006, (CE) núm. 1741/2006, (CE) núm. 433/2007, (CE) núm. 1359/2007, (CE) núm. 1454/2007, (CE) núm. 508/2008, (CE) núm. 903/2008, (CE) núm. 147/2009, (CE) núm. 612/2009, (UE) núm. 817/2010, (UE) núm. 1178/2010, (UE) núm. 90/2011 de la Comissió i el Reglament d'execució (UE) núm. 1373/2013 de la Comissió: [DOUE L, 21/12/2023](#)

- Reglament delegat (UE) 2023/2464, de la Comissió, de 17 d'agost de 2023, pel qual es modifica el Reglament (UE) núm. 1308/2013, del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa a les normes de comercialització dels ous: [DOUE L, 08/11/2024](#)

Altres ajudes al sector agrari

Normativa europea:

- Reglament (UE) 2023/2607, de la Comissió, de 22 de novembre de 2023, que corregix el Reglament (UE) 2022/2472, pel qual es declaren determinades categories d'ajuda en els sectors agrícola i forestal i en zones rurals compatibles amb el mercat interior en aplicació dels articles 107 i 108 del Tractat de funcionament de la Unió Europea: [DOUE L, 23/11/2023](#)

Normativa autonòmica:

- Orde 2/2023, de 26 de desembre, de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, per la qual s'aproven les bases reguladores de les ajudes a entitats locals per a obres de condicionament de camins rurals: [DOGV 30/12/2023](#)

Pesca i aqüicultura

Normativa europea:

- Reglament (UE) 2023/2391 de la Comissió, de 4 d'octubre de 2023, pel qual es modifiquen els reglaments (UE) núm. 717/2014, (UE) núm. 1407/2013, (UE) núm. 1408/2013 i (UE) núm. 360/2012, en el que concernix les ajudes *de minimis* per a la transformació i la comercialització de productes de la pesca i de l'aqüicultura, i el Reglament (UE) núm. 717/2014, pel que fa a l'import total de les ajudes *de minimis* concedides a una única empresa, el seu període d'aplicació i altres assumptes: [DOUE L, 05/10/2023](#)
- Reglament (UE) 2023/2124, del Parlament Europeu i del Consell, de 4 d'octubre de 2023, sobre determinades disposicions aplicables a la pesca a la zona de l'Acord CGPM (Comissió General de Pesca del Mediterrani): [DOUE L, 12/10/2023](#)
- Reglament delegat (UE) 2023/2460, de la Comissió, de 22 d'agost de 2023, pel qual es completa el Reglament (UE) núm. 1380/2013, del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa a l'establiment d'una exempció *de minimis* de l'obligació de desembarcament per a determinades pesqueres de xicotets pelàgics a la mar Mediterrània: [DOUE L, 06/11/2023](#)
- Reglament delegat (UE) 2023/2462, de la Comissió, de 22 d'agost de 2023, pel qual es completa el Reglament (UE) 2019/1022, del Parlament Europeu i del Consell, i s'especifiquen els detalls de l'obligació de desembarcament de determinades poblacions demersals al Mediterrani occidental: [DOUE L, 06/11/2023](#)
- Reglament (UE) 2023/2603, de la Comissió, de 22 de novembre de 2023, que corregix el Reglament (UE) 2022/2473, pel qual es declaren determinades categories d'ajuda a les empreses dedicades a la producció, la transformació i la comercialització de productes de la

pesca i de l'aqüicultura compatibles amb el mercat interior en aplicació dels articles 107 i 108 del Tractat de funcionament de la Unió Europea: [DOUE L, 23/11/2023](#)

Normativa estatal:

- Resolució de 6 d'octubre de 2023, de la Secretaria General de Pesca, per la qual es publica per a 2023 la quantitat disponible de dies de pesca del mecanisme d'optimització per vaixell i grup de vaixells d'arrossegament de fons del Mediterrani: [BOE 10/10/2023](#)
- Orde APA/1127/2023, de 16 d'octubre, per la qual es modifica l'Orde APA/852/2023, de 13 de juliol, per la qual s'establix un pla de gestió per a la pesca amb arts d'encerclament al subcalador Mediterrani: [BOE 17/10/2023](#)
- Reial decret 786/2023, de 17 d'octubre, pel qual es modifica el Reial decret 956/2017, de 3 de novembre, pel qual s'establix el marc regulador d'ajudes a les organitzacions professionals del sector de la pesca i de l'aqüicultura, cofinançades pel Fons Europeu Marítim i de Pesca, i les seues bases reguladores d'àmbit estatal, i pel qual es modifiquen el Reial decret 418/2015, de 29 de maig, pel qual es regula la primera venda de productes pesquers, i el Reial decret 277/2016, de 24 de juny, pel qual es regulen les organitzacions professionals en el sector dels productes de la pesca i de l'aqüicultura: [BOE 18/10/2023](#)
- Resolució de 15 de desembre de 2023, de la Secretaria General de Pesca, per la qual es modifiquen les dades de contacte de l'Administració per a la comunicació dels preavisos de pesca per a determinades espècies en determinades pesqueres: [BOE 22/12/2023](#)
- Reial decret 1013/2023, de 5 de desembre, pel qual es modifica el Reial decret 1173/2015, de 29 de desembre, de desplegament del Fons Europeu Marítim i de Pesca quant a les ajudes a la paralització definitiva i temporal de l'activitat pesquera: [BOE 27/12/2023](#)

Ramaderia, sanitat i benestar dels animals

Normativa europea:

- Reglament d'execució (UE) 2023/2156, de la Comissió, de 17 d'octubre de 2023, pel qual es modifica el Reglament d'execució (UE) 2015/1375 pel que fa a determinats requisits d'informació que han de complir els estats membres exempts d'anàlisis per a detectar la presència de triquines en la carn i les canals de porcs domèstics en els escorxadors: [DOUE L, 18/10/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2448, de la Comissió, de 25 d'octubre de 2023, pel qual es modifica el Reglament (CE) núm. 1484/95 pel que fa a la fixació dels preus representatius en els sectors de la carn d'aus de corral, dels ous i de l'ovoalbúmina: [DOUE L, 27/10/2023](#)
- Decisió d'execució (UE) 2023/2749, de la Comissió, d'11 de desembre de 2023, per la qual s'establixen les conclusions sobre les millors tècniques disponibles (MTD), conformement a la Directiva 2010/75/UE, del Parlament Europeu i del Consell, sobre les emissions industrials, per a les indústries d'escorxadors, subproductes animals o coproductes comestibles: [DOUE L, 18/12/2023](#)

Normativa estatal:

- Reial decret 780/2023, de 10 d'octubre, pel qual es modifiquen el Reial decret 81/2015, de 13 de febrer, pel qual s'establixen les bases reguladores de les subvencions estatals destinades a les agrupacions de defensa sanitària ramaderes, i el Reial decret 82/2015, de 13 de febrer, pel qual s'establixen les bases reguladores per a la concessió de les subvencions per a la repoblació de l'explotació en cas de buidatge sanitari en el marc dels programes nacionals de lluita, control o erradicació de la tuberculosi bovina, la brucel·losi bovina, la

brucel·losi ovina i caprina, llengua blava i encefalopaties espongiformes transmissibles: [BOE 11/10/2023](#)

- Reial decret 779/2023, de 10 d'octubre, pel qual s'establix la comunicació de malalties dels animals de declaració obligatòria i es regula la seua notificació: [BOE 25/10/2023](#)
- Reial decret 787/2023, de 17 d'octubre, pel qual es dicten disposicions per a regular el sistema de traçabilitat, identificació i registre de determinades espècies d'animals terrestres en captivitat: [BOE 3/11/2023](#)
- Resolució de 13 de novembre de 2023, de la Direcció General de Sanitat de la Producció Agrària, per la qual es modifiquen els annexos I i II de l'Orde APA/1251/2020, de 21 de desembre, per la qual s'establixen mesures específiques de protecció en relació amb la llengua blava: [BOE 16/11/2023](#)
- Resolució de 13 de desembre de 2023, de la Direcció General de Sanitat de la Producció Agrària i Benestar Animal, per la qual es modifica l'Orde APA/1251/2020, de 21 de desembre, per la qual s'establixen mesures específiques de protecció en relació amb la llengua blava: [BOE 21/12/2023](#)

Alimentació animal: autorització d'additius per a pinsos

Normativa europea:

- Reglament d'execució (UE) 2023/2583, de la Comissió, de 20 de novembre de 2023, relatiu a l'autorització de l'L-isoleucina produïda per *Corynebacterium glutamicum* KCCM 80185 com a additiu en pinsos per a totes les espècies animals: [DOUE L, 21/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2628, de la Comissió, de 27 de novembre de 2023, relatiu a l'autorització de l'àcid guanidinoacètic i d'un preparat d'àcid guanidinoacètic com a additius per a pinsos per a polletes criades per a reproducció i polletes criades per a posta en els pinsos i l'aigua de beure i per a pollastres d'engreix, en l'aigua de beure (titular de l'autorització: Alzchem Trostberg GmbH), i pel qual es corregix i es modifica el Reglament d'execució (UE) 2016/1768: [DOUE, L 28/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2632 de la Comissió, de 27 de novembre de 2023, relatiu a l'autorització del 5'-iosinat disòdic produït per fermentació amb *Corynebacterium stationis* KCCM 80235 com a additiu per a pinsos per a totes les espècies animals: [DOUE, L 28/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2644, de la Comissió, de 28 de novembre de 2023, relatiu a l'autorització de l'àcid làctic produït per *Weizmannia coagulans* DSM 32789 com a additiu per a pinsos per a totes les espècies animals, excepte tots els animals aquàtics i els remugants sense un rumen funcional: [DOUE L, 29/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2645, de la Comissió, de 28 de novembre de 2023, relatiu a l'autorització d'un preparat d'endo-1,4-beta-mananasa produïda per *Paenibacillus lentus* DSM 33618 com a additiu per a pinsos per a totes les espècies d'aus de corral d'engreix i criades per a posta o reproducció, porquets deslletats, porquets deslletats d'espècies porcines menors, porcs d'engreix i espècies porcines menors d'engreix (titular de l'autorització: Elanco GmbH): [DOUE L, 29/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2646, de la Comissió, de 28 de novembre de 2023, relatiu a l'autorització d'un preparat de *Lentilactobacillus buchneri* DSM 32650 com a additiu per a pinsos per a totes les espècies animals: [DOUE L, 29/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2647, de la Comissió, de 28 de novembre de 2023, relatiu a l'autorització del preparat de *Bacillus subtilis* DSM 5750 i *Bacillus paralicheniformis*

DSM 5749 com a additiu per a pinsos per a vedells d'engreix, corders de cria i d'engreix i espècies remugants menors de cria i d'engreix, i pel qual es modifica el Reglament d'execució (UE) 2017/2308 pel que fa als termes de l'autorització d'eixe preparat per a porquets lactants (titular de l'autorització: Chr Hansen A/S): [DOUE L, 29/11/2023](#)

- Reglament d'execució (UE) 2023/2662, de la Comissió, de 29 de novembre de 2023, pel qual es modifica el Reglament d'execució (UE) 2017/447 pel que fa als termes de l'autorització del preparat de *Bacillus subtilis* (DSM 5750) i *Bacillus licheniformis* (DSM 5749) per a titots d'engreix (titular de l'autorització: Chr Hansen A/S): [DOUE L, 30/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2732, de la Comissió, de 7 de desembre de 2023, relatiu a l'autorització d'un preparat d'una mescla de *Macleaya cordata* com a additiu per a pinsos destinat a totes les espècies d'aus de corral d'engreix (titular de l'autorització: Phytobiotics Futterzusatzstoffe GmbH): [DOUE L, 08/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2733, de la Comissió, de 7 de desembre de 2023, relatiu a l'autorització d'un preparat de diclazuril (Coxiril) com a additiu per a pinsos destinat a polletes criades per a posta i faisans (titular de l'autorització: Huvepharma NV) i pel qual es corregix el Reglament d'execució (UE) 2015/46: [DOUE L, 08/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2734, de la Comissió, de 7 de desembre de 2023, relatiu a l'autorització d'un preparat de *Saccharomyces cerevisiae* DBVPG 48 SF com a additiu per a pinsos destinat a cavalls, remugants lleters i porcins (titular de l'autorització: Mazzoleni Spa): [DOUE L, 08/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2736, de la Comissió, de 7 de desembre de 2023, relatiu a l'autorització d'un preparat de *Bacillus velezensis* NITE BP-01844 com a additiu per a pinsos destinat a totes les espècies d'aus de corral d'engreix, polletes criades per a posta, titots criats per a reproducció, espècies menors d'aus de corral criades per a posta o per a reproducció i aus ornamentals (titular de l'autorització: Toa Biopharma Co, Ltd): [DOUE L, 08/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2802, de la Comissió, de 18 de desembre de 2023, relatiu a l'autorització d'un preparat d'endo-1,4-beta-xilanasa produïda per *Komagataella phaffii* ATCC PTA-127053 com a additiu per a pinsos per a totes les espècies d'aus de corral d'engreix, de reproducció i criades per a posta o per a reproducció (titular de l'autorització: Kemin Europa NV): [DOUE L, 19/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2846, de la Comissió, de 20 de desembre de 2023, relatiu a l'autorització de l'extracte de quebratxo roig procedent de *Schinopsis balansae* Engl o *Schinopsis lorentzii* (Griseb) Engl com a additiu per a pinsos destinat a totes les espècies animals: [DOUE L, 21/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2850, de la Comissió, de 20 de desembre de 2023, relatiu a l'autorització d'un preparat d'endo-1,4-beta-mananasa produïda per *Aspergillus niger* CBS 120604 com a additiu per a pinsos per a totes les espècies d'aus de corral d'engreix (titular de l'autorització: Kerry Ingredients and Flavours Ltd): [DOUE L, 21/12/2023](#)

Qualitat i sanitat dels vegetals

Normativa europea:

- Correcció d'errors del Reglament d'execució (UE) 2020/1201, de la Comissió, de 14 d'agost de 2020, sobre mesures per a evitar la introducció i la propagació dins de la Unió de *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) (DO L 269, de 17/8/2020): [DOUE L, 21/12/2023](#)

Normativa autonòmica:

- Orde APA/1322/2023, de 4 de desembre, per la qual es modifica l'Orde de 28 d'octubre de 1994 per la qual s'aprova el Reglament tècnic de control de la producció i comercialització de plançons d'hortalisses i material de multiplicació d'hortalisses diferent de les llavors: [BOE 11/12/2023](#)

Registre de varietats vegetals comercials

Normativa estatal:

- Orde APA/1168/2023, de 20 d'octubre, per la qual es disposa la inclusió de diverses varietats de diferents espècies en el Registre de varietats comercials: [BOE 27/10/2023](#)
- Orde APA/1259/2023, de 15 de novembre, per la qual es modifiquen els annexos V i VII del Reglament del registre de varietats comercials, aprovat pel Reial decret 170/2011, d'11 de febrer: [BOE 23/11/2023](#)
- Orde APA/1314/2023, d'1 de desembre, per la qual es disposa la inclusió de diverses varietats de diferents espècies en el Registre de varietats comercials: [BOE 7/12/2023](#)
- Orde APA/1315/2023, d'1 de desembre, per la qual es disposa la cancel·lació de la inscripció de diverses varietats de diferents espècies en el Registre de varietats comercials: [BOE 7/12/2023](#)

Catàleg comú de varietats d'espècies vegetals

Normativa europea:

- Catàleg comú de varietats d'espècies de plantes agrícoles — suplement A 2023/5: [DOUE C, 13/10/2023](#)
- Catàleg comú de varietats d'espècies de plantes hortícoles suplement H 2023/5: [DOUE C, 13/10/2023](#)
- Catàleg comú de varietats d'espècies de plantes agrícoles — suplement A 2023/6: [DOUE C, 08/11/2023](#)
- Catàleg comú de varietats d'espècies de plantes hortícoles — suplement H 2023/6: [DOUE C, 08/11/2023](#)

Productes fitosanitaris, biocides i fertilitzants

Normativa europea:

- Decisió d'execució (UE) 2023/2377 de la Comissió, de 28 de setembre de 2023, per la qual no s'aprova l'ús de la zeolita de plata i coure com a substància activa existent en biocides del tipus de producte 4 de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 528/2012 del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 03/10/2023](#)
- Decisió d'execució (UE) 2023/2378, de la Comissió, de 28 de setembre de 2023, per la qual es retarda la data d'expiració de l'aprovació de l'alfafloralosa per usar en biocides del tipus de producte 14, de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 528/2012, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 03/10/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2649, de la Comissió, de 28 de novembre de 2023, pel qual es concedeix una autorització de la Unió per al biocida únic Hokoex de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 528/2012, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 29/11/2023](#)

- Reglament d'execució (UE) 2023/2704, de la Comissió, de 28 de novembre de 2023, pel qual es concedeix una autorització de la Unió per al biocida únic GHC Chlor: [DOUE L, 30/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2701, de la Comissió, de 4 de desembre 2023, pel qual es concedeix una autorització de la Unió per al biocida únic EuLA hydra-lime 23 de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 528/2012, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 05/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2703, de la Comissió, de 4 de desembre de 2023, pel qual es concedeix una autorització de la Unió per al biocida únic EuLA oxi-lime 23, de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 528/2012, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 05/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2727, de la Comissió, de 30 de novembre de 2023, pel qual es concedeix una autorització de la Unió per al biocida únic PPC Chlorine liquid: [DOUE L, 07/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2747, de la Comissió, de 8 de desembre de 2023, que modifica el Reglament d'execució (UE) 2022/1391, pel qual es concedeix una autorització de la Unió per a la família de biocides Lactic acid based products-CID Lines NV, de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 528/2012, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 11/12/2023](#)

Productes fitosanitaris i biocides: aprovació de substàncies actives i bàsiques

Normativa europea:

- Reglament d'execució (UE) 2023/2183, de la Comissió, de 18 d'octubre de 2023, pel qual es concedeix una autorització de la Unió per a la família de biocides Evonik's Hydrogen Peroxide Product Family, de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 528/2012, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 19/10/2023](#)
- Decisió d'execució (UE) 2023/2622, de la Comissió, de 24 de novembre de 2023, per la qual no s'aprova la zeolita de plata i zinc com a substància activa existent per a usar en biocides del tipus 4 de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 528/2012, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 28/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2643, de la Comissió, de 27 de novembre de 2023, per la qual s'aprova l'àcid fòrmic com a substància activa existent per a usar en biocides dels tipus de producte 2, 3, 4 i 5 de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 528/2012, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 28/11/2023](#)
- Decisió d'execució (UE) 2023/2648, de la Comissió, de 27 de novembre de 2023, per la qual no s'aprova la zeolita de plata com a substància activa existent per a usar en biocides del tipus 4 de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 528/2012, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 29/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2660, de la Comissió, de 28 de novembre de 2023, pel qual es renova l'aprovació de la substància activa glifosat conformement al Reglament (CE) núm. 1107/2009, del Parlament Europeu i del Consell, i pel qual es modifica el Reglament d'execució (UE) núm. 540/2011, de la Comissió: [DOUE L, 29/11/2023](#)

Sistemes de producció

Normativa europea:

- Reglament d'execució (UE) 2023/2229, de la Comissió, de 25 d'octubre de 2023, pel qual es modifica i es corregix el Reglament d'execució (UE) 2021/1165, de la Comissió, pel qual s'autoritzen determinats productes i substàncies per a usar en la producció ecològica i s'establixen les seues llistes: [DOUE L, 26/10/2023](#)
- Reglament (UE) 2023/2419, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 d'octubre de 2023, relatiu a l'etiquetatge dels aliments ecològics per a animals de companyia: [DOUE L, 27/10/2023](#)

Qualitat i seguretat dels aliments

Normativa europea:

- Reglament delegat (UE) 2023/2652, de la Comissió, de 15 de setembre de 2023, pel qual es modifica i es corregix el Reglament delegat (UE) 2022/2292 pel que fa als requisits per a l'entrada en la Unió de mel, carn, productes molt refinats, càpsules de gelatina i productes de la pesca i els requisits relatius als certificats privats, i pel qual es modifica el Reglament delegat (UE) 2021/630 pel que fa als requisits relatius als certificats privats aplicables als productes compostos exempts de controls oficials en els llocs de control fronterers: [DOUE L, 28/11/2023](#)

Alimentació: autorització d'additius i altres components dels aliments

Normativa europea:

- Reglament (UE) 2023/2379, de la Comissió, de 29 de setembre de 2023, pel qual es modifica l'annex II del Reglament (CE) núm. 1333/2008, del Parlament Europeu i del Consell, i l'annex del Reglament (UE) núm. 231/2012, de la Comissió, pel que fa a l'additiu alimentari E 483 (tartrat d'estearil): [DOUE L, 03/10/2023](#)
- Reglament (UE) 2023/2108, de la Comissió, de 6 d'octubre de 2023, pel qual es modifiquen l'annex II del Reglament (CE) núm. 1333/2008, del Parlament Europeu i del Consell, i l'annex del Reglament (UE) núm. 231/2012, de la Comissió, pel que fa als additius alimentaris nitrats (E 249-250) i nitrats (E 251-252): [DOUE L, 09/10/2023](#)

Normativa estatal:

- Reial decret 773/2023, de 3 d'octubre, pel qual es regulen els coadjuvants tecnològics utilitzats en els processos d'elaboració i obtenció d'aliments: [BOE 4/10/2023](#)

Aliments i pinsos: limitació de presència de substàncies actives i residus

Normativa europea:

- Reglament (UE) 2023/2382, de la Comissió, de 29 de setembre de 2023, que modifica els annexos II i V del Reglament (CE) núm. 396/2005, del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa als límits màxims de residus de carbetamida, carboxina i triflumuró en determinats productes: [DOUE L, 05/10/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2194, de la Comissió, de 19 d'octubre de 2023, pel qual es modifica el Reglament (UE) núm. 37/2010 quant a la classificació de la substància ketoprofén pel que fa al seu límit màxim de residus en els productes alimentaris d'origen animal: [DOUE L, 20/10/2023](#)

- Reglament d'execució (UE) 2023/2203, de la Comissió, de 20 d'octubre de 2023, pel qual es modifica el Reglament (UE) núm. 37/2010 quant a la classificació de la substància rafoxanida pel que fa al seu límit màxim de residus en els productes alimentaris d'origen animal: [DOUE L, 23/10/2023](#)

OMG: autorització d'aliments i altres productes

Normativa europea:

- Reglament d'execució (UE) 2023/1581, de la Comissió, d'1 d'agost de 2023, pel qual es modifica el Reglament d'execució (UE) 2017/2470, pel que fa a les condicions d'ús del nou aliment "oleoresina rica en astaxantina de l'alga *Haematococcus pluvialis*": [DOUE L194, 2/8/2023](#)
- Decisió d'execució (UE) 2023/2132, de la Comissió, de 13 d'octubre de 2023, per la qual s'autoritza la comercialització de productes que continguen o estiguen compostos per dacsas modificades genèticament GA21 × T25 o s'hagen produït a partir d'este conformement al Reglament (CE) núm. 1829/2003, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 17/10/2023](#)
- Decisió d'execució (UE) 2023/2133, de la Comissió, de 13 d'octubre de 2023, per la qual s'autoritza la comercialització de productes que continguen, es componguen o s'hagen produït a partir de dacsas modificades genèticament MON 89034 × 1507 × MIR162 × NK603 × DAS-40278-9 i nou subcombinacions, conformement al Reglament (CE) núm. 1829/2003, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 17/10/2023](#)
- Decisió d'execució (UE) 2023/2134, de la Comissió, de 13 d'octubre de 2023, per la qual s'autoritza la comercialització de productes que es componguen de dacsas modificades genèticament MON 87419, en continguen o s'hagen produït a partir d'este, conformement al Reglament (CE) núm. 1829/2003, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE L, 17/10/2023](#)
- Decisió d'execució (UE) 2023/2143, de la Comissió, de 13 d'octubre de 2023, per la qual es renova l'autorització de comercialització de productes que continguen, estiguen compostos o s'hagen produït a partir de dacsas modificades genèticament MIR162 conformement al Reglament (CE) núm. 1829/2003, del Parlament Europeu i del Consell, i es modifiquen les decisions d'execució (UE) 2016/1685, (UE) 2019/1305 i (UE) 2019/2087 de la Comissió pel que fa al material de referència: [DOUE L, 17/10/2023](#)
- Resolució del Parlament Europeu, de 14 de març de 2023, sobre el projecte de Decisió d'execució de la Comissió per la qual s'autoritza la comercialització de productes que continguen, estiguen compostos o s'hagen produït a partir de colza oleaginosa modificada genèticament MON 94100 (MON-94100-2) conformement al Reglament (CE) núm. 1829/2003, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE C, 23/11/2023](#)
- Resolució del Parlament Europeu, d'11 de maig de 2023, sobre el projecte de Decisió d'execució de la Comissió per la qual es renova l'autorització per a comercialitzar productes que es componguen de cotó modificat genèticament 281-24-236 × 3006-210-23, en continguen o s'hagen produït a partir d'este, conformement al Reglament (CE) núm. 1829/2003, del Parlament Europeu i del Consell: [DOUE C, 15/12/2023](#)

Autorització de nous aliments

Normativa europea:

- Reglament d'execució (UE) 2023/2145, de la Comissió, de 16 d'octubre de 2023, pel qual es corregixen determinades versions lingüístiques del Reglament d'execució

(UE) 2017/2470, pel qual s'establix la llista de la Unió de nous aliments, de conformitat amb el Reglament (UE) 2015/2283, del Parlament Europeu i del Consell, relatiu als nous aliments: [DOUE L, 17/10/2023](#)

- Reglament d'execució (UE) 2023/2210 de la Comissió, de 20 d'octubre de 2023, pel qual s'autoritza la comercialització de 3-fucosil-lactosa produïda per una soca derivada d'*Escherichia coli* K-12 (DH1) com a nou aliment i es modifica el Reglament d'execució (UE) 2017/2470: [DOUE L, 23/10/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2214, de la Comissió, de 23 d'octubre de 2023, pel qual es modifica el Reglament d'execució (UE) 2017/2470, pel que fa a les condicions d'ús i les especificacions del nou aliment pólvores de llavors de xia (*Salvia hispanica*) parcialment desgreixats: [DOUE L, 24/10/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2215, de la Comissió, de 23 d'octubre de 2023, pel qual s'autoritza la comercialització de sal sòdica de 6'-sialilactosa produïda per una soca derivada d'*Escherichia coli* W (ATCC 9637) com a nou aliment i es modifica el Reglament d'execució (UE) 2017/2470: [DOUE L, 24/10/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2847, de la Comissió, de 20 de desembre de 2023, pel qual s'autoritza la comercialització de biomassa de cultius cel·lulars de poma com a nou aliment i es modifica el Reglament d'execució (UE) 2017/2470: [DOUE L, 21/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2851, de la Comissió, de 20 de desembre de 2023, pel qual s'autoritza la comercialització de proteïna parcialment hidrolitzada de bagàs d'ordi (*Hordeum vulgare*) i d'arròs (*Oryza sativa*) com a nou aliment i es modifica el Reglament d'execució (UE) 2017/2470: [DOUE L, 21/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2852, de la Comissió, de 20 de desembre de 2023, pel qual es corregix el Reglament d'execució (UE) 2023/1581, pel qual es modifica el Reglament d'execució (UE) 2017/2470 pel que fa a les condicions d'ús del nou aliment oleoresina rica en astaxantina de l'alga *Haematococcus pluvialis*: [DOUE L, 21/12/2023](#)

Figures de qualitat reconegudes

Normativa autonòmica:

- Orde 1/2023, de 17 d'octubre, de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, per la qual s'aprova la reglamentació de qualitat del garrofó valencià per a la distinció amb la marca de qualitat CV: [DOGV 26/10/2023](#)

Assegurances agràries: reglamentació de les línies d'assegurança del Pla anual

Normativa estatal:

- Orde APA/1225/2023, de 6 de novembre, per la qual es definixen els béns i els rendiments assegurables, les condicions tècniques mínimes de cultiu, l'àmbit d'aplicació, els períodes de garantia, les dates de subscripció i els preus unitaris de l'assegurança d'explotacions de caqui, comprés en el 44é Pla d'assegurances agràries combinades: [BOE 14/11/2023](#)
- Orde APA/1258/2023, de 16 de novembre, per la qual es definixen els béns i els rendiments assegurables, les condicions tècniques mínimes de cultiu, l'àmbit d'aplicació, els períodes de garantia, les dates de subscripció i els preus unitaris de l'assegurança d'explotacions d'arbres fruiters comprés en el 44é Pla d'assegurances agràries combinades: [BOE 23/11/2023](#)

Recursos hídrics

Normativa estatal:

- Orde TED/1172/2023, de 26 d'octubre, per la qual s'autoritza un transvasament des dels embassaments d'Entrepeñas-Buendía, a través de l'aqüeducte Tajo-Segura, de 18 hm³ per al mes d'octubre de 2023: [BOE 30/10/2023](#)
- Orde TED/1266/2023, de 20 de novembre, per la qual s'autoritza un transvasament des dels embassaments d'Entrepeñas-Buendía, a través de l'aqüeducte Tajo-Segura, de 20 hm³ per al mes de novembre de 2023: [BOE 24/11/2023](#)
- Resolució d'1 de desembre de 2023, de la Direcció General de Desenvolupament Rural, Innovació i Formació Agroalimentària, per la qual es publica la tercera addenda al Conveni amb la Societat Mercantil Estatal d'Infraestructures Agràries, SA, en relació amb les obres de modernització i consolidació de regadius, i declarades d'interés general: [BOE 8/12/2023](#)
- Resolució d'1 de desembre de 2023, de la Direcció General de Desenvolupament Rural, Innovació i Formació Agroalimentària, per la qual es publica el Conveni amb la Societat Mercantil Estatal d'Infraestructures Agràries, SA, en relació amb les obres de modernització de regadius del Pla per a la millora de l'eficiència i la sostenibilitat en regadius inclòs en el Pla de recuperació, transformació i resiliència de l'economia espanyola fase III: [BOE 9/12/2023](#)
- Resolució d'1 de desembre de 2023, de la Direcció General de Desenvolupament Rural, Innovació i Formació Agroalimentària, per la qual es publica l'addenda al Conveni amb la Societat Mercantil Estatal d'Infraestructures Agràries, SA, en relació amb les obres de modernització de regadius del Pla per a la millora de l'eficiència i la sostenibilitat en regadius inclòs en el Pla de recuperació, transformació i resiliència de l'economia espanyola fase II: [BOE 9/12/2023](#)
- Orde TED/1335/2023, de 7 de desembre, per la qual s'autoritza un transvasament des dels embassaments d'Entrepeñas-Buendía, a través de l'aqüeducte Tajo-Segura, de 20 hm³ per al mes de desembre de 2023: [BOE 14/12/2023](#)

Organització i promoció del sector agroalimentari i de l'àmbit rural

Normativa estatal:

- Orde APA/1304/2023, de 23 de novembre, per la qual s'estén l'acord de l'Organització Interprofessional per a Impulsar el Sector Cunicola, al conjunt del sector i es fixa l'aportació econòmica obligatòria, per a realitzar accions de foment del consum i millora de la imatge de la carn de conill i suport a la millora de la producció, la competitivitat, la vertebració, la transparència i la internacionalització de sector durant tres anys: [BOE 5/12/2023](#)

Homologació de contractes tipus de subministraments i altres productes

Normativa estatal:

- Orde APA/1113/2023, de 2 d'octubre, per la qual s'homologa el contracte tipus de cultiu i compravenda de tabac, que regirà durant la campanya 2023/2024 (collita 2023): [BOE 13/10/2023](#)

Convenis col·lectius:

Normativa estatal:

- Resolució de 19 d'octubre de 2023, de la Direcció General de Treball, per la qual es registra i es publica el Conveni col·lectiu bàsic, d'àmbit estatal, per a la fabricació de conserves vegetals: [BOE 1/11/2023](#)

- Resolució de 2 de desembre de 2023, de la Direcció General de Treball, per la qual es registra i el publica el Conveni col·lectiu sectorial per a les indústries d'aigües de beguda envasades: [BOE 21/12/2023](#)

Normativa autonòmica:

- Resolució de 18 d'octubre de 2023, del Servei de Relacions Laborals i Gestió de Programes, de la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació, per la qual es disposen el registre i la publicació del text de l'acta de la Comissió Paritària del Conveni Col·lectiu de manipulació i envasament de cítrics, fruites i hortalisses per a la Comunitat Valenciana, a fi d'actualitzar els salaris per a determinades categories: [DOGV 06/11/2023](#)
- Resolució de 10 d'octubre de 2023, del Servei de Relacions Laborals i Gestió de Programes, per la qual es disposen el registre i la publicació del text del Conveni col·lectiu de comerç minorista de carnisseria-xarcuteria de la Comunitat Valenciana: [DOVG 16/11/2023](#)

Organització administrativa, procediments i informació

Normativa autonòmica:

- Decret 163/2023, de 29 de setembre, del Consell, de modificació del Decret 112/2023, de 25 de juliol, del Consell, pel qual s'establix l'estructura orgànica bàsica de la Presidència i de les conselleries de la Generalitat: [DOGV 03/10/2023](#)
- Decret 212/2023, de 5 de desembre, del Consell, pel qual es disposen el cessament i el nomenament de les persones titulars de la Direcció General de Producció Agrícola i Ramadera, de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca: [DOGV 07/12/2023](#)
- Orde 17/2023, de 26 de desembre de 2023, de la Conselleria d'Hisenda, Economia i Administració Pública, per la qual es regula la facturació electrònica i el registre comptable de factures en l'àmbit del sistema NEFIS: [DOGV 29/12/2023](#)
- Acord de 3 d'octubre de 2023, del Consell, pel qual es determinen els aspectes addicionals que ha de comprovar la Intervenció en l'exercici de la fiscalització de la despesa: [DOGV 19/10/2023](#)

Altres disposicions d'interés

Normativa europea:

- Reglament delegat (UE) 2023/2450, de la Comissió, de 25 de juliol de 2023, pel qual es completa la Directiva (UE) 2022/2557, del Parlament Europeu i del Consell, i s'establix una llista de servicis essencials: [DOUE L, 30/10/2023](#)
- Reglament (UE) 2023/2674, del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de novembre de 2023, pel qual es modifica el Reglament (CE) núm. 1217/2009, del Consell, quant a la conversió de la Xarxa d'Informació Comptable Agrícola en una Xarxa de Dades de Sostenibilitat Agrària: [DOUE L, 29/11/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2745, de la Comissió, de 8 de desembre de 2023, pel qual s'establixen normes per a l'aplicació del Reglament (UE) 2022/2379, del Parlament Europeu i del Consell, quant a les estadístiques sobre producció animal: [DOUE L, 11/12/2023](#)
- Reglament d'execució (UE) 2023/2770, de la Comissió, de 12 de desembre de 2023, pel qual es prohibix la introducció en la Unió d'espècimens de determinades espècies de fauna i flora silvestres de conformitat amb el Reglament (CE) núm. 338/97, del Consell, relatiu a la

protecció d'espècies de la fauna i flora silvestres mitjançant el control del seu comerç:
DOUE L, 13/12/2023

Normativa estatal:

- Orde HFP/1414/2023, de 27 de desembre, per la qual s'aproven les normes sobre les despeses subvencionables dels programes finançats pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional i del Fons de Transició Justa per al període 2021-2027: BOE 30/12/2023
- Orde TED/1416/2023, de 26 de desembre, per la qual s'aprova la proposta per a la inclusió de sis espais marins protegits en la Llista de llocs d'importància comunitària de la Xarxa Natura 2000 i es declaren dos zones d'especial protecció per a les aus en aigües marines espanyoles: BOE 30/12/2023

Normativa autonòmica:

- Resolució de 21 de juliol de 2023, de la Subdirecció General de Relacions Laborals, de la Direcció General de Treball, Benestar i Seguretat Laboral, per la qual s'acorda el depòsit en l'Oficina Pública de Depòsit dels Estatuts de les Organitzacions Sindicals i Empresarials de la Comunitat Valenciana, dels estatuts de l'entitat Associació per a la Defensa d'Agricultors i Ramaders de la Comunitat Valenciana (ADAG) i la seua publicitat: DOGV 02/10/2023
- Resolució de 26 d'octubre de 2023, de la directora general de Producció Agrícola i Ramadera, per la qual s'autoritza l'ús d'aus de l'orde dels anseriformes com a reclam durant la caça d'aus als municipis de la Comunitat Valenciana inclosos en l'annex II de l'Orde APA/2442/2006, de 27 de juliol, i modificacions posteriors, per a la temporada de caça 2023-2024: DOGV 03/10/2023
- Decret 193/2023, de 3 de novembre, del Consell, pel qual s'aproven les bases reguladores i es concedixen ajudes per a pal·liar els danys produïts pels greus incendis forestals de juliol i agost de 2022: DOGV 07/11/2023
- Llei 6/2023, de 22 de novembre, de la Generalitat, de modificació de la Llei 13/1997, de 23 de desembre, per la qual es regula el tram autonòmic de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques i la resta de tributs cedits, pel que fa a l'Impost de Successions i Donacions: DOGV 23/11/2023
- Resolució de 30 d'octubre de 2023, de la Subdirecció General de Relacions Laborals, de la Direcció General de Treball, Cooperativisme i Seguretat Laboral, per la qual s'acorda el depòsit en l'Oficina Pública de Depòsit dels Estatuts de les Organitzacions Sindicals i Empresarials de la Comunitat Valenciana, de la modificació dels estatuts de l'entitat Associació Professional de Flors, Plantes i Tecnologia Hortícola de la Comunitat Valenciana (ASFPLANT): DOGV 23/11/2023
- Llei 7/2023, de 26 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat: DOGV 30/12/2023
- Llei 8/2023, de 27 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2024: DOGV 30/12/2023